

Πρακτικά
Φροντιστηρ. ἔργασιῶν
τῆς θεολογικῆς Σχολῆς
εἰς τὸ μάθημα
τῆς Γενικῆς Ἐκκλησι. Ἱστορίας
ὑπὸ καθηγητοῦ κ. Γερ. Κονιδάρη.

4

Ἀριθ. 1.

Πρακτικά Φροντιστηρίου

Ἐκτὸς θεολογ. Σχολῆς τῆς 20-2-1946. (Αἴθουσα 34).

I

Ὁ καθηγητὴς κ. Γερ. Κονδάρης, ἅμα τῇ εἰσόδῳ του ἐν τῇ αἴθουσῃ τὴν 14.30' ὥραν τῆς σήμερον, ἀνακοινεῖ εἰς τοὺς φοιτητάς, ὅτι θέμα τοῦ σημερινοῦ φροντιστηρίου θὰ ἀποτελέσῃ ἡ φροντιστηριακὴ ἐργασία τοῦ Γ/ετοῦς φοιτητοῦ θαμᾶ Σπανοπούλου «Τὸ ἐκκλησιαστικὸν πολίτευμα κατὰ τὴν πρόλ. Φιλίππησι-ους ἐπιστολὴν τοῦ Πολυκάρπου ἱμῆρης». Ἀκολουθῶς καλεῖ τὸν ῥηθέντα φοιτητὴν, ὥπως ἐξέλθῃ πρὸ τῆς ἑδρας καὶ ἀναγνώσῃ τὴν ἐργασίαν του, ἀφοῦ προηγουμένως ἐκθέσῃ τὸ σύστημα τὸ ὁποῖον ἠκολούθησε κατὰ τὴν τεχνικὴν διάρθρωσίν της.

II

Θ. Σπανόπουλος: Ἀναγιγνώσκει τὴν ἐργασίαν του, συμμορφωθεὶς πρὸς διατυπωθεῖσαν ἀνωτέρω ὑπόδειξιν τοῦ κ. καθηγητοῦ, ὅστις ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τῶν φοιτητῶν ἐπὶ τὴν σειρὰν τῶν κεφαλαίων καὶ τοῦ περιεχομένου.

Παρακωθεῖσιν τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἐργασίας ὁ κ. καθηγητὴς ἀποτείνεται πρὸς τοὺς φοιτητάς καὶ τοὺς καλεῖ νὰ ἐκφέρουν τὰς κρίσεις των ἐπ' αὐτῆς.

Ὁ κ. Γιόχας λέγει ὅτι ὁ κ. Σπανόπουλος ἐργάσθη καλὰ καὶ ἐπέδειξεν ἐπιμέλειαν κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν τμημάτων.

Ὁ κ. καθηγητὴς εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο, κατόπιν διατυπωθεῖσιν ἀπορίας, θέτει τὸ ἐρώτημα: ποία ἡ διαφορὰ λόγιου καὶ ἐπιστήμονος? Ἐκ τῶν διαφορῶν ἀπαντήσεων συναρμολογεῖται ἡ ἀκόλουθος διάκρισις: 1) Ὁ λόγος γράφει πολλὰ, ἐνῷ ὁ ἐπιστήμων 1) γράφει δι' ὀλίγων. 2) Ἐῶναι ἀνεκκειμενικός 3) Ἐλέγχει τὴν ἀκρίβειαν τῶν τμημάτων.

4) Χωρεῖ κατὰ σύστημα. 5) Λαμβάνει θέσιν ἔναντι τοῦ προβαλλομένου ζητήματος.

Ὁ κ. Καθηγητὴς παρατηρεῖ ὅτι ὁ συγγραφεὺς ἔκαμε παράλειψιν τινα, ἢ ἀναγράψας τὴν βιβλιογραφίαν, ἣς ἔκαμε χρῆσιν. Ἔδει, λέγει, ἐπίσης γὰρ ζήτησιν τοιαύτην ἀπὸ τὸν ἴδιον. Νῶ ἔρευνᾷ κανεὶς ἀλλὰ καὶ τὰ ῥωτᾷ, ὥτ' χρήσιμα βιβλία διὰ τὸ ἐκκλησιαστικὸν πολιτεῖμα συνιστᾷ τὰ ἑξῆς; δευραμμένα ἅπαντα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν: 1) Μακροῦ, καθηγητοῦ Ἑκκλησιολογίας. 2) διδασχὴ τῶν 12 Ἀποστόλων καὶ τὸ πολιτεῖμα τῆς ἐκκλησίας. (Βιβλιοπ. Εὐστίας). 3) Ἰωάννου Εὐταλίου: Περὶ τῶν τρικῶν ἱερατικῶν βαθμῶν. 4) Γερ. Κονδάρη καθηγητοῦ Γεν. ἐκκλ. ἱστορίας. Ἐπίτομος ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τοῦ Παύλου μέχρι σήμερον. (εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς πρὸς Φιλιππησίους ἐπιστολῆς διατυπώνει τὰς πρῶτας ἀποφύγεις περὶ τοῦ ἐκκλησιασ. πολιτεύματος τῆς α' ἐποχῆς). 4) Κατὰ τὴν ἐπεξερχασίαν εἰ τῇ βιβλιογραφίᾳ δεῖν γὰρ χρησιμοποιοῦμε τὴν Concordatia διὰ τὴν ΚΔ. Ὑπάρχει καὶ διὰ τοὺς Ἀποστολικούς Πατέρας ἐνός Ἀρχίου Fut.

Ἐπίσης ἄλλην πρακτικὴν παρατήρησιν κάμνει ὁ κ. Καθηγητὴς, περὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ ἡμικλάστου τοῦ χάρτου τῶν φροντιστηριακῶν ἐργασιῶν, διὰ γὰρ ὑπάρχει χώρος διὰ τὰς ἰδικὰς του παρατηρήσεις.

III.

Ἀκολούθως ὁ κ. Καθηγητὴς θέτει τὰ ἐρωτήματα: Εἶναι ὀρθὴ ἡ σειρά τῶν κεφαλαίων; Εἶναι τὸ περιεχόμενον κατὰ τὴν διάρθρωσιν ὀρθόν; Ἐπρεπε γ' ἀκολουθήσῃ αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν; Πρὶν δοθῇ ἀπάντησις τις ἐκ μέρους τῶν φοιτητῶν ὁ ἴδιος παρατηρεῖ ὅτι ἡ εἰσαγωγὴ δὲν χωρίζεται ποτὲ εἰς κεφάλαια. Μᾶλλον μὲ τρεῖς ἀσπερίσκους χωρίζονται τὰ θέματα. Τὸ θέμα, λέγει, εἶναι συνδεδεμένον μὲ τὸ ἐρώτημα:

Περικρίδης ὁ συγγραφεὺς εἰς τὸ θέμα;

Ὁ κ. Παρασκευᾶς λέγει ὅτι ἐπεξετάθη εἰς τὴν ἀρχήν.

Ὁ κ. Γιολιὸς παρατηρεῖ ὅτι ἐπεξετάθη ἢ ἔρρενα εἰς τὴν ΚΔ. καὶ εἰς τὰς ἐπιστολάς τοῦ Ἰγνατίου.

Ὁ κ. Καθηγητὴς συμφωνεῖ. Ὁμιλεῖ περὶ ἀναλογίας τῶν μερῶν τοῦ ἔργου. Ἐκφρασεῖ τρομακτικὴ δυσαναλογία μεταξύ εἰσαγωγῆς καὶ κυρίως θέματος. Ὁ συντάκτης δὲν περικρίδης εἰς τὸ θέμα του καὶ ἐπομένως ἔχει κακὴν διάρθρωσιν.

Ὁ κ. Σπανόπουλος ἀναγνωρίζει τὸ σφάλμα του, ὑπόσχεται δὲ ὅτι εἰς νέαν ἐργασίαν του θὰ ἐμφανίσῃ ἀρτιωτέραν καὶ ἐπιστημονικὴν μέθοδον.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὁ κ. Καθηγητὴς λέγει: « Εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶναι σπάνιον τὸ φαινόμενον νὰ ἀναγνωρίζουν οἱ συγγραφεῖς τὰ λάθη των. Πρέπει κανεὶς νὰ ἔχῃ μεγάλην ἰσχυρὴν αὐτοκριτικὴν, ὥστε νὰ φθάσῃ εἰς αὐτὸ τὸ θαυμάσιον σημεῖον. Ὁ ἴδιος ἀνέτρεξα ἀπολογεῖς μου διατυπωδίσας. Ὅποιος νομίζει ὅτι αὐτὰ πού ἔγραψε εἶναι θέσφατα εἶναι ἢ ἀνόητος ἢ οἰκματίας. »

Ἐν συνεχείᾳ παρατηρεῖ: « ἰδούκωτερον ὅτι ἔρρεπε νὰ ἔχῃ ὡς εἰσαγωγὴν δὲν εἶναι ἢ εἰσαγωγή πού ἔχει? Γενικὰ περὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πολιτεύματος κατὰ τὴν Κ. Δ. » ἔρρεπε νὰ ἔχῃ εἰσαγωγὴν εἰς τὸ θέμα του. Ἰὴν ἔχει τὴν εἰσαγωγὴν; »

« Ναι, ἀπαντᾷ ὁ κ. Στέφ. Ξηροποταμνός, ἀλλὰ διεσπαρμένῃ. »

κ. Καθηγητὴς: « Ἐὰν εἰσαγωγή σκοπὸν ἔχει νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὸ θέμα ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῶν εἰσαγωγικῶν χύσεων. (Παύκαρτος, εἰσαγωγή, τί εἶναι πολιτεία). Τὰ περὶ Κ. Δ. ἔχουν δέσιν κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν σημείων ἐν τῇ ἀναπτύξει τοῦ κυρίως θέματος. Ἄλλη παρέκκλισις μετὰ εἶναι

ὁ Ἰγνάτιος. Ἐπρεπε γὰρ ἔχει ὀλίγα περὶ Ἰγνατίου διὰ τὸν βαθμὸν τοῦ ἐπισκόπου. Τὸ σημεῖον τοῦτο δὲ ἔδει γὰρ παρέμβῃ ὡς πιγὴ συζητήσεως διὰ τὸ περὶ ἐπισκόπου τὸ ὁποῖον λείπει.

» Πολλὰκις χρησιμοποιοῦμεν εἰς ἓνα βιβλίον καὶ πρόλογον καὶ εἰσαγωγὴν. Εἰς τὸν πρόλογον συνήθως βάζομεν τὴν ἀφορμὴν τῆς ἐργασίας καὶ τὸ πρόβλημα τοῦ τίθεται πρὸ ἡμῶν. Μίαν τοιαύτην σαφῆ διάταξιν τῆς ἔκθετος πρὸς ἡμᾶς γὰρ ὑπάρχει ἐν τῷ προλόγῳ καὶ τῇ εἰσαγωγῇ ὑπάρχει εἰς τὸ ἔργον μου Ἀἱ Μητροπολῆς καὶ Ἀρχιεπισκοπαὶ τοῦ Οἰκουμένου. Πατριαρχεῖς καὶ ἡ «τάξις, αὐτῶν, Ἀθῆναι. 1934.

» Αἱ ἐπιστημονικαὶ μέθοδοι δὲν εὑρίσκων πάντοτε ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐφαρμογῆς. Ἐν διάρθρωσιν ἔξαρτᾶται κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκ τῆς φύσεως τοῦ θέματος. Ὑπάρχουν θέματα τοῦ ἀπαιτοῦν μόνον πρόλογον, ἢ μόνον εἰσαγωγὴν ἢ καὶ ἀμφότερα ἢ καὶ οὐδέν. Δὲν ὑπάρχει καλῶς. Χρειάζεται λογικὴ διαπραγματεύσις, σύντομία, ἀντιβροχία, περιορισμὸς αὐστηρὸς εἰς τὸ θέμα. Γὰρ ἐπιβοηθητικὰς γνώσεις γὰρ τὰς θέτωμε ὡς παραπομπὰς ἢ ὡς βραχεῖας ὑποσημειώσεις. Ἐχομε παραπομπὰς: 1) εἰς τὰς πιγὰς κ' 2) εἰς ἔργα ἐρευνητικὰ τοῦ θέματος κ' 3) ὑποσημειώσεις διασαφιστικὰς τῶν ὧν λέχομεν.

» Ἐπὶ παρομοίου θέματος, ὡς τὸ προκείμενον, δὲν πρέπει γὰρ θεμελιῶμεν τὸ κείμενον μὲ χωρία, ἀλλὰ εἰς τὸ κείμενον γὰρ ἔχουμε τὰ τέλην χαρακτηριστικὰ σημεῖα, εἰς τὰς ὑποσημειώσεις δὲ γὰρ θέτωμεν παραπομπὰς. Δὲν πρέπει γὰρ ὑπάρχει φόρτος μεγάλος μὲ χωρία. Τὸ τοιοῦτον κατὰ συνγραφὴν χωρίων.

» Εἰς τὴν ἀρχὴν θὰ τεθῶν εἰς τὴν βιβλιογραφίαν Α) Πιγὰί

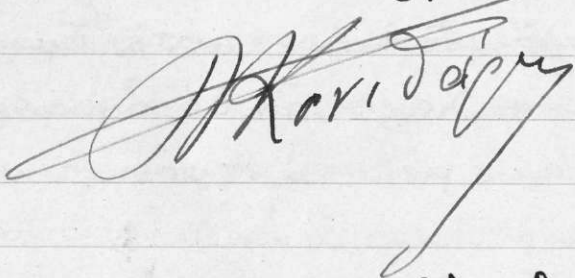
καί β) Βοηθήματα. Εἰς τὸν πρόλογον δὲ ἢ εἰς τὴν εἰσαγωγὴν
ὀφείλομεν νὰ προσθέσωμε τί τὸ νέον ἔχομε νὰ φέρωμε. (ἴδε
εἶχε. Ἔργασίαν τοῦ κ. Κ. Μπόμ, καθηγητοῦ τῆς Πατρολογίας Πτε-
ρί τῆς μεταβάσεως τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου εἰς τὴν Ρώμην).
Πληγὴ διὰ τὸ πολίτευμα τῆς ἐκκλησίας τῆς μετακοσμοσκοπικῆς
ἐποχῆς εἶναι τὰ αἰχμηρὰ κείμενα.

» Βοηθήματα εἶναι τὰ εὐχολόγητα τὸ ἀρχικὸν κείμενον
συγγραμμάτων. Εἰς τὴν ἐμπιστευτικότητά τοῦ συγγραφέως
ἐναπόκειται νὰ κληθῇ ποῖα ἐκ τῶν βοηθημάτων θὰ χρησιμο-
ποιήσῃ. Τὸ ἔδαφος τῆς ἐμπιστήμης εἶναι ἐτίφορον, ὀλιγοπρόν,

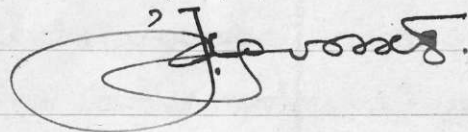
Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο διακόπτεται τὸ φροντιστήριον,
παρελθόντες τῆς ὥρας.

Ἐφ' ᾧ συνετάχῃ τὸ παρόν, ὅπερ ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ
καθηγητοῦ κ. Γερ. Κοιζάρη καὶ τοῦ Γραμματέως τῆς Φοι-
τητικῆς Ἐπιτροπῆς Δωτ. Χρυσόχοῦ.

Ὁ καθηγητὴς

Ὁ Γραμματεὺς

Ἄρθ. 2

Πρακτικὰ

Τοῦ Φροντιστηρίου τῆς 26-2-1946 (Ἀίθουσα 34).

I

Συνεχίζεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς φροντιστηριακῆς ἐρ-
γασίας τοῦ κ. Θ. Σπανόπουλου. Ὁ κ. καθηγητὴς ἐρωτᾷ: «εἵ-
ναι ἀκριβὲς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον λέγει ὁ συγγραφεὺς, ὅτι δὲν
ὑπάρχουν εἰς τὴν ἑπιστολὴν ἀμέσους πληροφορίαι, ὡς πρὸς
τὸ θέμα;»

Ὁ κ. Σπανόπουλος ἀπαντᾷ: «ἔχει ἀμέσους πληροφορίες

μόνον διὰ τοὺς δύο βαθμοὺς, πρεσβυτέρου καὶ διακόνου. Ὁ κ. Καθολικὸς ἐξακολουθεῖ: «ἀλλὰ οὐ λέγει ὁ συγγραφεὺς, ὅτι δὲν ἔχομε ἀμέσους πληροφορίες περὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πολιτεύματος, διότι οὐδαμῶς τῆς ἐπισκοπῆς ἀναφέρεται τὸ ἄξιωμα τοῦ ἐπισκόπου. ἔχει δίκαιον;».

- Ὁ κ. Γιουγιὸς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρεῖ, ὅτι ὁ Σπανόπουλος μὲ τοῦτο παραγινώσκει ὅτι ἡ ὑπαρξὶς τῶν δύο ἄλλων βαθμῶν, πρεσβυτέρου καὶ διακόνου, ἀποτεχοῦν πολιτεία τῆς ἐκκλησίας.

- «Ἀλλὰ καὶ ἄμεσον πληροφορίαν παρέχει τὸ κείμενον τῆς ἐπισκοπῆς, λέγει ὁ κ. Καθολικὸς, διὰ τὸ ἄξιωμα τοῦ ἐπισκόπου, καὶ καχεῖ τὸν κ. Σπανόπουλον γὰρ ἀναγινώσκων μόνον τοὺς τὴν ἀρχὴν τοῦ κειμένου. Πολύκαρπος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ πρεσβύτεροι...» Ἐπίσης καὶ εἰς τὸ κεφ. 9. Εἰς πλείστα ἄλλα χωρία παρατίθεται ὁ κ. Καθολικὸς τὸν Σπανόπουλον, τὰ ὅποια παρέχουν μαρτυρίαν ἀμέσων περὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πολιτεύματος. Ἐμμέσους πληροφορίες θὰ εἴχαμε, λέγει, ἂν δὲν ἀνεφέρετο τίποτε ἀπ' αὐτὰ καὶ εἴχαμε μόνον τὰς προσεκτικαίας ἐπισκοπὰς τοῦ Ἰγνατίου.

II

» Ἀπὸ τῆς κ.Δ. ὁ συγγραφεὺς παίρνει τὰ πράγματα ὡς οὐκ ἐπιδεικνύονται, ἐμφανίζων τὸ ἐκκλησιαστικὸν πολιτεία ἀποτετελεσμένον. Αὕτη εἶναι ἐργασία καθαρῶς δογματικὴ. Ὁ κ. Σπανόπουλος λέγει ὅτι τοῦτο ἐπιβάλλεται καὶ ἀπὸ λόγων, οὗτοι ἡ δογματικὴ ἀναφέρει. «Ἐδῶ ὁμῶς, παρατηρεῖ ὁ κ. Καθολικὸς, κάνομε ἐργασία αὐθιγῆς ἰσορροπίας καὶ φιλοσοφικῆς. Ὁ δογματικὸς εἶναι ὑποχρεωμένος γὰρ πρὸς τὴν θεολογίαν ὡς ἔχει τὸ ἐπιστημονικὸν κείμενον, χωρὶς γὰρ καὶ τὴν διακρίσιν. Ἀλλὰ καὶ οὗτοι τῶν πενήτων, ὅτι

λη σειρά. Δεν μπορεί να καθίση να κάνει διάκριση τῶν πιν-
δῶν. Ἐπεὶ τοῦ παίρνουμε τὰ κείμενα σὴν ἱστορικὴ τῆς σει-
ρᾶ θέλομε νὰ ἴδωμε πῶς ἔχουν τὰ πράγματα, καὶ ὡς ἐν
τούτου θὰ πάρωμε τὰ βιβλία τῆς κ.Δ. κατὰ ἱστορικὴν (χρονο-
λογικὴν) σειράν. Πρῶτα τὴν πρὸς Θεσσαλονικεὺς ἐπιστολὴν, εἰ-
τα τὰς Πράξεις καὶ εἰτα τὰ ἄλλα. θὰ ἀρχίσωμε ἀπὸ ἐκεῖ
πὺ ἔχομε ἕνα ἀσφαλὲς φιλολογικὸν τεκμήριον. Ἡ δογμα-
τικὴ ἂν κἀν ὅ,θι θέλει. Ἐπεὶ κάνομε ἔργον ἱστορικόν.
Δὲν θυνάμεθα νὰ λάβωμε ὡς βῆσιν εἰς τὸ θέμα μαρτὴν κ.Δ.
Ἐγὼ εἰς σχετικὸν ἔργον μου ξεκινῶ ἀπὸ τὴν ἀντίθετον κατ-
εύθυνσιν. Οὐδὲν ἐν τῇ ἱστορικῇ ἐξελίσσει ἀπόλλυται ὁλωσδιό-
λου, ἀλλ' αἱ ἀπόλλυται μένει καὶ καὶ διὰ τῆς ἐπιστημονι-
κῆς ἐργασίας θυνάμεθα νὰ τὸ ἀνεύρωμε ὡς ὑπόθεσιν
τοῦ νεωτέρου. θὰ ξεκινήσωμε ἀπὸ τὰ νεώτερα, ὡς σαφέ-
στερα, καὶ θὰ τραβήξωμε πρὸς τὰ ὀπίσω ὑπὸ τὸ φῶς τῶν
σαφετέρων καὶ θὰ φανίσωμε νὰ ἀνεύρωμε εἰς τὰ μετα-
γενέστερα τὸ ὑπόθεσιν τῶν παλαιότερων. α

» Εἰς τὴν σελ. 4 χρησιμοποιεῖ ὁ συγγραφεὺς ἐν χωρίον
τοῦ Ἰωάννου «καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ πατὴρ...» Πρέπει
εἰς τὸ τέλος νὰ χρησιμοποιεῖται ὁ Ἰωάννης α.

III

Ἢ δὲ ἔπρεπε νὰ περλάβῃ ἐν τοιοῦτον φροντιστήριον;
Ἐὸ πρῶτον νὰ γράψῃ ἕνα βραχύτατον πρόλογον εἰς ὃν νὰ
πῇ ὅτι πρόκειται νὰ ἐξετάσῃ ἐν ἑκ τῶν κειμένων τῆς μετα-
ποδολικῆς ἐποχῆς, διὰ τὸ πολιτεύμα τῆς ἐκκλησίας,
ὅπερ εἶναι κατ' ἀρχὴν πρόβλημα καὶ νὰ συγγραφῇ ἐκεῖ
μὲ δύο λέξεις ποῖον τὸ πρόβλημα τοῦ πολιτεύματος, ποῖαι
δυσχέρεια ὑπάρχουν πρῶτον εἰς τὰ κείμενα τῆς κ.Δ. καὶ
εἰτα τῆς μεταποδολικῆς ἐποχῆς. Εἰτα ν' ἀκολουθήσῃ ἡ
βιβλιογραφία, ἥτις νὰ διαμετρεῖται εἰς δύο σημεία: Α) εἰς πιν-

χας (νά πρῶτα ἡ ἐπιστολή ἐξεδόθη ὑπὸ Zahn κ.λ.). 2) θά περιεῖχε τὰ βοηθήματα. Ἐκ τῶν βοηθημάτων δέον νά προ-
βεῖται τὰ ὑπομνήματα εἰς τὸ κείμενον κατ' αὐστηρῶς ἐπι-
σημονικὴν ἀντίληψιν ὑπομνήματα ἑρμηνευτικὰ καὶ εἰς
τὰς μελέτας αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς τὸ θέμα καὶ κατό-
πιν τὰ γενικώτερα βιβλία, εἰς ἃ εἶναι δυνατόν νά ἀνέρη
κανεὶς γνώμας ἐπὶ τοῦ θέματος.

» - Ἰνὲς, μὴ ποχυτραχμονοῦντες ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ,
παίρουν τὰς πηγὰς καὶ εἰς τὰ βοηθήματα τὰ κατα-
τάσσον κατ' ἀλφabetικὴν σειράν. Τοῦτο δὲν εἶναι λάθος.
Ἡ ἐπιστολή ἔχει δεκάς ὄχι τύπους. Σὰς δίδω ἀπὸ τοῦ γραμ-
μίν.

» Προκαμεῖν περὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ ξένα ὑπομνήματα
ὑπάρχον τοῦ Βauer· αἱ ἐπιστολαὶ Ἰγνατίου Ἀντιοχείας καὶ
ἐπιστολὴ τοῦ Ποκκάρπου, (Σειρά κ.δ. εἰς τοὺς συμπτ. τό-
μους). Οἱ ἀποστολικοὶ πατέρες θεωροῦνται ὡς ἀπαραίτητον
ἑρμηνευτικὸν συμπλήρωμα διότι εἶναι καὶ οἱ πρῶτοι μάρτυ-
ρες τῆς κ.δ. Ἐπίσης συμπτ. τόμος ἐνός Wendland· πε-
ρὶ τοῦ ποικιτισμοῦ τῆς ἐποχῆς, Μόνον ὅταν ἔχει κανεὶς τὸ εἶναι
δὸν τῶν κειμένων αὐτῶν δύναται νά κρίνῃ ἐνὰ ἑαυτοῦ χω-
ριστὰ.

» Ἀπὸ τὰ βοηθήματα θά λάβωμε τὴν πατρολογία τὴν με-
γαλὴν ἔκδοσιν ἐκ 5 τόμων τοῦ Bardhehever, Ἐρχον ἀπο-
λύτως χρεῖσμον διὰ τε τὴν ἐποχὴν αὐτὴν καὶ τοὺς τρεῖς πρῶ-
τους αἰῶνας, ὅτινες εἶναι ἡ βάση πάντος τῆς μετὰ ταῦτα
ἐξελίξεως ὑπὸ πᾶσαν ἐποχῇ, εἶναι τοῦ Brannock· ἀποδο-
τὴ καὶ διὰδοσις τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς τοὺς τρεῖς πρῶτους
αἰῶνας, ὅλα τὰ θέματα εὗρισκον ἐκεῖ εἴτε μίαν εἰσαγω-
γὴν εἴτε μίαν λύσιν. Ἐπίσης περὶ ἑλλην. Γραμματολογίας
καὶ Χροτολογίας ὑπάρχον ἔργα.

» «Επειτα πρέπει γὰ μὴ κανεῖς εἰς τὴν εἰσαγωγὴν: εἰσαγωγὴν ἣτις ἔχει δύο σημεῖα: α) εἰς τὸ κείμενον (ποῖον εἶναι τοῦτο, ποῖος ὁ συγγραφεὺς) β) τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὰ εἰδικώτερα σημεῖα τοῦ πολιτεύματος εἰς τὴν μεταπολεμικὴν ἐποχὴν εἰς ἧς ἔχεται μὲτ' οὐ πρόβλημα τοῦ Παγκοσμίου, χωρὶς γὰρ ἐνέκασθαι.

» Ἀνάλυσις τῆς εἰσαγωγῆς ἣν ἔδει νὰ γράψῃ: Τὸ πρῶτον τοῦ θὰ ἔξοδος κανεῖς εἰς μίαν εἰσαγωγὴν τὸ ὅποion ἀναφέρεται εἰς τὸ κείμενον εἶναι ἢ κατὰ παράδοσιν τοῦ ἑλληνικοῦ κειμένου καὶ δὴ τὸ ἕκτερον τῆς χειρογράφου παραδόσεως. Τοῦτο ἔχει ἀπόλυτον σημασίαν, διότι ὡς βάζεις τῆς ἐπιστημονικῆς ἐργασίας ὑπὸκειται ἢ φιλοσοφικὴ ἐπεὶ ἐργασία καὶ ἔσασθαι τῶν κειμένων. Οὐδὲν γίνεται ὀρθὸν ἐν τῇ ἱστορικῇ ἐπιστήμῃ ἢ ἐν φιλοσοφικῇ διερευνῶσθαι τὸ κείμενον, ἐφ' οὗ θὰ σπείσῃτε ὠρισμένας γνώμας. Εἶναι δυνατὸν μίαν μεταβολὴν εἰς μίαν λέξιν ἢ εἰς ἓν σημεῖον διαμφισβητούμενον γὰρ μᾶλλον ἀνατρέχῃ ὁλόκληρον τὴν ἐργασίαν.

» Τὸ διασωθέν σήμερον ἑλληνικὸν κείμενον προέρχεται ἀπὸ ἄμεσον ἀντιγραφὴν ἢ ἑρμῆσαν τοῦ αὐτοῦ ἀρχικοῦ κειμένου, διότι ὅλα τὰ χειρόγραφα διακόπτουν εἰς τὸ κεφ. 9,2 (εἶναι μία ἑνδεικτικὴ ἑξωτερικὴ) καὶ συνεχίζουσιν μὲτ' οὗ κεφ. Βαρνάβα 5,7. Τὰ χειρόγραφα τοῦ διασωθέντος περιέχουν καὶ εἰς μέρει τὸ ἐν μετὰ τὸν ἢ μικρότερον κείμενον τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Ἰγνατίου, καὶ ὁ διαχωρισμὸς εἶναι τοῦ ἐνκοχός. Ὁρισμένα κεφάλαια σῴζονται εἰς λατινικὴν μετάφρασιν. Ἐν ἀρχαίοις τῶν κατέστη ταχέως ἐνκοχός. Ἡμεῖς τὸν κείμενον τούτου πολλὰ μεταφράσεις, ὅπερ εἶναι ἀπόδειξις, ὅτι ὁ συγγραφεὺς καὶ τὸ κείμενον ἀπῆλθον ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἐκκλησίᾳ μεγάλῃ ἐκτίμησης. Συμφωνεῖ λοιπὸν ἢ παράδοσις. Κάτω τοῦ ἐνκοχίου τὴν παράδοσιν περὶ

τῆς Ἀσίας τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Πολυκάρπου εἶναι τὸ ὅτι ἀνα-
γκνύσκειται μέχρι τοῦ 4 αἰ. ἢ ἐπιστολὴ αὐτῆ ὅσον δὲν ἀνε-
γκνύσκειτο ὁ Ἰγνατίος.

Ἐν γυναιότητι. Ὁ Βανερὸς ὑπομνηματιστὴς τοῦ Πολυκάρ-
που καὶ Ἰγνατίου λέγει ὅτι ἡ ἐπιστολὴ δὲν παρουσιάζει
ἐαυτὴν ὡς προπαιὶ καὶ εἶναι κατὰ μεμελημένην. Ὁ Εἰρη-
ναῖος εἰς τὸ κατὰ αἰρέσεων 3,3.4 καὶ ἐπιστολὴν πρὸς Φι-
λῶν, εἰς ἐκκλ. ἱστορ. Εὐσεβ. Ε, 20. 4,5,8. εἰδικῶς μνημο-
νεύει τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Πολυκ. πρὸς Φιλιππησίους, διὰ λέ-
ξεων ἀμέσως συναπταμένων πρὸς τὸ κείμενον. Ζητοῦμεν
γὰρ εἰρμεν διὰ τὴν γυναιότητα κατὰ τὸ δυνατόν εὐχερέως
μελεῖν. Τοῦτο μὲν ἐνδιαφέρει διότι τὸ εἶναι αὐτῆ ὅσον καὶ
αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Ἰγνατίου προσεβλήθησαν ὥς μὴ γήϊαι ἐν-
κα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πολιτεύματος. Καὶ τοῦτο διότι ἡ ΚΔ.
ἔχει τὰ πράγματα ἀσαφῆ. Ἐρχεται ὁμως περὶ τὸ 100 μ. Χ.
οἱ Πολυκάρπος καὶ Ἰγνατίος ὄντες δέχονται δημοτικὴν ἐπί-
θεσιν. Ἄν ἐβλήθησαν διάφοροι λόγοι. ἔχομε ὁμως μελε-
ρίαν τοῦ Εἰρηναίου (τέλος 2 αἰ.), ἱστορ. ἐν 80-90 χρόνιο μα-
κρὸν τῆς ἐπιστολῆς καὶ ἔχομεν πᾶσαν πιθανότητα, ὅτι ἀνεξ-
αρτήτως τῶν ἐσωτερικῶν λόγων ἡ ἐπιστολὴ αὐτῆ εἶναι γη-
εῖα. Τὸ ἀκριβὲς εἶναι ὅτι καὶ ἐξ ἐσωτερικῶν λόγων ἐν-
δύεται ἡ γυναιότης διότι διαφέρει σύμπτως ἡ γυναιότης
τοῦ ἀπὸ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Ἰγνατίου. Δὲν δύναται λοιπὸν
ἐκ τῆς ἐσωτερικῆς φιλολογικῆς κριτικῆς νὰ προκύβῃ ἡ
ταυτότης τοῦ εὐχερέως τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Ἰγνατίου καὶ
τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Πολυκάρπου.

Ἂρμερεῖ νὰ ἔχον τὴν αὐτὴν προέλευσιν ἢ εἶναι γόδοι
ἀμφότεραι; Ὁχι. Οἱ ἀρμεδαίτες εἶπαν: αὐτοὶ ποὺ τὸ ἔκα-
με, τὸ ἔκαμε γὰρ ἐνισχύον τὰς ἐπιστολὰς τοῦ Ἰγνατίου. Ἀχ-
ρὰ τοῦτο δὲν συμβαίνει.

Ὁ Πολύκαρπος εἶναι τὸ κλεδί τῆς κατανοήσεως τοῦ πολι-
τεύματος. Ἐν ἐπιστολῇ του εἶναι γραμμένη μὲ ἀφέλεια, ὅπερ
εἶναι ἄριστον τεκμήριον τῆς γησιώτικος. Ἐν ἀφέλεια καὶ ἡ
φυσικότης ἔξαιρτα καὶ ὑπὸ τοῦ Κνορφ εἰς τὴν διὰ
Liedmann καὶ Wemer ἐκδοθεῖσαν in das

εἶναι δὲ καὶ ἐλημερῆς ὅπως καὶ ἐκεῖνος (ὁ
Θηράτιος) λέγει ὁ Κνορφ. Ὁ κ. καθηγητὴς χαρακτερί-
σας τὴν ἐπιστολὴν αὐτὴν αὐθόρμητον καὶ λέγει ὅτι ὁ συγγραφεὺς
τῆς παίρνει τὴν σειρά του τοῦ χεῖται σὺν μαχῇ. Εἶναι καὶ
ἀνέκδοτος ὅχι λόγιος, ἀλλὰ ποιημένος. Γνωρίζει καὶ χρησιμο-
ποιεῖ τὴν ἁ κλήμετος. Ἐπίσης χρησιμοποιοῦται τυχῶς καὶ
ὅσον, ὅπερ μαρτυρεῖ μὴ φιλολογικὴν ἐργασίαν. Ὁ Deismann
εἰς τὸ ἔργον του "φῶς ἐξ Ἀνατολῆς", τινύει, ἐκπαδόμενος
καὶ κατὰ τῶν ἀρτιῶν τῆς θεολογικῆς θεολογίας ἀπὸ ἀ-
πόψεως θεολογικῆς, ἰδίᾳ δὲ τοῦ Kautzki, τὸν μὴ αὐθόρμητον
φιλολογικὴν χαρακτῆρα τῶν κειμένων τῶν συγγραφέων τῆς
καὶ καὶ τῶν Ἀποστολικῶν Πατέρων μέχρι καὶ τοῦ 140 πε-
ρίπου. Ἰὰ κείμενα αὐτὰ δὲ πρὸς τὰ ἑξῆς ἔδειξε ὡς ὁ
πολύτως φιλολογικὴν παραφυγὴν, ἐφ' ὅσον φέρων κρατικ-
κὸν καὶ ἐποικοδομητικὸν χαρακτῆρα. Ἐν γενικῇ μέρει
οὐκ ἔχει ὁ συγγραφεὺς, ἐνδεῶς καὶ ἔχομε φιλολογικὰ
στοιχεῖα, ἀλλὰ δὲ εἶναι καθαρά φιλολογία.

IV

Ἡ ἀποσπασμένη τῆς εἰσαγωγῆς ἔδει γὰρ περιλάβει τὴν ἀφορ-
μὴν ἕνεκα τῆς ὁποίας ἐγράφη, ὥστε γὰρ τοιοῦτον ἐκεῖ, ὅτι δὲ
εἶναι σκοπὸς τοῦ συγγραφέως ἡ ἐκθεσις τοῦ πολιτεύματος
τῆς ἐκκλησίας, ἀλλὰ ἡ ἀπάντησις εἰς τὴν ἐπιθυμίαν καὶ τὴν
ἀίτησιν καὶ ἡ ἀποστολὴ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Θηράτιος κατὰ κα-
τάληξιν τῶν φιλοτιμιῶν. Θὰ ἔπρεπε σ' αὐτὸ τὸ σημεῖον
γὰρ κάμει μίαν βραχυτάτην ἀνάληξιν τοῦ κειμένου, ὅπου ὁ συγ-

γραφάς φαίνεται ὅτι θεωρεῖ ὡς γνωστόν τὸ ἐγκρησιαστικόν
ποχίτευμα. Διὰ τὰ κατοχυρώσει τὰς ἐλλείψεις τῆς ἐπιστολῆς,
διότι εἶναι βραχυτάτη, γὰρ πῆρ διατὶ εἶναι βραχεία καὶ ὅτι
ὁ συγγραφεὺς τῆς λέγει, ὅτι σέλω τὰς ἐπιστολὰς τοῦ Ἰγνατίου,
ἐξ ὧν δὲ ὠφεληθῆτε ποχὺ διὰ τὴν πίστιν, ὑπομονὴν
καὶ διὰ πᾶσαν οἰκοδομήν. Δὲν ἐξαιρεῖ τὸ ποχίτευμα, τὸ
ὅποιον ἐνδιαφέρει εἰς μέγα ἡμεῶν, ἐπιστημονικῇ ἐρευνῇ-
ται. Ὁ Ἰγνάτιος εἰς τὸ κεφ. τοῦτο εἶναι ἐξαιρετός. Κατὰ
τὴν ἐποχὴν αὐτὴν περὶ ἐξάρχον τὰ ἡθικά θέματα.

Ἰσχυρίζεται μὲ τὴν εἰσαγωγὴν εἶναι καὶ τὸ περὶ τοῦ χρό-
νου τῆς συγγραφῆς, μεταξύ 107 ἢ 117. Δὲν ἔχομεν ἀσφαλὲς ἔτος.
ἔχει σημασίαν καὶ τοῦτο, διότι αἱ ἐκδόσεις τοῦ μᾶρ παρέ-
χει ἔχουν σημασίαν διὰ τὸ ποχίτευμα, ποίαν ἐποχὴν αὐτὴ
προσυντάττει. Ἐν τῇ βουκερικῇ μαρτυρίᾳ φαίνεται ὅτι εὐρι-
σκόμωδα εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Τραϊανῶ. «

» Ὁ Ποχίκαρτος ἴσεται ποχὺ πλέον φυτενός ὑπὸ τὸ φῶς
τῆς ἐπιστολῆς παρὰ ὁ Ἰγνάτιος, ἕνεκα τοῦ διασωθέντος ἡμῶν
μαρτυρίου. Ἐξιστῶν δὲ περὶ τὸ 69-70 μ.Χ. ἐπαφένως ἐκρί-
σε τὴν πρῶτην ἀποστολικὴν γενεάν. ὑπομνήσκει εὐθὺς
τὸ γεγονός ὅτι ἐδιδάχθη παιδιώδην περὶ τοῦ Χριστοῦ καὶ
ἐχύνθη χρεῖαν αὐτῶν τῇ ἀποστολικῇ γενεᾷ. καὶ τοῦτο
ἔχει σημασίαν. «

» Παλαιότερον αἱ ἐπιστολαὶ ἦσαν πραγματείαι. Ἦν ἐπιστο-
λὴ εἶναι ἐν μέρει καὶ οὐκ πάντοτε φιλοσοφικὸν εἶδος. «

Εἰς τὸ τέλος τῆς εἰσαγωγῆς δὲ ἔχει ὅτι ἡ ἐπιστολὴ εἶναι
σημαντικὴ διὰ τὸ ἐγκρησιαστικὸν ποχίτευμα ἀλλὰ παρὰ
εἰς αὐτὴν δύσχευται τινος, ὡς καὶ γὰρ ἐκδέσθαι.

Υ

» ὣς δὲ ἔπρεπε γὰρ διαμορφώσθαι τὸ κύριον σῶμα τῆς πραγ-
ματείας τούτου; Α) θὰ ἔπρεπε γὰρ διευκρίναι τὰ χωρία: 1) χω-

ρία αναφερόμενα εἰς τοὺς ἐπισκόπους. θά σφραγίσουν ἐκεῖ: Κο-
λίκαρτος καὶ οἱ ἐν αὐτῷ. 2) καὶ ἐν τῷ μαρτυρίῳ τοῦ Κο-
λίκαρτου γυνώσκουν ὅτι ὁ Ποχὴν. εἶναι ἐπίσκοπος. Εἰς καθ-
αύρωσιν αὐτοῦ θά ἔκρινε γὰρ ἔχουμε μαρτυρίας ἀπὸ τῶν ἐκ-
κλησιαστικῶν. Τὸ δεύτερον χωρίον τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Ποχικάρτου
εἶναι τὸ περὶ Ἰγνατίου, ἑσπερίου, Ρούφου.

β) Ἄρα προσέχουμε τὴν σειράν εἰς ἣν ἔρχονται εἰς τὴν
ἐπιστολὴν αἱ μαρτυρίαι αὐταί. Εἰς τὴν ἐπιστολὴν δὲν μένει
πλήρη τὸ θέμα τοῦ γὰρ μὴ ἐρευνᾶται. Διατὶ ὁμιλεῖ π.χ.
πρῶτον γὰρ τοὺς διανόους; θά σεχαρίσουμε καθε φράσιν
ἀναφερομένην εἰς τοὺς διανόους; ἀκολουθεῖ ἐν χωρίον: ὕπο-
τασσόμενοι τοῖς πρεσβυτέροις καὶ διανοῖς, ὥστε ἔχομε
χωρία διὰ τοῦ πρεσβυτέρου καὶ διανόους. 3) ἔχομε χωρία
μόνον διὰ τοὺς πρεσβυτέρους. 4) ἀναφέρει ὅτι ἕνα πρεσβυ-
τερος, ἀνόρασι οὐάκης, παρεχόμενος τὴν θέσιν του καὶ κατὰ
δικαιοσύνη φαίνεται διὰ τὴν φιλαρχίαν. Μὲ αὐτὰ τὰ χωρία
ἐξαναχόμενος τὰς μαρτυρίας ποὺ ἔχομε διὰ τὸ ἐκκλησιαστικὸν
ποχίτευμα.

γ) Ἐρχόμεθα εἰς τὰ χωρία ποὺ μᾶρ παρέχουν ἐμπέδους μαρ-
τυρίας. Εἰς τὸ κεφ. 13 λέγει: «τὰς ἐπιστολάς Ἰγνατίου τὰς
σεμειοθεύσας ὑμῖν διὰ αὐτοῦ καὶ ἄλλας». Σημαντικὰ διὰ τὴν
κρίσιν μας περὶ τοῦ ἐκκλησι. ποχιτεύματος σημεῖα καὶ
ἐμπέδους μαρτυρία διὰ τὴν ἐρχασίαν μας εἰς τὸ κεφ. 5, 1.
Ἐπειτα ὑπάρχουν εἰς τὴν διδαχὴν τῶν 12 ἀποστόλων χωρία
ἀναφερόμενα εἰς τοὺς προφήτας καὶ διδασκάλους, ἅπαντα
δὲν ἀνευρίσκομεν οὔτε εἰς τὸν Ποχικάρτον οὔτε εἰς τὸν
Ἰγνατίου.

[Διακοσιεὶς τῆς συζητήσεως εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο, ἐπανερχο-
μεν τὴν ἐπομένῃν εἰς τὴν αἰθούσαν 21, ὥραν 8½ π.μ.]

VI
Ἐἰς ἄλλων 3 ὁ δ. κ. Διακόσιος γὰρ παραχρᾶς ἐστὶν τὸ

ἄρα περὶ τῶν σχέσεων τοῦ Ποικίλου πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τῆς
Συνόδου πρὸς τοὺς Φιχίτιους, πρὸς τὴν Δύσιν καὶ τὴν Ἀνα-
τολίαν. Ἐκ τούτου θὰ ἔδει νὰ ἐξαγάγῃ ὑποθέματα συμπερά-
σματα καὶ ἔντα τούτοις μὲν ἐνδιαφέρει, διότι εὐρίσκειται
ἐς δεξιὰν ἐπιστολὴν πρὸς ὅλα τὰ ἄλλα κείμενα καὶ πρὸς τὴν
ἐπιστολὴν τοῦ Ποικίλου. Ἰὰ συγκαριτήρια (1,1 καὶ 1,2) ση-
μαίνει ὅτι γινώσκει καλὰ τὴν ἐκκλησίαν τῶν Φιχίτιων καὶ
εὐρίσκειται ἐς ἐπικοινωνίαν. Εἰς (1,3) ἐπίσης σημαίνει ἔχει
τέραν γινώσκῃαν τῶν ἐκκλησιῶν. Εἰς τὸ κεφ. 2 σημαίνει
ὅτι ἔχει διαρκῶς εἰδήσεις περὶ τῆς καταστάσεως τῆς ἐκκλησί-
ας τῶν Φιχίτιων. Εἰς ἐκ τοῦ κεφ. 3 φαίνεται ὅτι τοῦ ἔχον-
τος καὶ τὴν παρεκκλῆσαν νὰ τοὺς γράγῃ τὴν ἐπιστολὴν.
Εἰς τὸ κεφ. 9,3 ὑπάρχει δύο κοινὸν χωρίον. Ἐκ τοῦ κεφ. 13
φαίνεται ὅτι τοῦ ἔχοντος καὶ τὸν χρησιμοποιεῖται ὡς μέσον
ἐπικοινωνίας μὲν τὰς ἄλλας ἐκκλησίας. Παρέχει ἐπίσης
πληροφορίαν περὶ τοῦ ὕψους. Εἰς τὸ κεφ. 14 βλέπομεν
ἀποστολὴν τῆς ἐπιστολῆς διὰ Κρίστοφο, μὲν οὖν ἔπρεσκέθη
τοὺς Φιχίτιους. Ἄρα αἱ σχέσεις τοῦ Ποικίλου πρὸς
τὴν Ἀνατολίαν εἶναι σαφεῖς. εὐρίσκειται ἐς τὸ θεωροῦν-
ται μετὰ Φιχίτιων καὶ Συναίας. Πρὸς τὴν Δύσιν ἀναμφι-
σβηστῶς εὐρίσκειται ἐς ἐπιστολὴν. Γινώσκει τὴν Ἀ. Κλήρην.
Ἄρα ἔχομε ἕναν ἄνδρα, γινώσκοντα περὶ τὸ το καὶ ἔχον-
τα ἐπιστολὴν πρὸς τὴν Ἀνατολίαν καὶ πρὸς τὴν Δύσιν.

Αὗται εἶναι σημαντικαὶ διαπιστώσεις. Αὐτὴ εἶναι ἡ προ-
εργασία.

VII

Παραλείψεις τῆς ἐπιστολῆς. — Εἶναι δικαιολογημένον νὰ
ἔχη παραλείψεις ἢ ἐπιστολῆς; Καὶ διότι δὲν εἶναι πλήρης
ἐπιστολὴ, οὐδὲ φιλολογικὴ. Εἶναι σχῆμα περιόριστον.
Αἱ παραλείψεις ἀναφέρονται εἰς ἄλλα μᾶλλον οὐκ ὀρθοῦς
σειρά. 1) Ὁ Ποικίλος δὲν ἀπορᾷ ἐναντὶ ἐπίσκοπον. 2)

Δέν παρφαίνει οὐδεμίαν δέσιν ἐπὶ ἐπιστημάτων, τὰ ὅποια δέ-
των αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ θρησκίου καὶ δὴ εἰς τὸ ἐντήμια τοῦ
ἀποδοχικοῦ βαθμοῦ. Δέν ὑπάρχει ὁσίωμα. Δέν δύναται
τις μὲ τὰ κριτήρια μᾶλλον ἐποχῆς νὰ κρίνῃ τὰ πράγματα
μᾶλλον ἄλλης ἐποχῆς. Ἀξίως αὐτοῦ ἐν τῇ ἰδιότητι ἐπιστή-
μῃ εἶναι νὰ μεταφερώμεθα εἰς τοὺς ὑπὸ ἐξέτασιν χρο-
νούς καὶ νὰ κρίνουμε τοὺς ἀνθρώπους βάσει τῆς καταστά-
σεως καὶ τῆς ἐποχῆς, εἰς ἣν ὄν. 3) Δέν φαίνεται ποῖος ἐ-
τημέριος τῶν πρεσβυτέρων συνέλεξα. Ὑπάρχον διοικη-
τὰ ὄργανα ἢ ὄχι; 4) Ποῖον τὸ ἀκριβὲς ἔργον τῶν πρε-
σβυτέρων; Ὅλα αὐτὰ μᾶλλον θέτω τὸ γενικὸν ἐρώτημα:
δύναται ἐκ μόνῃς τῆς ἐπιστολῆς ταύτης νὰ κριθῇ τὸ πο-
σῆμα τῆς ἐκκλησίας τῶν φιλιππιν;

VIII

Ἐπεξεργασία τῆς ἐπιστολῆς. Ἐν πρώτοις δὲ κάνουμε
μία β. ἀρχική: Γενικαί διατυπώσεις καὶ δὲ χέουμε:
1) Πρὸς ἡμῶν ἔχομε τὴν ἐκκλησίαν, ἥτις ἰδρύθη τὸ πρῶ-
τον μετὰ τῶν ἐκκλησιῶν τῆς Ἑλλάδος, περὶ τὸ 49-50. Το-
το εἶναι ἐν σημαντικῇ σφαιρῇ. ἔχει τὴν ἐξῆς σημασί-
αν: ὅτι ἔχομε πρὸς ἡμῶν ἐκκλησίαν προχεροστέραν τῆς
τῆς Σμύρνης. 2) ὅτι ἡ ἐκκλησία τῶν φιλιππιν — καὶ ἐδῶ
δύνομε μίαν τροπὴν πρὸς τὴν κ. δ. — εἶναι ἐκείνη, εἰς ἣν
ἔχραμε ὁ ἀπόστ. Παῦλος μίαν ἐπιστολήν, ὅπου τὸ πρῶ-
τον ἀνακινῶνται ἐπίσκοποι καὶ διάκονοι. 3) Ἐν προκειμέ-
νῃ ἔχομε πρεσβυτέρους καὶ διακόνους: ἐπομένως δέν δύ-
νεται νὰ ὑπάρξῃ διαφωνία κατ' ἀρχὴν θεωρητικὴ μετὰ
τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Παύλου καὶ τοῦ Πτολεμαίου πρὸς φι-
λιπποσίους. ἔχομε μίαν τυχρὴν παραλληλότητα. Διὰ τῆς
ἐπεξεργασίας τῶν δύο αὐτῶν σημείων θὰ καταλήξωμεν εἰς
τὴν ἀπογὴν νὰ ἀποδεχθῶμεν τὴν ἐρμηνείαν τοῦ θωάννου

σοστόμου. 4) ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ διαφευγία θεωρητικὴ κατ' ἀρχὴν μεταξύ ποικιλάριου καὶ θηράτης, διότι ὁ πρῶτος ἀποδέχεται τὰς ἐπιβολὰς τοῦ δευτέρου καὶ τὰς ἐνιστάς ἐνθέρμευσίν τιν' λαμβάνειν δέ θέων τινά, ἀλλὰ τὸν αὐτὸν συνδῶν, σημαίνει ὅτι ἀποδέχεται τὸ περιεχόμενον τῶν ἐπιβολῶν. 5) Ὁ Ποικιλάριος εὐρίσκεται εἰς σχέση πρὸς τοὺς φηκτικούς ὅρα καὶ οἱ φηκτικοὶ εὐρίσκονται εἰς σχέση πρὸς τὸν Ποικιλάριον, θηράτην καὶ τὴν δύσιν. Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἡ θεωρητικὴ αὐτὴ σημασία ἐπεκτείνεται πέραν τῆς δόξης αὐτῶν (Ποικ. θηρ.) πρὸς τοὺς φηκτικούς πρὸς τὴν Ἀνατολὴν καὶ πρὸς τὴν δύσιν.

» Αὗται εἶναι γενναὶ διαπιστώσεις αἱ ὁποῖαι μᾶλλον δίδουν τὸ κλειδί διὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ κειμένου. Εἶναι εἶδος τρόπου τινά δευτέρου εἰσαγωγῆς. Ἐὰν ἀνάγκη τοῦ ἴκνου καὶ τῆς ἐπεξεργασίας μᾶλλον δίδουν ἐκάστω τὴν μέθοδον τῆς μελέτης.

IX

» Τὸ πρῶτον θέμα ποὺ πρέπει νὰ λύσῃμε ἐν συνεχείᾳ εἶναι ὃν ἔχῃ σημασίαν τὸ ὅτι προσηγεία ἢ συβήτης περὶ πρεσβυτέρων καὶ διακόνων. Ἐὰν ἀράτοις μεροεὶ νὰ εἶναι αὐτῶν, μεροεὶ νὰ εἶναι τυχαία, μεροεὶ νὰ εἶναι καὶ σκότυρος. Αὐτὴ μὴ ἀναμένεμε σωθεῖν νὰ βγάδωμε ὅτι θέλωμε. Συμφορεῖ ὁ κ. Καθηγητὴς ὅτι δέον νὰ ξεκινᾷ καρεῖς ἀπὸ κάτω καὶ νὰ βαῖνῃ πρὸς τὰ ἑπάνω.

Προχωροῦμε καὶ εἰσερχόμεθα εἰς τὸ περὶ διακόνων θέμα εἰς § "οἱ διάκονοι κατὰ τὴν περὶ φηκτ. ἐπιβολὴν τοῦ ποικιλάριου", λέγει: "ὁμοίως καὶ διάκονοι ἄμεμπτοι κτ.λ.". Ἐκ τούτου ἐβλέπομεν τὴν διαπίστωσιν ὅτι δίδεται μεγάλη προσοχὴ εἰς τὸ ἡθικὸν μέρος. καὶ δὲν ἡδυνάτο παρῆναι ὅλῳ νὰ συμβῇ. Περὶ τοῦ ἔργου αὐτῶν δὲ μᾶλλον δίδωμεν ἀφορμὴν νὰ ἐβλέπωμε αἱ λέξεις: "ἀφιδάκνυται, εὐσπλαχνοί..." »

Συνεπὺς δὲν θὰ μεθεύουμε νὰ ἐξετάσουμε τὰ ζητήματα
περὶ διακόνων ἂν δὲν προσερέσουμε δὸν ζήτησιον. θὰ κάναμε
εὐχετόν. Συμφωνοῦν οἱ συγγραφεῖς εἰς καὶ οὕτω ὁ τοχὺ-
καρπος φανερόν ἐστὶν γὰρ παραλείπει τὸ τοιοῦτον ὑπόμνημα. Περὶ
ρουδιάζεσθαι ὅσος ἔχει πλὴρη τανύτητα ἀντιλήψεων μέτῳ
ζήτησιον. διὰ τῆς φραστικῆς καὶ ἐπιδεικτικῆς ἐπεξεργασίας
τῶν κειμένων οὐ παραλείπει εἰς τὸν τοχὺ. ὅσον ἀφορᾷ
τὸ ζήτημα περὶ τῆς θέσεως τῶν διακόνων ἐν τῇ λειτουργίᾳ
τῆς ἐκκλησίας, θὰ τὸ εἴρωμε εἰς τὸν ζήτησιον. Εἰς κεφ. Ε, 3
λέγει· ὑποτασσόμενοι τοῖς πρεσβυτέροις. διὰ τὸ λέγει
αὐτὸ ἀφοῦ αὐτὸ τὸ λέγει παλαιὸς ὁ ζήτησιος; διότι εἰς
τὴν ἐκκλησίαν τῶν φιλικῶν ἀνέβη παράκλημα ἐπὶ πρε-
σβυτέρους καὶ πιδανὸς γὰρ ἐκλογισθῇ ἡ ἐμπιστοσύνη ἔναντι
τῶν πρεσβυτέρων. διὰ τοῦτο τῷ ζήτησιν πληροφωρία καὶ τοῦ
ρουδιεῖ. αὐτὸ σημαίνει οὐκ εἶναι ἀνάγκη γὰρ ἔχει κα-
τανοήσει κανεὶς κατὰ βάθος καὶ πλάτος τὸ ὑπο ἐπεξεργασίαν
ὑπόμνημα κείμενον μετὰ τῶν παραλήλων χωρίων τοῦ χρη-
σμεύοντος ὡς ἐρμηνευτικοὶ ὑπόμνημα τοῦ κειμένου. εἶναι μὲν
ἄδικο ἐπεξεργασία τοῦ γίνεσθαι δὸ μυστὸν τοῦ ἐκκλησι-
ου. διὰ μὲν βλαδερῶν φράσεων· ὡς θεῷ καὶ Χριστῷ, ἐπι-
σχεῖ ὁ τοχὺ τὴν ἀποχήν. Βλέπομε οὐ καὶ ὅπου ἔ-
χομε μὲν θετικήν μαρτυρίαν, ἔχομε μὲν ἐπιβεβαιώσιν
αὐτοῦ τοῦ εἶναι παραπάνω. ὅτι μόνον διαφύλα με-
τὰ τῆς ζήτησεως δὲν ὑπάρχει, ἀλλὰ καὶ θετικήν ἀμφύβλην.

Εἰς τὴν δὲ ἐπιδεικτικὴν περὶ τῶν πρεσβυτέρων.
Ἐκ τῆς φράσεως· καὶ πρεσβύτεροι δὲ εὐσπλαγχοι, συν-
δεσθαι φιλανθρωπικὴν δράσιν, ἢ ἀλλὰ φιλανθρωπίας.
Τὸ· εἰς πάντα ἐχέμενοι, ἐπισχεῖ τὸ πρῶτον.· ἐπιτρέ-
φοντες τὰ ἀποπειραγμένα,· εἶχον λοιπὸν καὶ διδακτικὸν
ἔργον. Τὸ δὲ· ἐπισκεπτόμενοι πάντα ἀδελφεῖς, μαρτυρεῖ

ἀγαθὸν ἔργον. «Προσόντες δὲ τοῦ κακοῦ, τοῦτο
δεικνύει χεῖρόν ἔργον. «ἀπεχόμενοι πάσης ὀργῆς; ποῦτε
ὀργίζεσθαι; ἀσφαλῆς εἰ τῇ ἐπασκήσει τῶν διοικητικῶν καθη-
κόντων. Τὸ «μακρὸν πάσης φησὶ ἀσχυρίας, σημαίνει ὅτι ἐν
τῷ κατὰ τρέφονται. «μὴ ταχέως πιστεύοντες κατὰ τὸν
διὰ τὸ ἴδιον τῆς καθαρότητος τῆς πίστωσης. Τὸ «ἀπο-
φείγετε τὴν φησὶ ἀσχυρίαν, σημαίνει ὅτι εἶχον κάποια
διακρίσιν.»

» Μία γὰρ δὲ θὰ ἀφεύρα τὸ ἴδιον τοῦ ἐπισκόπου. Ὁ πω-
λὺς περὶ ἐπισκόπου οὐδὲν λέγει προϋποθέτει ὅμως ὅτι:
α) ἐκνήριον τὸν ἡγνάτιον ὡς ἐπίσκοπον Ἀνατολίας, διὰ
δοῦκα ἐκ τῆς πύλης τιν. β) ὅτι ἐκνήριον τὸν βαδρὸν
τοῦ ἐπισκόπου, διὰ δὲ εἶναι δυνατὸν τὰ γινώσκων,
ὅτι ἐπικοινωνῶντες πρὸς τὸν ὁποῖον καὶ τὴν ἐκκλησίαν
τῆς Ἀνατολῆς δὲν ἐκνήριον τοῦτο. Ὁ ἡγνάτιος εἶναι δὲ ἡ-
μῶν ἐν ἀδελφότητι σημείον. Εὐχὴ δὲ ἐλέγχεσθαι σήμερον,
ποῦ ὁ ἡγνάτιος ἐμαρτύρησε καὶ ἕνα τῶν πᾶσι
οὐκ ἔστιν ἡ χάρις τὰς ἐπισκοπὰς.»

X

» Ἐξ ὅσων μέχρι τώρα εἶπαμε, πρὸς τὰ δεχθῶμεν ὅτι
δὲν δύναται τὰ δεχθῆναι ὅτι τὸν θεωρητικὸν ὅσον καὶ ἐν
τὴν οὐσίαν ὑπάρχει διαφωρία μεταξύ φιλικῶν, ἡμῶν
καὶ Ἀνατολῆς. Μᾶλλον τὸ ἀποκρίνεται ἀπὸ α) ἡ διαπίστω-
σις ὅτι εὐρισκόμεθα πρὸς μᾶλλον ἐκκλησίαν ἀρχαιότεραν
τῆς τῆς ἡμῶν. Πῶς ἀπέκλινε ἡ ἐκκλησία τῆς ἡμῶν
γεωτῆρα οὐκ, ἐπίσκοποι; καὶ πῶς εἶναι δυνατὸν ἐκκλη-
σία, εἰς ἣν εὐρίσκομε ἀπὸ τοῦ ὁποῖον διοικητικὰ ὄργανα,
τὴν πρῶτην διαμόρφωσιν, τὰ εἶναι περὶ πῶς, ἀφοῦ μὴ
δα φαίνεται τὸσον συνεχῆς ἡ ἐπικοινωνία μεταξύ τῶν ἐκκλη-
σιῶν αὐτῶν; Δὲν λείπον ὅμως καὶ μαρτυρίαι ἐπὶ τοῦ

Συμμάματος τῆς ἐπισκοπῆς, διότι ἐν τῇ ἐπιγραφῇ τῆς ἐ-
πισκοπῆς ὁ Πορχίκαςτος παρουσιάζει ἑαυτὸν ἐπίσκοπον.
Τοῦτο ὅχι μόνον δὲν ἰδιώτης γὰρ ἀποτελεῖται ἀφορμὴν
παρεξηγήσεως ἀλλὰ σημαίνει καὶ τὸ ἀντίθετον. β) σημα-
νικὴ διαπίστωσις εἰς τὸ ἴδιον σημεῖον εἶναι ὅτι ὁ Πορχίκα-
στος ^{δὲν} ἀνομάζει ἑαυτὸν ἐπίσκοπον, ἀλλ' ἐμφανίζεται ὡς ἔχων
ἀδελφὸν ἐπὶ τοῦ τίτλου τοῦ πρεσβυτέρου. τὸ "εἶν" σημαί-
νει συμπεσόντες. γ) ἔχομεν μνείαν τοῦ ψυχράτου.
δὲν ἀνομάζεται ὡς ὁ ψυχράτος ἐπίσκοπος. ὅτι ὅπως
ἢ οὗτος ἐπίσκοπος γνωστὸς ἀποκλύει ὡς ἐπίσκοπος
εἰς φιλικήν, εἶναι ἐν τῇ ἐπισκοπῇ τυχόν ἢ σαφές.
Ὁ ψυχράτος δὲν ἀνομάζει παρὰ μόνον ἀπὸς ἑαυτὸν ἐπί-
σκοπον. Ἐδῶ πάλιν γὰρ ἐρμηνεύομεν τὴν συνήθειαν. Ὁ δὲ
Βασίλειος λέγει εἰς τὸ ἐρμηνευτικὸν υπόμνημά του ὅτι
τοῦτο δὲν σημαίνει τίποτε. ἔχομεν ἓν σημεῖον ἐραφῆς.
δ) ὑφίσταται ἐν δυσχερέστατον χωρίον ὅπου ἀναφέρε-
ται ὁ ψυχράτος. Περὶ τοῦτο ἡ γνώμη μου, ἀνεχίβει
δ. κ. καθολικῆς, εἶναι τιθεμένη. Ἡ ἐρμηνεία τοῦ διδόν
εἰς τὸ κεφ. θ, 1 "οὐ μόνον ἐν τοῖς μακαρίοις ψυχράτις, Ζω-
σίμῳ, Ρούφῳ ... καὶ ἐν ἄλλοις τινὲς ἐξ ὑμῶν", εἶναι ὅτι οἱ
ψυχ. Ζωσ. ὁ Ρούφος εἶναι ξένοι, οἱ δὲ ἄλλοι παρόντες καὶ πα-
ρόντες εἶναι γνωστοί, ὅμοιοι εἶναι καὶ τοὺς δὲν ἀναφέ-
ρει ὁ Πορχίκαςτος. λέγον οἱ ἐρμηνεύται: οἱ "ἐξ ὑμῶν",
εἶναι ξένοι. Μήπως ὁ Ζωσ., ὁ Ρούφος ἔχον καμμίαν σχέ-
σιν; Ἐδῶ χωρὶν ἀμφότεραι αἱ ἐρμηνεῖαι. Περισσότε-
ρα ἔχει ὑπὲρ αὐτῆς ἡ ἐρμηνεία τῇ προτεταθείᾳ, καθ-
ὼς οἱ τρεῖς αὐτοὶ εἶναι ξένοι. Τὴν ἀποστολὴν μαρτυροῦν
ἀπαντᾷ ἡ ἐπισκοπικὴ ἐπιμέλεια. δὲν εἶναι ἐπὶ
τοῦ παρόντος γὰρ ἀποκλεισθῆναι καὶ ἡ ἄλλη, δεδομένου ὅτι
δὲν ἔχομε πρὸς ὑμῶν μίαν φιλικήν ἐργασίαν, ἀλλὰ

μίαν ἁγίαν ἐπισκοπὴν.

» Μετὰ τοῦ τέλους τοῦ 2 αἰ. χρησιμοποιεῖται συνήθως διὰ τῶν ἐπισκόπων τὸ ὄνομα τοῦ καὶ κατὰ δεύτερον λόγον τὸ ὄνομα τοῦ μέ τοῦ ὀνόματος τῆς πόλεως. Δὲν χρησιμοποιεῖται ἀπλῶς ὁ ὅρος ἐπίσκοπος. Σημειῶ ὅτι καθυπὸ τὴν ἀναγνωσθῆ εἰς Γ. Τόμον Θεοσκ. Ἐκκλησ. ἀπὸ σελ. 197-214 τὸ ἔκθετον περὶ τοῦ ποικιλείου τῆς ἐκκλησίας. Περὶ τοῦ ποικιλείου τῆς μεταστροφικῆς ἐποχῆς εἰς τὴν Α' κυήματος καὶ ἡ πρὸς Φίλιπ. ἐπιστολὴ. Ἐνῷ δὲν μνημονεύεται ὀνομαστικῶς ἡ ὑπαρξὶς ἐπισκόπου ἐν Ρώμῃ καὶ ἐν Φιλίπποις γίνεσθαι λόγος ἐν αὐταῖς περὶ ἐπισκ. ἡ πρεσβυτέρων εἰς αὐτὴν ἀνήκει ἡ ἐπισκοπὴ (κεφ. I ὅπου ὑπαμίσουνται τοῖς τρεῖς ἱερατικοῖς βαθμοῖς ὡς παραβάλλει πρὸς τοὺς τῆς πλ.). Εἰς τὴν ἐκδοχὴν τῶν πρὸς ἐναντίας μετέχει πᾶσα ἡ ἐκκλησία. θεωροῦνται δὲ οἱ αὐτοὶ ὡς κατασπασθέντες ὑπὸ τῶν ἀποστόλων, διὸ ὡφείλετο ὑποταχθῆ εἰς αὐτοὺς. Δὲν δύνανται γὰρ ἀποβῆναι ἐκ τῆς ἐκκλησίας, ἐφ' ὅσον ποικιλείου κατὰ. Ἐξ ὅλης ἐκκλησίας (λαϊκοὶ καὶ κληρικοί) ὡς ἐκ τῆς πλ. τῆς ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως καὶ τῆς πλ. Οἱ πρεσβύτεροι, ἐπίσκοποι καὶ διάκονοι ἀποτελοῦν τὸ κέντρον τῆς ἐκκλησίας ἐν τῇ ἡλικίᾳ. Σιδηρεῖται ὅμως τὸ ζήτημα: ὑπάρχον λοιποὶ ἐπίσκοποι ἐν Κορίνθῳ, Ρώμῃ καὶ Φιλίπποις; Δὲν εἶναι ἡ αὐτὴ ἀντίθεσις ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν Ρώμῃ. Οἱ ἐπίσκοποι καὶ πρεσβύτεροι πλ. ἐν Ἑλλάδι καὶ Ρώμῃ δὲν ἐμφανίζονται ἐν τῇ ἀρχιεπισκοπῇ.

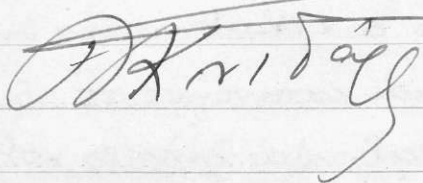
» Τὸ χωρίον τοῦ κεφ. 9, 1 τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Ποικ. μαρ. ἐν τρεῖς γὰρ δεχθῶμεν τὴν ἀποχὴν ὅτι καὶ οἱ ἄλλοι δύο, Τωσσημαρ καὶ Ρουφῶ, ἦσαν ἐπίσκοποι. Ἀλλὰ δὲν πρέπει γὰρ εἶναι τὰ κείμενα διὰ τὸ βεβαιῶμεν ἐκεῖνο τοῦ θέματος.

Υπάρχει, κατόπιν τούτων αὐτῶν, ἐπισκοπὴ αὐτῶν ἐποχῶν εἰς
τοὺς φιλόπλους; Ἀπὸ τοῦ κείμενου δὲν ἴσχυται ὅτι ὑπῆρχε.
Ποῖαι ὑποθέσεις εἶναι δυνατόν; Ὑποθέσεις εἶναι δύο: μία
ὅτι ὑπῆρχε καὶ δὲν ἐμφαίνεται ἐν τῇ ἐπιστολῇ· καὶ ἄλ-
λη, ὅτι πιθανόν ἦν εἶναι ἀποδάνει. Ποῖα ἐν τούτοις πιθα-
νότερα; Πρόβλημα τοῦτο ἔχει τόσον ἐνδεχόν, ὥστε εἰς τι-
νας φαίνεται. Ἐὰν ἀπομνησθῇ ὅτι εἶχεν ἀποδάνει διωκτικόν
ἐντοχῆται ἀπὸ τῆς δευτέρας ὑποθέσεως, ὅτι εἶναι πιθανόν
ἦν εἶναι εἰς ἐξ αὐτῶν (Ἰωσ. Ρούφος). Ἐὰν ἄλλη ἀπομνησθῇ καὶ
αὐτὴ πιθανή, διότι ἐν τῇ ἐπεξεργασίᾳ τῶν κειμένων προ-
κύπτει ὅτι, ὁ ἐπισκοπὸς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, καὶ τὸ πρῶ-
τον εὐρίσκει εἰς ἐπεχὺς ἀντὶ τῆς οὐσίας, οὐκ ἔστιν
ἢ τὰ ὑποκείμενα εὐρίσκειεν πρῶτον εἰς τοὺς Πτολ-
μαίους (Πτολμ. καὶ οἱ ἐν αὐτῇ πρεσβύτεροι) καὶ δεύ-
ρον εἰς ὅσα λέγει ὁ Ἰσχυριώτης. Καὶ ἐδῶ ἡ ἐπεξεργασία
τοῦ κειμένου ἀπὸ ἀπομνησθῆναι μεθοδολογικῶς εἶναι ὅτι
πρέπει ἡ συντακτικὴ τὸ κείμενον τοῦτο πρὸς τὰς ἐ-
πιστολὰς τοῦ Ἰσχυριώτου. Ἰσχυριώτης - λέγει ὁ κ. καθηγητὴς -
ὅτι δὲν δύναται τὸ ἔργον εἶναι ἐπεχὺς ἀντὶ τῆς οὐσίας. Πρέ-
πει γὰρ ἔχει τεχνίαν γνῶσιν τοῦ ἔργου. Τὸ θέμα εἶναι
ἐξ ὅπου ἐνδιαφέρει, διότι τὸ ἔργον αὐτὸ παρέχει τὸν
σημαίαν ἄλλα ἐργαίη καὶ δυνατότητα γὰρ παράσχων γὰρ
ἀφορμὰς πρὸς ἐνδεσιν ἀπομνησθῆναι, ὥστε δὲν ἐπιτρέφε-
ται γὰρ σπῆναι πρὸς εὐφραν γνῶσιν. Τοῦτο ἀπομνη-
σθῆναι ὅτι α) θεωρητικῶς δὲν ὑπάρχει διαφωνία μετα-
ξύ τῆς καὶ Πτολμαίου. Ἀνεξήγητος - συνεχίζει ὁ κ. καθη-
γητὴς - εἰς τὰ κείμενα τοῦ Ἰσχυριώτου τὸ πρόβλημα τῆς
παλαιολόγας παραδόσεως. Εἶναι αὐτὴ ἡ τεχνὴ λέγει ἐρ-
χασία. Ἰσχυριώτης ὅτι τὰ ἔργα αὐτὰ εἶναι ἡκανά γὰρ καὶ
δύναται τὴν ἀντικειμένην τοῦ θέματος, καὶ τὸ κλειδί τῆς λύσεως αὐ-

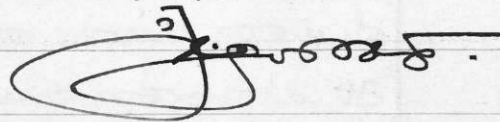
τῆς εἶναι ἡ ἐπιστολή τοῦ Ποχκάρεου, διότι εἰς ἐν καὶ τὸ
αὐτὸ κείμενον εὐρίσκειται τὸν τίτλον τοῦ ἐπισκόπου καί
τὸν τοῦ πρεσβυτέρου, καὶ ἀποδείξεις δὲ συνήθεια τῶν χρό-
νων εἶναι ἢ ὅτι ῥά καὶ τὸν ἐπίσκοπον μόνον διὰ τοῦ
ὀνόματος αὐτοῦ ἢ μετὰ τοῦ τῆς πόλεως. Ἐκ τοῦ μαρτυρί-
ου τοῦ Ποχκάρεου ἔδαχον τὸ συμπέρασμα δὲ ὁ Πο-
χκάρεος καὶ διὰ αὐτῶν τῶν ἑθνικῶν δὲν ἀνομάζοντο πα-
ρὰ μόνον ὡς ὁ Ποχκάρεος, ὁ Ποχί. καὶ ὁ Ψηράτιος
εἶναι διὰ τοὺς χρονισμοὺς προσωποποιήσεις ἀλλὰ ταυτο-
χρόνως οὐκ ἴδιοι θεωροῦνται ἑαυτοὺς α) ἀνδεδεμένους μετὰ τοῦ
πρεσβυτέρου ἢ β) ὡς μὴ κατέχοντες ἀξίωμα ἀλλ' ὡς πρῶ-
τοι τοῦ πρεσβυτερίου ἐν τῇ διακονίᾳ. Ὁ Ποχί. μᾶρ
ἐνδιαφέρει ἐδῶ διὰ τῶν συνθημάτων τῆς ἐποχῆς διὰ τὴν
λύσιν τοῦ προβλήματος. Τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς λέγει
δὲ ὁ τίτλος δὲν ἔχει σταθεροποιηθῇ. Μποροῦμε γὰρ ποῦ
με δὲ ὁ Ψηράτιος εἰσάγει μίαν ῥῆσαν συνήθειαν, συν-
θῆκαν ἢ μεταφέρει βαθμιαίως εἰς τὴν δύσιν, διὰ τῆς
ἐμφανίσεως τοῦ τίτλου καὶ τῆς σταθεροποιήσεώς του με-
ταξὺ τοῦ γεγονημένου τῶν πρεσβυτέρων. Ἡ ἡ κλήμεν-
τος εἶναι δυνατὸν γὰρ μᾶρ βοηθῆσαι εἰς τὴν ἄσπιν αὐτῆς
διότι ὁ ἀρχιερεὺς αὐτῆς ἐμφανίζονται ὁμοσυνάκτου πρὸ
τῆς ἐκκλησίας. Εἶναι τὸ πνεῦμα τῆς ταπεινωτικότητος
τοῦ μᾶρ ἐννοεῖται εἰς τὴν ἄσπιν, δὲ οἱ ἐκτελεστικῆς τῆς
ἐκκλησίας δὲν ἐνδιαφέρονται διὰ τὸ ἀξίωμα. Ἐπίσης
ἐννοεῖται εἰς τὴν ἄσπιν δὲ οἱ ἐπίσκοποι φέρονται
μετὰ τὸ ὄνομα τῆς ἀρχιερείου καὶ τὸ τῆς πόλεως (κλήμενς ὁ ῥώμης).
» Χορεύω - περναίει ὁ καθημερινός - δὲ ἡ ἀνδρεία
ἐπιστημονικὴ ἀρχαία, τοῦ καίνα, μᾶρ ἐπιτερεῖται γὰρ
ἐκτερεῖται, δὲ ἡ ἀρχαία ἢ ἐκκλησιαστικὴ καὶ τῆς παραδο-
σεως ἔχει ὑπὲρ αὐτῆς περισσότερα ἐπιχειρήματα».

Ἐφ' ᾧ, χιζάσης τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐκτεθείσης φρονι-
σησιακῆς ἐργασίας, συνεαῖκ τὸ παρὸν πρακτικόν, διερ-
υπογράφεται, ὡς ἔρεται.

Ὁ καθηγητής

Ὁ Γραμματεὺς

Ἄρθ. 3

Πρακτικὰ τοῦ φροντιστηρίου τῆς 12-3-1946.

Ἀντικείμενον: « Αἱ περὶ τοῦ ἐγκλησιαστικοῦ πολιτεύματος
εἰδήσεις ἐκ τῆς Ἀκλήμεντος Φόρμης ἐπιστολῆς πρὸς Κοιν-
θίους, τοῦ 4/ἑσπ. φοιτητοῦ κ. Θεο. Χρυσοχού.

Μετά τὴν ὑπὸ τοῦ ἐφημέριου φοιτητοῦ ἀνάγνωσιν τοῦ
φροντιστηρίου, λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. καθηγητής, ἐφιστῶν
τὴν προσοχὴν τῶν φοιτητῶν. Ἐν πρώτοις, προκαταλαμβάν-
ων τοὺς φοιτηταίς, προκειμένου οὗτοι γὰρ ἐκφέρων κείων
ἐπὶ τοῦ ἀναγνωσθέντος φροντιστηρίου, λέγει ὅτι ὁ δὲ κεί-
ων θέμα εἶναι λίαν σημαντικόν. Δεδομένου μάλιστα ὅτι
τὸ θέμα τοῦτο, διχάζοντι ἡ ἐρεθερχασία τῆς ἐπιστολῆς τοῦ
κλήμεντος, δὲν ἐγένετο μέχρι τοῦδε πυχῆς, ἐλλείπον
δὲ καὶ τὰ βοηθήματα εἰς τὴν ἑλληνικὴν, καθίσταται γνό-
διον, μετὰ τῶν προφιλῶντος πρέκει γὰρ ἐκφέρω με-
τὴν κείων μας ἐπὶ τοῦ ἀναγνωσθέντος φροντιστηρίου

Ἐπὶ τούτοις διχοῖ εἰς τοὺς φοι-
τηταίς ὁ κ. καθηγητής, ὅτι, μετὰ τὸν Παρνακ, ἐρεχίφθη
τοῦ θέματος τούτου ὁ Οὐρκω τὸ 1931.

Μετά τὰ εἰσαγωγικά ταῦτα ὁ κ. καθηγητής εἰσέρχεται
εἰς τὴν ἐκθεσὶν τῶν γενικῶν παρατηρήσεων τοῦ ἐπὶ τοῦ
φροντιστηρίου. Κατὰ πρῶτον ἐπαυρεῖ τὸν κ. Χρυσοχού

δίδωσι εἰ τῷ φροντιστηρίῳ του καταφάνηται ἢ ἀξιοποίησις
δοσὶν ἐχέχθησαν καὶ ἐδιδάχθησαν κατὰ τὰ προηγουμένα φρον-
τιστήρια, τελεῖ δὲ τὸ φροντιστήριον τοῦτο ὑπὸ τῇ ἡμέρᾳ
ἐκπαιδευτικῆς διδασκαλίας ἐκείνης. Ὡς πρὸς τὸ ποῖόν τοῦ
φροντιστηρίου εὐρίσκει τοῦτο ὁ κ. Καθηγητὴς λιπαρόν, τούτε-
στι μετὰ πάσης φιλοπονίας καὶ κατανοήσεως τοῦ θέματος...
Ἦν αὐτεργεία καὶ ἡ πρωτοβουλία δυνάμει καθ' ὅλην τὴν
εὐχαρφήν τοῦ φροντιστηρίου.

Ἐκ τοῦ γεγονότος δὲ, ὅτι ὑπάρχον τινὲς φράσεις εἰ τῷ κει-
μένῳ τοῦ ὑπὸ κρίσει φροντιστηρίου, ὑπενθυμίζουσαι τὸ τοῦ
ἀποστόλου Παύλου « μὴ φρονεῖν παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν, συνιστᾷ εἰς
τοὺς φοιτητὰς ὁ κ. Καθηγητὴς τὴν προσοχὴν κατὰ τὴν χρησι-
μοποίησιν τῆς αὐτεργείας... » οὕτως
μελέτης τοσούτων σπουδαίων θεμάτων, ὅσον τὸ προκείμενον.

Ὡς πρὸς τὰς ἐλλείψεις τοῦ ὑπὸ κρίσει φροντιστηρίου ὁ κ.
Καθηγητὴς εὐρίσκει αὐτὰς δεδωμαιοχημέναις, ὅτις τοῦ θέ-
ματος τοσούτον δυσχερὲς. Εἶναι δὲ δυσχερὲς τὸ θέμα διότι
πολλὰ εἶναι τὰ σημεῖα τὰ ὁποῖα πρέπει τις νὰ μελέτησιν
εἰς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Κλήμεντος καὶ ἕνεκα τούτων ἀναπό-
φευκτος εὑρεθῇ ἡ εὐχρησία.

Ὡς πρὸς τὴν χάωσαν τοῦ φροντιστηρίου ὁ κ. Καθηγητὴς
σηλοῖ, ὅτι αὕτη διαφέρει εἰς τὸν πρόλογον καὶ τὸ κύριον θέ-
μα. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ὁ κ. Καθηγητὴς συνιστᾷ εἰς τοὺς
φοιτητὰς τὴν ἐνταύτην χάωσαν καὶ μάλιστα τὴν ἀσχητὴν καθαρ-
εῖσαν.

Ἐπίσης ὡς πρὸς τὸ λεκτικόν τοῦ προσλόγου ὁ κ. Καθηγητὴς δι-
λοῖ, ὅτι οὗτος εἶναι καθαρῶς προσωπικὸς τοῦ γράξαντος, τὸ
δὲ ἄλλο μέρος τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν ἄλλων μελετή-
θέντων ὑπὸ τοῦ κ. Χρυσοστόμου Βιβλίου.

Ἐκ τοῦ πίνακος τῶν περιεχομένων τοῦ φροντιστηρίου κατα-

φαίνεται ὅτι σχεδὸν καλῶς διαθεσώθῃ μελέτη.

Ὡς πρὸς τὴν βιβλιογραφίαν ὁ κ. καθηγητὴς παρατηρεῖ, ὅτι αὐτὴ εἶναι ἑλληνικὴ, μὴ ἀναφερομένην τῶν ἐξῆς συγγραμμάτων: Δ. Μπαλάνου Ἰστορία; Δ. Κυριακοῦ Ἑκκλ. ἱστορία; Μαρκῆ "Περὶ τῆς διδασκῆς τῶν 12' ἀποστόλων", Γερ. Κονιδάκη: Ἑκκλ. ἱστορία τῆς Ἑλλάδος, ἄλλα βιβλία ἅπαντα ἦσαν ἀπαραίτητα διὰ τὴν μελέτην ταύτην. Ἐάν δέ δέν εἶναι πρὸς χεῖρα εἰς τὸν γράφοντα ὀφείλει νὰ ἀναφέρῃ τὰ εἰς τὴν βιβλιογραφίαν μὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι δέν κατέστη ἐφικτὴ ἢ χεῖρα ταύτων κατὰ τὴν ἐργασίαν του.

Κατόπιν ταύτων ὁ κ. καθηγητὴς θέτει τὸ πρόβλημα: Ἐν τῇ ἐπισκοπῇ τοῦ κλήματος ὑπάρχει ἢ δέν ὑπάρχει ὁ ἐπισκοπικὸς βαθμὸς; Ὁ κ. Χρυσόχοῦ, συνεχίζει ὁ κ. καθηγητὴς, γράφει ἐν τῷ φροντισμῷ του καὶ ναι καὶ ὄχι, εἰς διάφορα ἐννοεῖται μέρη τοῦ φροντισμοῦ. Περὶ τῆς σπουδαιότητος τοῦ θέματος ὁ κ. καθηγητὴς προσημειώνει εἰς τοὺς φοιτητὰς, ὅτι ὁ Πάππας ἐν προκειμένῳ λέγει, ὅτι ἡ ἐπισκοπὴ αὐτὴ τοῦ κλήματος δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς εἰσαγωγὴ εἰς ὅλην τὴν ἱστορίαν τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἀ' περιόδου καὶ εἰς διήγησιν μέχρι τοῦ 325.

Μετ' ὅ παραχθούσης τῆς ἄρας διακόπτεται τὸ φροντιστήριον.

II

Τὴν 19 Μαρτίου 1946 ἡμέραν Τρίτην καὶ ἄραν 2 1/4 - 4 μ.μ. ὁ κ. καθηγητὴς διηκοῦ, ὅτι δά συνεχίσῃ τὴν κοινὴν ἐπὶ τοῦ φροντισμοῦ τοῦ κ. Χρυσόχοῦ, κακοῦ δ' ἐν συνεχείᾳ τοῦ φοιτητῆς ὅπως διατυπώσῃ τὰς παρατηρήσεις τῶν αὐτοῦ ἀναγνωσθέντος κατὰ τὴν προηγουμένην συνεδρίαν βεβηθῇ στήριον.

Ὁ φοιτητὴς Σπυρίδωνος Θ. ἀναφέρει εἰς τὸν δὲ τῷ φροντισμῷ ὅριστον τοῦ ἐκκλησιασ. τοχιδιόματος, ὅτις

κατά τὴν γῆμιν του, δὲν δύνανται ὁδοῦ. Ὁ κ. Καδιντζής
ἀναγκάζεται τὸν ὁριζὸν καὶ διασπορὴν καὶ αἶμα οὐ δὲν εἶναι
πληθύν. Ἐρεσε διχορρεῖ νὰ περὶ καὶ ἡ φράσις ἐπὶ οὐρανὸν
τῶν κόπων καὶ διαδόχων τῶν διαπορῶν τῶν διόκων τῶν ἐκ-
κλήσιαν. Ἐπὶ δὲ τὸν ὁριζὸν τῶν ἐκκλησιῶν νὰ προσελθῇ
ἡ φράσις εὐσεβῶν περὶ.

Ἀποκαθάρσις ὁ φανερὸς κ. κ. Παράστατος ἀφαιρῇ ἀπορίαν
αὐτῶν δὲν νὰ κινῶν αἱ ἐν τῷ φανερῷ φράσεις εὐσεβῶν
καὶ διενδύσεις τὰ τῶν ἐκκλησιῶν. Ὁ κ. Καδιντζής ἐφεστὶ
ἐναντίως καὶ τῷ κ. Χερτοχῶν, ὅτι οἱ διενδύσεις τὰ τῶν ἐκ-
κλήσιαν εἶναι οἱ ἐκδοκοὶ καὶ οἱ προσφύζοντες, οἱ δὲ διάκονοι
εἶναι βοηθὸν ἀδικοκονοῦ/ῶρα. Ἡ ἐκκλησία (ἐκδοκοὶ-
προσφύζοντες) ἀμφότεροι ἀποφάσεις, οὐκ δὲ οἱ διάκονοι.

Ἐπὶ δὲ κ. Καδιντζής δέλεα τὸ ἐρώτημα: Ἄντι τῶν ἐρωτημάτων ὁ κ.
Χερτοχῶν; Ὁ κ. Χερτοχῶν ἀπαντᾷ διχῶς, ὅτι ἐννοεῖται ἐν τῇ ἐν-
δοχῇ τῶν κλήσεως ἀσάφεια ἢ περὶ τῶν ἐνοριῶν τῶν ὁρι-
ζήσεων. Ἡ ἐν τῷ κ. κλήσεως. Κατὰ τὴν γῆμιν του ὅπως ἐν
τῇ ἐκκ. Ρώμης καὶ Κορίνθου τὴν θεολογίαν αὐτῶν (95-100), οἱ ἡγε-
μενοὶ εἶναι ἐκ τῶν προσφύζοντων, ἐξέχοντες ὅπως αὐτῶν, καὶ
εἶναι οἱ primi inter pares.

Ὁ κ. Καδιντζής διαρρίπτει τὸ κ. Χερτοχῶν διχῶς, ὅτι τὸ primi
inter pares εἶναι προεδριτικὸν ἀδίκονον περὶ καθάρσεως τῶν
ἐκδοκων ἀδίκων. Πάντως ὅπως ἤμετε οἱ ὁρθόδοξοι ὀφείλο-
μεν νὰ ἀποδοχῶμεν ὅτι τὸ ἐρώτημα τοῦ πατρὸς ἐκ ἐκδοκῶν
κατὰ τὴν μετὰ ὁδοχὴν θεολογίαν δὲν ἔνεται μόνον ἐν τῇ βί-
σει τῶν ἐκδοκῶν τῶν κλήσεως. Ὁ κ. Χερτοχῶς ὅπως, ἐξαι-
ροῦσι ὁ κ. Καδιντζής, ἔχει τὰς ἐν τῇ φανερῇ τῶν
ἐκδοκῶν ἐκδοκῶν ἐκδοκῶν. Δὲν καταρρίπτει ὅπως αὐτῶν
ἐν τῇ βίσει, διότι διότι ἡ ὁρθόδοξη θεολογία δὲν ἐπεχέσθω
ἐκδοκῶν τὸ ἐρώτημα τοῦτο. Πάντως, ἐν τῇ ἐκδοκῇ τῶν κλήσεως

ὑφίσταται τὸ πρῶτον τοῦτο. καὶ τοῦτο δὲ μετ' ὅχλον ἐν
τοῖς ἰσχυρίσιν καὶ ἑσπέρῃ ἰσχυρίσιν ἐξέχοντα φέρουσιν μαθη-
τοῦσαν περὶ τοῦ ἐπισκοπικοῦ βαθμοῦ. οὕτως εἰς πέντε τῶν ἰσχυ-
ρίων διαίρεται ἡ φέρουσα ὁ ἐπισκοπικός τῆς ἰσχυρίας, εἰς δὲ τὴν
ἑσπέρῃ ὅτι ἐν τῇ κλήρῳ ἐπισκεπτάται, ὡς σημαίνει
ὅτι ὁ κλήρῳ εἶχεν ἀνωτάτων σημασιολογῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ
τῆς πόλεως. Κατὰ τὴν τοῦτον μὲν ἐν ἀνταρκτικῇ τῇ ἐκκλησίᾳ
ἀνάστα ὁ ἀντὶ τὸ τῆς κλήρῳ. οὐχὶ ὅπως μορφοῦνται καὶ διὰ τῆς
ἐκκλησίας τὰ ἐξέχοντα ἀνταρκτικὰ. ὡς ἐκκλησίᾳ μαρτυροῦν
ταῦτα ὅτι ἀντὶ τῆς ἀνταρκτικῆς καὶ ἀντὶ τῆς ἀνταρκτικῆς : οὐχὶ μὲν ἐν τῇ
κλήρῳ.

Ἰσχυρίσιν ὁ κ. καθολικός ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ
φέρουσιν ὁ ἰσχυρὸς ἀνταρκτικῇ, ἀνταρκτικῇ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τὰ ἀντα-
ρκτικῇ τοιαύτα φέρουσιν, διότι ἡ ἐκκλησία τοιαύτα φέρου-
σιν ἀνταρκτικῇ ἀνταρκτικῇ. Τὸ ἀνταρκτικὸν κλήρῳ δίδει τὸ ἀντα-
ρκτικὸν ἀνταρκτικῇ διὰ τοιαύτα φέρουσιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ
ἰσχυρίσιν. Ἐν ὅπως δὲ τῇ τῇ ἀνταρκτικῇ οὕτως ἐν τῇ
ἐκκλησίᾳ ἐνταρκτικῇ μὲν ἡ ἀνταρκτικῇ ἐν ὅπως ἀνταρκτικῇ ἔργα.
Ἐπειτα ὁ κ. καθολικός ἐκτείνει τὴν φέρουσα ὅτι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ
ἐν τῇ ἀνταρκτικῇ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀνταρκτικῇ, ὁ κλήρῳ. ἀνταρκτικῇ
ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, διότι ὁ κλήρῳ φέρουσα τὰ ἐκκλησίᾳ ἐκκλησίᾳ μὲν
τῇ ἀνταρκτικῇ ἐν ἀνταρκτικῇ καὶ ἀνταρκτικῇ φέρουσιν.

Ἐπειτα ὁ κ. καθολικός τῇ τῇ καὶ ἀνταρκτικῇ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ
τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῇ ἀνταρκτικῇ, ἀλλὰ τῇ ἐκκλησίᾳ
καὶ ὅτι ἐκκλησίᾳ.

Ἰσχυρίσιν μὲν ὡς ἀνταρκτικῇ τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ
τῇ ἐκκλησίᾳ τῇ ἐκκλησίᾳ ὁ κ. καθολικός ἀνταρκτικῇ ἐν τῇ
ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῇ ἐκκλησίᾳ τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀλλὰ
τῇ ἐκκλησίᾳ τῇ ἐκκλησίᾳ. διὰ δὲ τῇ ἐκκλησίᾳ ἐκκλησίᾳ
τῇ ἐκκλησίᾳ (ἡ ἐκκλησία κατὰ τὴν ἐκκλησίᾳ 146 ἀνταρκτικῇ)

το #4 υπό τουλάχιστον Καίσαρος) η άνοδος αυτή δεν είναι και τόσο
επιτυχή, διότι την υπό την εποχήν. Έτσι, η φράση *divino fure*
είναι πιθανό να παραχθεί ως διότι κατά την υπό μελέτη
εποχήν επικρατεί το *ex humilitate* (μέχρι το 190) και δεν γίνεται τότε χρήση της φράσης αυτής.

Άποχρηστος ο κ. Καδυστήρ διατηρήθηκε επί της φοιτητικής
ολίγης το περί ού γάλατος δίημα (ένγκυρα, παλαιογράφοι μετα-
πολιτικής εποχής) υπάρχει επίσημη διαφορά (μέχρι το 1930 διά
των Hamack & Geffken), μεταξύ των διαμαρτυριών. Οι μόνιμοι
δυσκοί διατηρήθηκαν επί της εποχής αυτής, αλλά
κρίση και χαρτοματώχων. Οι δυσκοί 3 παλαιοί ή οι 2 (πρεσβυ-
τεροι και διάκοι) εμφανίζονται ως παλαιότεροι διά την Έξοχον
προς τους γραφείς και διδασκάλους. Και κατά Άποχρηστίαν και επί των
Εκκλησιών έχομεν πάντα την τάχυν. Και η τάχυν διαφέρει χύρο από
την Διαμαρτυρίαν (4. έκκλησιαν). Ταύτην μετέωλον της διδόν τάχυν
επιτόκοις επί της Διδασχίης. Ο κ. Καδυστήρ προσετινέται επί υπό-
δης έρευνας περί της άνοδος αυτής, της διαφοράς των διαμαρ-
τυριών. Μάλλον οι εν τού κινήσει εμφανιζόμενοι έρωτες είχαν
προσωπικόν χαρακτήρα (πρωτ. επιστολές έρωτας). Και επί των κινή-
σεων χαλόν μετὰ μετὰ τάχυν διαμαρτυρίαν ή έρετη την Έξοχον
της έκκλησίας.

Η άνοδος των διαμαρτυριών δεν έσχηται εκ του κατένουν.
Εάν υπό τάχυν μετὰ χαρτοματώχων τότε δεν δά άρεβόχοντος τις
Η κίνησις όμως αυτή επηρεάσεν σημαντικήν έκκλησίαν της κοινότης.

Μάλλον παρ' άλλους, δια των Ρωμαϊκοδοχικών θεολόγων, είναι
ολίγην ή έκκλησία της Ρώμης έρεμναι επί τα πράγματα
της έκκλησίας της κοινότης ή διαμαρτυρίας. Αλλά
το κέντρο της έκκλησίας είναι ταπεινό. Της άνοδος κατέ-
στη επί της έκκλησίας, εάν διαμαρτυρίαν μετὰ έκκλησίαν
τότε διαμαρτυρίαν ή άνοδος επί της έκκλησίας, διότι εν αυτήν πρέει άνοδος

κρατικό πνεύμα. Αλλά τι διαφέρει εἰς τὴν ἐπιβολὴν; Ἰσχύει
ἢ ἡ ἐνστάσις τῆς τάξεως (ἡγεμονίας). Δὲν ἔχει τις τὸ διακρίνει
τὴν ἐπιβολὴν τὰ ὄργανα τῆς ἐκτελέσεως. Προθέσιν ἀντιθέσιν
τοῦτο μόνον ἐκτελέσονται, ὅταν τὸ κείμενον εἴναι ἀσαφές. Αὐτὰ
τὸ κείμενον εἶναι σαφές.

Ο κ. Χρυσόστομος γεννήθηκε ο κ. Καθολικός, παρ' εὐνοῦν ὁποῖα
ἀπὸ αὐτοῦ τὴν μετάβασιν τῶν θεωρητικῶν εἰς τὴν Πράξιν. Τοῦτο
ἔργον δὲ εὐχόμ' ἐκτελέσαι τῆς Πράξεως. Ὁ Χρυσόστομος ἡ ἐκλογὴν αὐ-
τῷ εἰς κληρικὸν καὶ θεωρητικὸν ἐκτελέσει δια τὰ κατὰ
μέτρον τὰ γενεῶν τῆς Πράξεως.

II

ἡ ἀποδοχὴ μὲν τῶν ὑπαρχόντων ἔχομεν ἐν τῇ εὐνοίᾳ τῶν κατὰ
μερὲς εὐσεβέων καὶ δυνάμεων. Ἀλλ' ἐκείνοις οὐκ ἔστι
ὁφείλει, τὰ δὲ ἐκ τῆς παρ' ἐξουσίας (ἀρετῆς, ἀποδοχῆς
δυνάμεως) δύνανται καὶ διακινῶνται ἐν ἀναγκῇ πρὸς ἀπὸ
τῶν παρ' αὐτῶν.

Ὁ Χρῆστος ἐν 1,3 ἀποτίθει τὴν καθήκονσαν τιμὴν τοῖς πρεσβυ-
τέρους. Πρεσβύτερος ὄμως ἐστὶν ὁ δὲν τὰ νομοὶν τῇ ἡλικίᾳ
πρεσβύτεροι (πρεσβύτεροι). Διὰ τὸ προκειμένου τὰ ἡμῶν λόγῳ διὰ
τὸν πρεσβύτερον καὶ τὸν πατέρα τῶν πρεσβυτέρων ἀναφέρει ἡ συν-
θετα τὰ χρησιμοποιεῖται κατὰ τὴν ἀνωδοχικὴν καὶ μεταδοχικὴν
τὴν ἐξουσίαν ἢ τρεῖς ἐκατοστάνας πρεσβυτέρους, οἱ δὲ ἡμέτε-
ροι, ἔχον καὶ τὴν σχέσιν τῶν πρεσβυτέρων, ἵσχυς εἶναι οἱ προϊστά-
μενοι τοῦ πρεσβυτερίου. Δεῖ πρὸκειται ὁμοῦ ἐστὶν ὁ δὲ τὸ Πρε-
σβυτεριον διονικτικὸν εἶδος, κατὰ τὴν ἡλικίαν τῶν παρὰ
τωρομένων.

ὡς καὶ τὰς τῶν αὐτῶν ἐκκλησιῶν, καὶ ἀναφέρει ὁ κ. Χρυσόστομος ὁ κ.
καθ' ἑαυτὴν, ἀλλὰ οὐ καὶ τὸ ἐν τῇ ἀποστολῇ Ἰεροσολιμῶν. ἢ καὶ μὴ
τοὺς τῶν αὐτῶν ἐκκλησιῶν ἐκκλησιασμοὺς ἀπὸ τοῦ α. α. ἐ. ε. ἐξ ἀφ' ὧν
τοὺς ἐκκλησιασμοὺς τοὺς αὐτοὺς (καὶ ἐκκλησιασμοὺς ἐκκλησιῶν καὶ Βίβλου

ποὺς ἐμφάνει ὅτι ὑποσχεῖσθαι καὶ ὑπὸ λαμβάνει ἐν τῇ παραδόσει.
Δὲν ὑπάρχει ἡ ἔννοια τοῦ ἀποχρηστικῶν-παραχρηστικῶν ἐπισκο-
πικοῦ βαδμεῖ. Ὁ παραχρηστικὸς ὅρος μου. Ἐπίσκοπος εἶναι ὑπερ-
βολικὸς διὰ αὐτὸν τὸν ὑγρᾶτον. Διότι ὁ ἐπίσκοπος ἐμφανίζεται
περὶ τοῦ προσφύτου. Ἐν περικεφαλαίᾳ ὑπερδοκίμει ὁ κ.
Καθολικὸς τὸ παραχρηστικὸν ἐχέοντα φέρει ἐν ταῖς ἐπισκοπῶν
τοῦ ὑγρᾶτος καὶ τοῦ πυχνῶτος. Ὁ ὑγρᾶτος ἔχει: Ὁ ἐπίσκο-
πος ἀπὸ τῶν προσφύτων, ὁ πυχνῶτος: Πυχνῶτος καὶ
οἱ ἐν αὐτῶν προσφύτοι. Τὸ ἀπὸ ὑπερβόλον τοῦ ἐν.
Τὸ ἀπὸ ἐμφάνει ἀναμφότερον ὡς ἐξ τοῦ ὑγρᾶτος δὲν
ὑπάρχει οὐδὲ ὕψος παραχρηστικῶν τιχῶν.

Ἄλλη διαπίστωση: Εἶναι ἐπισκοπὴ τῶν ταπεινῶν.

Ἄλλη διαπίστωση. ἔχοντες χωρία: ἐπίσκοποι-διδάκτοι ἢ
διονυσιακοὶ καὶ διονυσιακοὶ βαδμοί. ἔχοντες ἐπίσκοποι-
ἐπίσκοποι-προσφύτοι. Οἱ προσφύτοι ἐπίσκοποι ἐν τῇ ἐ-
πισκοπῇ. Ταῦτα ἐμφανίζονται καὶ μετὰ τὰς πρῶτας ἀποδόσεις. Ἄλλ
ἐν ταῖς οἱ ἐπίσκοποι εἶναι οἱ προσφύτοι. Εἰς τὴν ἔχοντες τὴν
ἀντιεξοχήν. Ταῦτα παραχρηστικὰ χωρία τοῦ ἔργου καὶ τῶν ἐν
ἰδιότητι διαπίστωση.

Ἄλλη διαπίστωση. Ταῦτα τὴν δὲν ὑπάρχει εἶναι ὅτι οἱ δι-
ονυσιακοὶ τὴν ἐπισκοπὴν. Οἱ δὲ προσφύτοι εἶναι τοῦ-
τοι διττοί: καὶ τῇ ἑνότητι καὶ ὁ διονυσιακὸς ὅρος. Εἰς
ὅσοντα ὅρος περὶ τῶν-χωνικῶν (ποῖοι εἶναι αὐτοί). Βα-
δμοὶ ἄρχοντες-ὑπάρχει εἶναι αἱ τρεῖς τῶν (ῖ).

Ἄλλη διαπίστωση. Ὁ κύριος ὑπερδοκίμει δὲ βαδμοί.
(49, 2). ὑπάρχει ἡ ἔννοια τῆς διαδοχῆς.

Ἄλλη διαπίστωση. Ἀπαραίτητον διὰ τὴν φωνὴν ἡ δέξις
«ἐξουσία» (61), κυριολεκτικῶς ἐν τῇ τοῦ τοῦ. Νεανισμὸς
περὶ τῶν 3 βαδμεῖ. Ἐν ὅσῳ δὲ ὁ πρῶτος καὶ τῶν
«κύριος καὶ λαός». Ταῦτα τῶν καὶ ἀδελφῶν κατὰ.

Ἐν ταῖς χρεῖαις. Τελευταία δὲ τὸ ἀποδέσσειν. Δεῖ δὲ ἀνάμετα
τὰ δύορε τὸ πρῶτον μόνον μετὰ τὸν κλήροντα ἀλλ' ἐν
ἀνταρτίῳ μετὰ τῶν πυχῶν.

Ἐὰν δὲ, διὰ τὴν τῆς αὐτοκτενείας ἐπὶ τῆς ἐκτενείας φαν-
τασματικῆς ἐργασίας, ἀνελθῇ τὸ παρὰ πρῶτον, ὅπως
ἐκτενείας, ὡς ἐρεται.

Ὁ καθυπνῆς

Ὁ γραμματεὺς

Ἰ. Ν. Ν. Ν.

Ἰ. Ν. Ν. 4

Ἰ. Ν. Ν. ἀνεδείχθη τῆς 18-5-1946.

Ἀντικείμενον: Ἐπὶ ἐκτενείας τῆς Σπύρης κατὰ τὴν ἐπιστολὴν
τοῦ Ἰ. Ν. Ν. πρὸς Σπύρας καὶ τοὺς ἄλλους, τοῦ Ἰ. Ν. Ν.
φοιτητοῦ Στεφάνου Παντοκράτορος (Ἰ. Ν. Ν.).

Μετά τὴν ἀνάληψιν τοῦ φαντασματικῆς ἐπὶ τῆς ἐκτενείας
φοιτητοῦ ὁ κ. καθυπνῆς καθεῖς τὰς φοιτητὰς τὰ ἐκτενείας
τῆς ἐπὶ αὐτοῦ καθεῖς τῶν.

Ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον: Ὁ κ. Καρκαχάκης (Ἰ. Ν. Ν., ἀεὶς)
παράγει δὲ, πρὸς αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰ. Ν. Ν., ὅτι ἔρεται
τὰ τῆς τῆς ἐπὶ Ἰ. Ν. Ν. καὶ τὰ μὴ συνεστῆναι
ἐπὶ τῆς τῆς. Ὁ κ. καθυπνῆς φανερὸν δὲ ἡ παρατήρησις
δὲν εἶναι ὅρθη.

Ὁ κ. Δοῖκος παράγει δὲ ὁ ἀνταρτίος τοῦ φαντασματικῆς
τοῦ αὐτοῦ ἐκτενείας. Ὁ κ. καθυπνῆς ἀνταρτίος καὶ λέγει
δὲ τὸ πρὸς τοὺς ἄλλους εἶναι ἀπὸ τῶν αὐτῶν ἀνταρτίων
καὶ τὸ πρὸς αὐτὸν ἀνταρτίος ἐπὶ ὅτι ἀνταρτίος ὁ Ἰ. Ν. Ν.
ἐκτενείας ἀνταρτίος ἐπὶ τῆς τῆς. Ἐνεκα τῆς τῆς τῆς

παρωρεμένην γὰρ ᾠδήν ὁ κ. καθηγητὴς τὸ ἔρχαν·

ἢ ἔρεσε λοιπὸν γὰρ ᾠδήν

ἰδιαιτέραν δὲ περὶ πολιτεύματος μὲν τὴν διαφορὰν δὲ ἔρεσε
τὸ βάρος γὰρ πρὸς τὴν Σμύρνην καὶ γὰρ ἄβη δὲ
ἔρεσε τὸν καὶ τὴν ἑποχὴν τοῦ Πλουτάρχου. Ἐν περὶ τῆς
ἢ ἀναφέροντα τὴν λέξιν συμβαίνει εἶναι ἐνδεκτικὴν
περὶ τῆς ἀπαρξενῆς περὶ τῆς Σμύρνης. Καὶ τοῦτο τὸ σημεῖον
στὸ δὲν τὸ ἐπεξεργάζεται ἐκτενέστερον. Δὲν ἔρεσε γὰρ
πρὸς τὰ πράγματα τελευτήσαντα. Κατακεραυνώνει τὴν Περ
τελευτήσαντος οὕτως ἔχον ὡς ἐκ τῆς γνησίου γνήσιον.

Ὡς πρὸς τὰ πᾶσι περιεχομένα: Ὁ τίτλος ἔστι Σμύρνην
δοχολογίαν καὶ ἱστορίαν, σημαίνει πολλὰ καὶ δὲν παρέχει
εἰς τίποτε, λέγει ὁ κ. καθηγητὴς. Δὲν πρὸς γὰρ ἀπομα
κρυνόμεθα τόσο καὶ γὰρ φθάνουμε εἰς μυθοχόγια, ὅταν ἀ
σχολοῦμεθα μὲν ἱστορικὴν ἐποχὴν. Πρὸς γὰρ προχωροῦμε
κατ' εὐθεσίαν εἰς κατὰ τὸν αἶον τὸν ἑκτον ὁ Χριστιανισμός.
Εἰς τοῦτο τὸ σημεῖον ἔδει γὰρ τὴν ἐποχὴν εἰς τὴν Μ.Ε.Ε. τὴν
ἐκκλησίαν βιβλιογραφίαν.

Ἔρεσε. ἢ Σμύρνην ὡς τὴν ἀρχαίαν Χριστιανικὴν, ὁ δὲ
οὗτος εἶναι ἐκτενέστερος. Ἀρχαῖος Χριστιανισμός εἶναι οὐλοχόγια
ἢ ἐποχὴ μέχρι τοῦ 7 αἰ. Μάλλον ἔδει γὰρ χρονολογήσει τὴν
λέξιν ἀρχαῖος Χριστιανισμός ἢ ἀποδοχὴν αἰών.

Λέγει ἰσχυρῶς - συνεχίζει ὁ κ. καθηγητὴς - ὅτι ἡ ἐκκλησία
τῆς Σμύρνης ἴσχυεν ἀπὸ τοῦ ἀποστόλου. Δὲν γινώσκουμεν
τοῦτο, διότι δὲν ἔχουμε καμμίαν ἐκτὴν μελέτην περὶ
τοῦτο. Πρὸς γὰρ εἰμεθα ἀνεφοχόχοι.

Ἔρεσε ἢ περὶ τὴν ἀρχαίαν χρονολογία 1312 δὲν εἶναι ὁρθή.
Ἐν δὲ ἐκκλησίᾳ χρονολογία πρὸς Χριστὸν εἶναι τὸ 776. Ἐκτενέστερος
ἀρχαῖος ἢ προῖδος.

Ὁ Πλουτάρχος εἶπε ὅτι, ὅταν ἐπείκετο γὰρ θανάτῳ ὁ δὲν.

ἥτο 86 ἐτῶν. Ἐνταῦθα οὖν δὴ ἀνελθὼν χειρωνακῶς, ὅπως
μας εἰσάγει εἰς τὴν ἀποστολικὴν ἐποχὴν.

Ὁ τίτλος «διδάσκων ἐπὶ ἀρετῇ καὶ σοφίᾳ» εἶναι τοῦ
μεγάλου διὰ τὸν Ποχὺ κάρεν, εἶχε δὲ κ. καθηγητὴς. Ἦν ἔξω
ἐπὶ τοῦ τοῦ τίτλου τούτου διὰ τὸν Ποχὺ κάρεν, τότε δὲ
μελεῖν τὰ πῶς διὰ τὸν ὡρεθὲν καὶ τοὺς ἄλλους ἐκκλησι-
αστικὰς πατέρας; Μάλλον δὲ ἔδει τὰ τεθῆ. «διακεκρι-
μένον ἐπὶ ἀρετῇ, διδάσκων τοὺς ἁγίους».

Ἐπὶ ταῦτα προχωρεῖ ὁ συγγραφεὺς τῶν φαντασιωδῶν μετὰ
θύμῳ καὶ ἀπαρεῖρεται διαφόρων περὶ τούτου καὶ μετὰ πόλιν.
Ἐπερβαίνει τὰ πράγματα εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ. τοῦτο εἶναι
καὶ ἀποτέλεσμα τοῦ δὴ δὲ εἰσῆκε πρὸς διὰ τὴν Ἱερουσαλὴμ,
ὥστε τὰ ὑπερὶ τοῦ θανάτου. Ἐπὶ διὰ τὴν Μ. ἁγίαν ἡ ἐκκλησία
τῆς Ἐφέσου εἶναι ἡ κρατίσασα τὰ σκῆπτρα. Ὡς δὲ εἰρῶ-
με δὴ ἡ Ἱερουσαλὴμ εἶναι ἐν αὐτῇ τὰ χειρωνακικὰ κέντρα τῆς
Μ. ἁγίας ἀλλὰ τὸ κέντρον εἶναι ἡ Ἐφεσος μέχρ' ὅτε
ἔσται. Κανὼν τῶν ἐντὶ τὰ πῶς τῆς Ἀνατολῆς εἰς τὰ χέρια.
Προεβλέπει τὴν Παλαιστίνην, ὁ Κωνσταντῖνος, εἰς τὴν Ἀίγυ-
πτον ἡ Ἀφρικήν. ἡ Ἐφεσος εἰς τὴν Μ. ἁγίαν. Ἐν τῇ Ἐ-
λλάδι εἶναι δὴ ἐξουσία μέχρ' ὅταν τὸν βασιλεὺς διακρί-
νεται τὰ κατάστασις.

Ὁ κ. Σπυρίδωνος παραμυθεῖ δὴ ἐσφαλμένως ἀναφέρει
τὸ μαρτύριον τοῦ Ποχὺ κάρεν, τὸ ὅτι εἶναι μετὰ γενε-
αίαν πρὸς τὴν. Ὁ κ. καθηγητὴς χεῖρ δὴ ἀρετῇ ἔχει τὸν, δὲ
δὴ τὸ μαρτύριον τοῦ Ποχὺ κάρεν μας καὶ εἶναι τοῦ καλῶς
πρῶτον εἰδήσεις. Πάντως ἔρερε τὰ κατὰ τὴν ἐκκλησίαν
ἐπὶ τὴν δὴ ὁ Ποχὺ κάρεν ἥτο μία προσωποποιήσας ἀναγνω-
στέαν. Δὲν μας λέγει δὲ ὁ Ποχὺ κάρεν ἥτο τὸν ἡ δέ-
σιν. Ὡς δὲ ὁ ἡγετὴς τοῦ βασιλέως καὶ τὰς.

Διὰ τὴν αἴρεσιν τῶν δοκούντων, ἐρωτᾷ ὁ κ. καθηγητὴς, ποῖος

ἔχει διαβάσει τὸ κείμενο; Ἦ βγαίνει ἐξ αὐτοῦ; Εἶχεν ἀνα-
φανῇ ἡ αἰρεσις ἢ ἔρεσε νὰ τὸ γῆ κάμει ἐμφαντικώτε-
ρα; ἔρεσε νὰ γράψῃ ὅτι εἶχε φάσαι ἡ αἰρεσις τῶν δοκί-
μων καὶ εἰς τὴν πόλιν.

«Τὸ μέγα εὐσχημα φεύδουσ καὶ πλάνης, τοῦτο μάλλον
ὑπερβολικὰ αὐτομάτως κείνους. Θὰ ἔδεινὰ τεθῇ «περπατη-
μένη ἀντίληψις».

Ὁ τίτλος «ὀρθόδοξος» ἐκκλησία εἶναι ἄγνωστος κατὰ τὴν πρώ-
την αὐτὴν ἐποχὴ. Τὸ «ἐπισκοπικὸν εὐσχημα», δηλοῖ καὶ τοῦ 3
βαθμοῦ τῆς ἱερωσύνης; αὐτὴ εἶναι ἀτυχὴς ἐμφρασις. Μέλουν-
το γὰρ εἶναι ἡ διοίκσις τῆς ἐκκλησίας διὰ τῶν ἐπισκόπων καὶ
καθ' ἑαυτοῦ καὶ αὐτοαρχικῶς. Δὲν διοδεύει δὲ καὶ τοῦ 3
βαθμοῦ τῆς ἱερωσύνης. Τὸ ἐπισκοπικὸν εὐσχημα εἶναι ἐν ἐπι-
σημοσύνῃ δὲ δεδομένης καὶ ὑπεκείμεν πρὸς τὸν ἑαυτοῦ.
Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ τὸν χρησιμοποιοῦμε γιὰ ἄλλο σκοπὸν.

Ὁ κ. Παπαδάκης ἐρωτᾷ διατὶ ὁ ἱγνάτιος αὐτοκαθεύεται
«θεοφύλατος», ὁ κ. Καθηγητὴς ἀπεκρίθη ὅτι: «ἔφερε τὸν θεόν
ἐν ὁσίοις», τοῦτο δὲ ἀνταπεκρίθη καὶ εἰς τὴν ἐκτίμησιν
τοῦ λαοῦ πρὸς αὐτόν.

Δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὸ ἐπισκοπικὸν εὐσχημα ἐφαίνε-
ται μόνον ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ 2 αἰ. Ἡ γνώμη μου εἶναι - ἀλ-
λὰ ὁ κ. καθ. - ὅτι παρ' ἐκείνου καὶ ὁ ἱγνάτιος. Ἡ ἐκδοτικὴ
ἐποχὴ πρὸ ἔχει ἀνάγκη ἐρεῖν εἶναι τὸ 60-100 μ.Χ., ἢ
δὲν νὰ ἐραμθῇ. Στὸν ἱγνάτιον ἀφ' ὧν βλέπομε τὸ
πρῶτον τεχνικόν, αὐτὸς δὲ τὸ ἐπεξεργάζεται θεολογικῶς.

«Κατεσλάβησαν θεῖον δικαίωμα», ἔδωκεν δὲ κ. Παντοκρά-
τορος ἑνὸς ἄλλα. Πρέπει καθεὶ σημείον νὰ τὸ διακρίνω-
με με ἀσχηματὶς ἐξ ἀκριβέως τῆς ἐνότητος τοῦ ἁγίου καὶ
με παραπομπήν.

Περὶ τοῦ δημοκρατικοῦ πνεύματος, πρὸς κ. Καραχάρι,

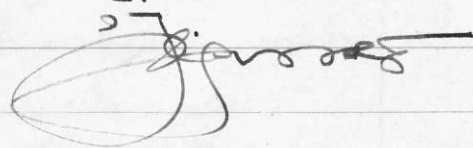
καὶ τῶν ἀρχέων θὰ ἴδωμεν ὅτι εὐφραδῶν. ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐπι-
σκοπικὸν ὀξύμακον ἀλλ' ὑπάρχει βασιλεὺς καὶ κληρικός,
διὸ δὲν ἔχει καθιερωθῆναι εἰσὶν ὁ τίτλος καὶ δὲν ἐνδια-
φέρονται οἱ ἄνθρωποι διὰ τοῦ τίτλου, ἀλλ' ἔχουν τὴν ἀντι-
λήψιν ὅτι εἶναι διάκονοι ἐν Χριστῷ. Ὑπάρχει τὸ καὶ
περισσότερον ἀνθρώπων ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐξουσιαστικὴν ἐπι-
φάνειαν εἰς τὴν μετὰ ταῦτα ἐποχὴν. Πλέον τὰ γνωρίζω-
με ὅλα τὰ κείμενα διὰ τὰς μορφὰς τοῦ χριστιανικοῦ
κόσμου τῆς ἀποστολικῆς ἐποχῆς. Ἰστέον ἡ καθ' αἰῶνα τῆς
πίστεως ἡμῶν καὶ τῆς ἐκκλησίας τοῦ βίου. Τὸ πνεῦμα
καὶ οὐκ ὑπερβατικὸν ἀλλὰ τῶν πραγμάτων καταγραφῆς
δὲν ταυτίζεται διὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ἢ λέγει ὁ ἄγιος. Ὁ ἀνδρὶς
προσφύγει καὶ ἐπισκοπῶν εἰς τοὺς πρεσβυτέρους ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας
ἐκκλησίας. Καὶ σήμερα θὰ τὸ ἴδωμεν αὐτὸ τὸ πνεῦμα τὸ
ἔχει δὲ ὅλα τὴν μετέφωτον (ὡς ὁ κακὸς τοῦ Μανθάν-
ει). Ἡ διαφορὰ μορφῶν, μετὰ τὴν ἑξέλιξιν ἔφερε μίαν
διαφοροποίησιν ἐκκλησιαστικὴν, ἢ τῶν ἀφορᾷ καὶ τὴν ἐξουσιαστικὴν
ἐκκλησίαν, τὴν αἰσάν, διὸ ἐμεσολάβησε διαφορὰ βασιλεῶν καὶ ἐξου-
σιῶν τοῦ ἐπισκοπικοῦ βασιλεῦς. Ἡ δὲ ἐπισκοπικὴ πρεσβυτε-
ρία ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν ἀνάστασιν τῆς ἐκκλησίας: ἀποδοχοὶ - πρε-
σβύτεροι. Ἡ διαφορὰ μετὰ τὴν βασιλείαν εἶναι ἡδὴ ὡς πρὸς τὴν
παροχὴν τῆς ἐκκλησίας. Ἰστέον ὅτι ἐπὶ ἀντιμέτωπον καὶ τὸ
πνεῦμα: εἶδον ἂν φανῇ ὁ Χριστὸς εἶναι καὶ τὸ πνεῦμα ἡδὴ.
Ὁ κ. Σπανόπουλος παρατηρεῖ δὲ εἰς τὴν ἀντιμέτωπον λέγει:
ἐχρησιμοποιεῖται οὖν ἐναντὶς ἐπισκοπῶν καὶ διακόνων ὁ ἄγιος
τῆς ἐκκλησίας. Ποῖον εἶναι; Ἐδῶ εἶναι αἰσθητὴ ἀντιμέτωπον διὰ
τὴν ἐκκλησίαν ἐπὶ δὲ παρουσιάζεται εἰς τὴν ἀντιμέτωπον ἐπισκοπῶν.
Ἐξέλιξιν τὸ ἐπὶ ἀντιμέτωπον δὲ ἡδὴ ἀντιμέτωπον πρὸς τὴν
ἐκκλησίαν καὶ οἱ διδάσκαλοι καὶ ἐπὶ ἀντιμέτωπον πρὸς τὴν
ἐκκλησίαν. Ἰστέον εἶναι πρὸς τὴν ἐκκλησίαν. Ὁ ἀντιμέτωπος μαρτυ-
ρῶν

ανεχίξει ο κ. καθηγητής — έγραψε διά τῆς Διδασχῆς καί
προσπαθεῖ παλαιῶν ἐπὶ τῶν προσελαλῆτων ἀποφέν νά
βγαίη τό συμπέρασμα. Αλλ' ἐπὶ τῇ βάσει τῆς Διδασχῆς
δεῖ λὺ εἶναι τό δῆγμα. Δέν ξέρωμε ὅτε χερσὶν ὅτε το-
πικῶν πού ἀνέκει ἡ Διδασχῆ. Εἶναι τό ἴδιο πρόβλημα πού
εμφανίζεται ἐν τῇ πρὸς Φηγεμισίους ἐπιστολῇ. Τό πρό-
βλημα μένον διά τῶν ἰσχυρίων ἐν ἀδυναμίαν νά ἀδῇ διά τῆς
ἀναστροφῆς τῆς παλαιότερας παραδόσεως. Ἡ Διδασχῆ ἔχει
οὐκ ὀφεί τῃ φαίνεται τὴν ὑπαύθυν. Εἶναι περὶ ἡλικίας καί
ἐνδιαφέρει τό δῆγμα τῆς Διδασχῆς. Εἰς τὴν ῥητορικὴν ἐ-
ρευναν πρέπει νά ἔσχη, νά δῶν τὴν κατεύθυνσιν ἢ χερσὶ
λογικὴν ἀπὸ τῶν κατέκριν. Τοῦτο ἐξηγήματα — χέρι οὐκ
καθηγητῶν — ἐν τῇ ἐκκλ. ῥητορικῇ τῆς ἑλλάδος. ἀρχίζω
ἀπὸ τῆς πρὸς Θεσσαλονικεῖς ἐπιστολῇ καί φθάνω πε-
λευκαῖα ἐν τῇ Πράξει. Ἡ σκοπιὰ ἐκδόσεως καί ὁ τόπος
τῆς ἐργασίας ἐν ἀνιδιάφορῳ.»

Ἐφ' ᾧ, μετὰ τῆς ἐπιστροφῆς ἐπὶ τῆς ἐκδοτικῆς δρα-
στηριότητος ἐργασίας, συνετάχθη τό παρὸν προκείμενόν,
ὅπερ συνοχεύεται, ὡς ἔσεται.

Ὁ καθηγητής

Ὁ γραμματεὺς

Ἔπρ. 5

Πρακτικὰ συνεδριάσεως τῆς 14-5-46.

Ἀνεκείμενοι: «Ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ Ἀ Κλήμεντος», ὑπὸ τοῦ
ἐπιστοῦ φοιτητοῦ Παπαδόπουλου Ἀναστασίου.

Ὁ κ. καθηγητὴς ἀνέγνω τὴν ἐντύπωσιν καὶ τοῦ φοιτητοῦ
νά ἐκφέρουν κρίσεις ἐπὶ

α) ἐπὶ τῆς τεχνικῆς διαρθρώσεως. Ὁ κ. Παπασκευὴς παραμ-

ρεῖ, ὅτι ἡ δὲ ἐργασία δὲν ἀνταποκρίθηκε δὲ θέματος, διότι δὲ εἶδε τὰ ἀποδείξαι ἰσχυρῶς τὸν χειρὸν κατὰ τὸς προφήτας, τὴν ἀποδόχον καὶ κατὰ τὴν ἁ Κρήνην. Ἐδῶ δὲ καὶ καθύστερ, παρατηρεῖ, ὅτι πρῶτον οὐ ^{οὐκ} ἀνταποκρίθηκε τὸ φροντισμὸς βῆκε ἀπὸ τὸ θέμα του. Πλεονέκτησε τὸ φροντισμὸς του. ἔχει εἰσαγωγήν ἐκ 4 σελίδων. εἰς αὐτὴν αὐτὸς δὲν ἡ ἔχει αὐτὴ; Αἱ ἀντιρροήσεις ἐπὶ τῆς γυναικὸς τῆς ἐπιστολῆς δὲν ἔχεται, διότι σήμερον ἡ ἐπιστολὴ αὐτὴ εἰς αὐτὴν γυναικὴ δέχεται.

Ἐοῖτος κατὰ τὴν αἰχμασίαν τοῦ Ἰουδαίου καὶ Ἰουδαίου φιλοφιλίας καὶ ἰσορροπίας. Τὸ κεφ. τοῦτο, ἔχει οὐκ καθ, δὲν ἔχεται. Ἄν τὸ ἔχεται ποιεῖ τὸ ἔχεται τοῦτο, δὲ εἶδε τὰ τὸ ἔχεται ποιεῖ κατὰ τὴν αἰχμασίαν ἐπὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Κρήνης καὶ ἔχει ἔχεται ἐπὶ τῆς ἐπιστολῆς τὰ κεφ. Ἐοῖτος τὴν προφητίαν, καὶ ἐοῖτος ἐν τῇ αἰχμασίᾳ τοῦ αἰ κ θ αἰ., εἰς αὐτὴν ἔχεται. Μόνον ἂν εἶδε τὰ διαφύκτον τὴν σχέση τῆς παραδόσεως, περιζήτων μετὰ τὴν ἁ Κρήνην. Ἀλλὰ τοῦτο ἔργον δύναται εἶδαν. Ὁ Har- nack παρατηρεῖται τὸ σῆμα τοῦτο κατὰ τὸν δὲν δια- φέρει καὶ ἀπὸ ἐπὶ, ἀντιρροή, οὐκ καθύστερ. ἔπειτα δὲ ἔδο φῶμα καὶ ἔπειτα καὶ οὐκ ἔχεται τὸ φρον- τισμὸς τὸ (ὅρα δὲ ἀπὸ 1 πρῶτον).

Τὸ κύριον θέμα παρατηρεῖται πρὸν $\frac{3}{4}$ σελίδας. Τὰ ἔχεται εἰς 9 σελίδας. Ἀλλὰ δὲ ἔχεται τὴν διαφύκτον τὸ μετὰ τὸν δὲν κατὰ τὴν ἁ Κρήνην.

Ὅτι ἔπειτα τὸ δὲν ἀπὸ τὸ αἰ κεφάλαιον ἔοῖτος. ἔχεται τὸ θέμα. Τὴν πρὸν θέμα τὸν χειρὸν οὐ Κρήνην. Δὲ τὴν θέμα τὸν χ.χ. τοῦ Παύλου ἐν ἀπὸ τὰ πρὸν χαρακτηρισμὸς εἰς τὸ πρὸν καὶ τὴν ἐν χειρὸς. Ὁ Παῦλος εἰς αὐτὴν τὴν ἁ Κρή- νης. Ἀλλὰ κατὰ τὸν Har nack δὲν εἰς αὐτὴν ὁ Παῦλος

πίστευε ἀπὸ τῶν κύμματα, ἄλλα καὶ ἄλλα βεβαιώματα. Τὸ θε-
μα ἔμελλεν ἰσχυρὸν καὶ μοχλῶδες εἶναι τὸ παραδειγμα-
τικὸν ἀποχαρακτηριστικόν. Ἡ τέχνη καὶ ἔγκειται ἐν τῷ
καὶ δὲ χειρὶ ὡς μετὰ τὸ θέμα. Δὲν πρέπει εἰς ἀπορίαν
μετὰ τὴν ὡς φάσμα. Ἐν περιλήσει ἀποχαρακτηριστικὸν
ἔχει ὁ φορμαλίστ, εἰς τὸν καθῆκον καὶ
εἰς τὴν ἀντιθέσιν.

Β. Εἰς τὸ ἐπὶ μέρος: Προσπαθῶν ὁ κ. καθηγητὴς ἀντι-
στῆναι πᾶσι τοῖς ἀπορίαις τὰ κείμενα τῶν ἀποδοχῶν
παρέω. "Εἰς τὸν πρῶτον ἀντίκειται κατ' ἀρχὴν μὲν ἀπο-
χαρακτηριστικὸν εἶναι τὸ θεματικόν ἀλλ' ἐν ἀντικειμένῳ αὐτοῖς κα-
ταλείπει. Αὐτὸ δὲ εἶναι ὁρθόν. Ἐπειὶ πᾶσι μετὰ
καὶ δὲ ἰκανοποιεῖται κατ' ἀπὸ τῆς γοῆς. Τὸ ἀντι-
κείμενον ἐπισημαστικόν εἶναι ἡ εὐκλείδης τῆς ἀντικει-
μενικῆς καὶ ἡ ἀντικειμενικῆς. Ἀκόμη καὶ ὁ Πλάτων, ὅς καὶ θεω-
ρεῖται ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, δὲν ἔχει καὶ τὸ ἀποδοχικόν.
Τοῦτο δὲ εἶναι μετὰ τὴν ἀποδοχὴν.

» Ὑπάρχει ἐν τῷ θεματικῷ παραδειγματικῷ καὶ τῷ
ἀποδοχικῷ τῆς ἀποδοχῆς τῆς ἀντικειμενικῆς. ὡς πρὸς τὸν κύ-
ματ' ἀντικειμενικὸν θέτει τὸν πρὸς τὸ 150, εἰς τὸ
δὲ εἶναι ἀντικείμενον, διότι ὁ κύματ' ἔδωκε πρὸς τὸ 200-220.
Εἰς τὸν πρῶτον ἀποδοχικὸν εἶναι ἰδέαν, ἡ ἀποδοχί-
κατα, ὅφρα καὶ παραδειγματικῶς εἰς τὸ βεβαιώματι παρ-
εἶναι ἔδωκεν τὸν πρῶτον. Δὲν πρέπει εἰς ἀπορίαν
μετὰ τὴν ὡς φάσμα. Ἐν περιλήσει ἀποχαρακτηριστικὸν
ἔχει ὁ φορμαλίστ, εἰς τὸν καθῆκον καὶ
εἰς τὴν ἀντιθέσιν.

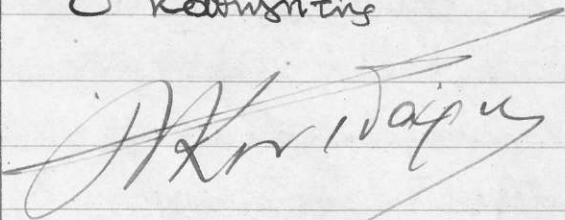
» Εἶναι ἀποδοχικὸν ἡ ἀντικειμενικὴ ὡς ἔχον ἐν τῇ
ἐκδοχῇ τῆς ἐκδοχῆς ἡμῶν παραδοχῆς μίαν ἀντικειμενικὴν ἀποδο-
χικὴν ἀποδοχῆς. Μαχρὸν εἶναι εἰς τὴν πρῶτον κα-
ταλείπει τὴν πρῶτον εἰς τὴν ἀποδοχὴν πρὸς

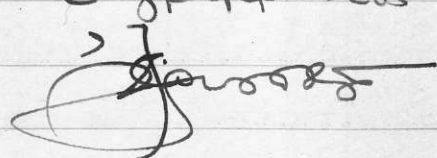
21. Χειρολῶν. Τὸ κεφ. εἶναι ἀτελές, διότι δὲν χρησιμοποιεῖται
ἐδόκιμο τὸ ἱκμῶ. Ἐπειὶ ἡ ἐνδοξὴ ἔχει περὶ τὰ 15
σχολία ἀντιτάτου εἶναι δυνατόν νὰ ἀναπτυχθῶσι κα-
τὰ εὐρὴν ἐπιστημονικῇ. Ἀκριβὴς ἐπίσης ἡ ἔκφρασις
περὶ τοῦ ἀνιγκρατικῶν τοῦ περὶ τοῦ τῆς χειρολῶν. Ἐπειὶ
τὴν γνώμην τοῦ Ι. Χ. τὴν ἔχοντες περὶ τοῦ ἀνιγκρ. καὶ εἶτα
ἀπὸ τῆς ἀποφ. πατέρας. Οἱ τελευταῖοι δὲ ἐπειδὴ δὲ εἶναι
ῥοχοι πατέρες τοῖς ἀποστολικοῖς ἀποστολικοῖς συγγραφεῖς ἢ «οἱ
λεγόμενοι ἀποστολικοὶ πατέρες»,.

» Θεμελιώδη εἶναι τὰ κεφ. 42 καὶ 49 ὅπου δὲν τὰ ἐπεξεργά-
σθαι καθόλου καὶ ἡ ἐκ τούτων δὲν ἔχει τὴν ἐννοίαν τῶν δι-
εξερεῶν διὰ τὴν κατάταξιν τοῦ ἱκμῶ αὐτοῦ. Ἐπειὶ νὰ
καταστήσῃ κίαν διάφορον βεβαιόν. Ἐπειὶ ὑπερβολικὸν εἶναι οἱ
Ἰουδαῖοι. ἦσαν τόσο μικροὶ ὡς τοῖς ἔθνεσιν, μᾶλλον δὲ ἔ-
δει νὰ δέσῃ ἦσαν μικροὶ εἰς πολλὰς περιπτώσεις»,.

Ἰφ. φ., ἀνδάνης τῆς σὺντάξεως ἐπὶ τῆς ἐκτεθείσης φρονιμῆς
εὐαγγ. ἀρχαίας, συνετάχῃ τὸ παρὸν πρακτικόν, ὅπερ
ὑπογράφεται, ὡς ἔπειτα.

Ὁ καθολικὸς

Ὁ γραμματεὺς

Ἄρθ. 6.

Πρακτικὰ συνεδριάσεως τῆς 22-5-46.

Ἀντικείμενον: Ἦ ἔκχρησις τῆς Σπύτης κατὰ τὴν ἐνδο-
ξὴν τοῦ Ἱερατικοῦ πρὸς Σπυριταῖς καὶ Ἰεχὺ κατὰ, ὑπὸ
τοῦ χ/εῖτος φοιτητοῦ Ἀνδρέου Γκιμ.

Μετά τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ φρονιμῆος ὁ κ. καθολικὸς καὶ
τοῦ φοιτητοῦ νὰ ἐκφέρῃ τὰς κολοκασίας.

Ὁ κ. Χειρολῶν παραμυθεῖ ὅτι: «ὁ κ. ἀντιδραστής δὲν κατέφ-

ὅτι οὐκ ἔστιν ὁμοίαν τῶν κεμένων μία σαφὴ ἀπόφασις
περὶ τῆς δόσεως καὶ δόσεως τῆς ἐκκινήσεως τῶν ἡμε-
ρῶν. Ὁ κ. καθολικὸς δέχεται τὴν γενικὴν ἀπὸν παρα-
τηρήσιν, ὡς ὀρθὴν, καὶ προσέειπε: «Δεῖ ἐξετασθῆναι τὸν
πρῶτον τῶν σημείων ὁ ὁμοίαν, ἢ εὐρεῖται τὴν θεμελίωσιν
ἀναχέρεσθαι ἐν αὐτῇ. ὅταν ὅμως δοθῇ τὸ θέμα τότε τὸ πρῶ-
τον εἶναι ποτὶ εὐκαχίαν».

» Σφάλλεται τοιοῦτον τὴν βιβλιογραφίαν ἐν εἰσαγωγῇ.
Δὲν ἀναφέρει ἐπὶ τῆς πύλας περὶ τοῦ ἐν αὐτῇ.

Ὁ κ. Δόικος παρατηρεῖ ὅτι ἐπὶ μέρει ἐξεργασθῶν
τῆς ἑκτῆς δὲ εἶδε τὰ ἐκτετακτοῦ ἀπὸ κοινῆς τῶν δύο ἐκ-
δοχῶν, διότι ἡ μία ἐπεξηγεῖται τὴν ἄλλην. Ὁ κ. καθολικὸς
κεῖναι ὀρθὴν τὴν παρατήρησιν αὐτῶν καθὼς καὶ τὴν ἀφο-
ρῶσαν τὸ θέμα τῆς βιβλιογραφίας, ἢ δὲν ἔχει ἐνδε-
πνεύσει τὰ διακριτικὰ τῶν σημείων.

Ὡς πρὸς τὸν ἐπίλογον ὁ κ. καθολικὸς παρατηρεῖ: «Ἐπίλογον
ἔχοντες μόνον εἰς τὴν ἐντολήν. Εἰς ἐκτετακτοῦ δὲ μὲν
ἔχοντες μόνον ἐπεξεργασίαν...»

» Ἡ αὐτὴ κεντρικὴ ἰδέα ἀπὸ τῆς τοῦ ἀντιθέτου τοῦ
φαινομένου εἰς τὸν ἀντιθέτου τοῦ θέματος εἰς δύο; Δὲν
ἐφίσηται τοιαύτη ἀνάγκη. Ἡ ἑκτὴ ὑποδεικνύει τὴν διαίρε-
σιν. [Ἡ δὲ εἶδος γρηγορῶν μου: «τὰ κατὰ τὴν ἀντίθετον τῆς
ἐκκινήσεως τοῦ ἀποφ. φωτῶν (1942)]. Χρειάζεται ἔρευνα τῶν κε-
μένων, τὰ ὅποια δὲν τὰ προσέχουμε εἰς τὴν μεθοδολογικὴν διάκρι-
σιν.»

» Μεταξὺ κεφαλαίων καὶ παραγράφων ὑπάρχει διαφορὰ. Τὸ
κεφάλαιον ἔχει περισσότερο τὴν ἑκτὴν. ἢ δὲ ἔχει ὁμοίαν ἑκτὴν
ἐκκινήσιν. Ἐν παραμένει τὸ πρῶτον κεφ. εἶδε τὰ εἶναι εἰσα-
γωγικὰ.

Ἐνταῦθα ὁ κ. καθολικὸς εἶπε τὴν προσοχὴν τῶν φαινομένων

τοῖς τὰς ἐξῆς: «Ἦν ὡς τὸ φαντασθῆναι εἶναι ἡ μόνη κορίνη
χειρὸς διὰ τὸν φοιτητήν. Ἦν ὡς τῆς παραδόσεως, δὲ ἡδὲ
μὴν γὰρ εἶναι, ὑπερβαλλὺντως γὰρ πρὸς τὰς ἐξῆς, εἰς τὴν ἐξῆς
ὁλοκλήρως ἀπὸ τῆς ἐξῆς τὸν παραδιδόντα καὶ διὰ τὸν φοιτητήν.
Ἦν μὲν γὰρ ἐπικρατοῦσιν ἀπὸ τῆς καὶ ὅχι ἐπικρατοῦσιν καὶ
ἡδὲν...»

«Ἦν ἀντίστοιχον γὰρ ἐπικρατοῦσιν παρὰ τοῦ Ἰτέλου
καὶ Παύλου, κατὰ τὸ 70. Διὸ τότε ὁ Παῦλος δὲ εἶναι ἀντίστοιχον
γὰρ ἡδὲ ἐπικρατοῦσιν παρὰ τὸν πρὸς τοῦ 62 ἢ τὸ πρὸς τὸν
τὸ 64. Ἦν μὲν γὰρ ἀπὸ τῆς ἐξῆς εἶναι τὸ 64 μ. Δὲν ἡδὲ
ἀντίστοιχον γὰρ ἡδὲ ἐπικρατοῦσιν ὁ Ἰτέλος εἰς τὴν ἐξῆς 22 ἐξῆς.
Ἦν ἡδὲ ἐξῆς, τῆς ἐξῆς τῆς ἐξῆς τῆς ἐξῆς τῆς ἐξῆς τῆς ἐξῆς
καὶ μὴ εἶναι. Τὸ πρὸς τὸν εἶναι ὅτι κενὸν ἡδὲ ἐξῆς
ἡ ἐξῆς, ἡδὲ μὴ ἐξῆς. Βλὼς τὸν εἶναι ἐξῆς
ἐξῆς τῆς ἐξῆς ὅτι ἀπὸ τῆς ἐξῆς. Ἦν ἀπὸ τῆς ἐξῆς
ἀπὸ τῆς ἐξῆς τὸν ἐξῆς εἶναι τὸ 155-156. Δὲν
ὅτι πρὸς τὸν ἐξῆς τὸν ἐξῆς τῆς ἐξῆς τῆς ἐξῆς τῆς ἐξῆς
ἐξῆς.»

Ὁ κ. Παπαδημήτριος παρατηρεῖ: «Δὲν ὅτι μὴ ἐξῆς γὰρ πρὸς
ἀπὸ τῆς ἐξῆς ἐξῆς καὶ τῆς ἐξῆς τῆς ἐξῆς
τῆς ἐξῆς πρὸς τῆς ἐξῆς». Ὁ κ. καθολικὸς κενὸν δὲ
ὅτι τῆς ἐξῆς καὶ λέγει: «Αἱ, τὸ ἡδὲ γὰρ εἶναι.»

«Θὰ ἡδὲ γὰρ ἐξῆς, ὡς ἐξῆς τὸ θέμα, λέγει ὁ κ. καθολικὸς.
Εἰς τὸν πρὸς τὸν ἐξῆς πρὸς τὸν θέματος καὶ τῆς ἐξῆς
καὶ, ὡς τῆς ἐξῆς, πρὸς τῆς ἐξῆς ἡδὲ ἀπὸ τῆς ἐξῆς
καὶ πρὸς τὸν εἶναι ἡ ἐξῆς, πρὸς τὸν γὰρ πρὸς
πρὸς τῆς ἐξῆς τῆς ἐξῆς τῆς ἐξῆς τῆς ἐξῆς
τῆς ἐξῆς τῆς ἐξῆς πρὸς τῆς ἐξῆς τῆς ἐξῆς τῆς ἐξῆς
καὶ τῆς ἐξῆς. Ἀπὸ τῆς ἐξῆς τῆς ἐξῆς τῆς ἐξῆς τῆς ἐξῆς
XI, XII ἢ VIII ἐξῆς τῆς ἐξῆς. Καὶ τῆς ἐξῆς τῆς ἐξῆς

τὰ χεινοποιήσας ὡς ἔην διὰ τὸν σχηματισμὸν τῶν §.
Θὰ δεχόμεθα ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ἐν-
δογῆς καὶ δὲ προχωροῦμε ἐν εἰσαγωγῇ συνεπαρασκάλλων
περὶ τῶν σχέσεων τῶν ἐκκυστῶν πρὸς ἀλλήλους. Ἀπὸ ἐκεῖ
Θὰ δεχόμεθα μὲ τὴν situation τῆς ἐνδογῆς. Ἰδέσθαι
πρὸς τὴν Γεννάδα (Κεφ. XII). Ἐπὶ τὸ κίενον σῶμα τῆς ἐργα-
σίας. Τὸ πρῶτον ἀμφότερον ἡ δὲ ἡλικία : Κοινωνική συνδραστή-
σις τῆς ἡλικίας καὶ ἀνάγκαι αὐτῆς, ἐξαρτώμενοι ἐκ τοῦ
42 κεφαλαίου. Ἐπὶ δὲ ἡλικία δὲ ἡ § 2 : Ἰδέσθαι τῆς ἐκ-
κυστῶν καὶ γεννῆς χαρακτηριστικῆς αὐτῆς, ὅν δὲ ἐρεῖσκα-
με ἐν τῇ ἐνδογῇ καὶ δὲ δὲ τὰ ἐκτετακτοῦμε
τὴν φερόμενη ἡλικία ἐν παντὶ χαρακτηρίζεται. Ἐπὶ δὲ ἡλικία
διὰ τὴν κατάστασιν τῆς ἐκκυστῶν τῆς ἡλικίας, διὰ ἔργων τῆ
δραστηριότητος καὶ ἐνδογῆς τῆς ἀνάγκης (Κεφ. IV, 2 ἔκ VIII, 2ε). Ἀπο-
δοδεῖ καὶ τὴν ἡλικία τῆς ἐκκυστῶν τῆς φερόμενης ἡλικίας
ἐκτετακτοῦμε ἐν τῇ ἀνάγκῃ καὶ ἀνάγκῃ καὶ ἀνάγκῃ, ὅθεν δὲ ἡλικία
ἡ ἐκτετακτοῦμε, πῶς βλάπτει τὴν ἐκκυστῶν τῆς ἡλικίας ἐν
τῷ κεφαλαίῳ τῆς τῆς ἀνάγκης. § 3. ὅτ' ἐμφάνηται τὸ δοκτυ-
πιῶν καὶ καταπολέμους αὐτοῦ. ὅτ' διδασκαλία, καὶ
ἐκτετακτοῦμε τὸ δοκτυπιῶν διὰ ἔργων ἡλικίας (Κεφ. V, 2), ἐξαρ-
τῶν τῆς ἀνάγκης (Κεφ. IX). Ἀντιμετωπίζοντας τὴν ἀνάγκην,
προσσεύχεται διὰ αὐτῶν, τῆς καὶ ἀνάγκης. (Κεφ. VII, 2). § 4.
Ποικίλα τῆς ἐκκυστῶν μὲ καί τῶν τῆς ἀνάγκης [Κεφ.
8-9] ἔκ VIII (6, 12). § 5. ὅτ' καθόλου ἐκκυστῶν καὶ ὁ
πανανδρώπινος χαρακτηριστικῆς τῶν ἐργῶν τῆς ἡλικίας [Κεφ.
8, 1; 2 ἔκ VIII κεφ. Ποικίλα τῶν ἀνάγκης]. § 6. Πῶς βλάπτει ὁ πο-
ικίλος τῆς ἐκκυστῶν τῆς ἐκκυστῶν τῆς ἡλικίας. § 7. ὁ
κοινωνικὸς βίος τῆς ἐκκυστῶν καὶ τὰ πρὸς τὴν ἀνάγκην. ὡς ἐν-
δογῆς δὲ : συνεπαρασκάλλων, μία βίος τὸ ποικίλον.

» Ἰνδὸς βίος πρὸς τὸ διδασκαλία αὐτοῦ, ἀνάγκης δὲ

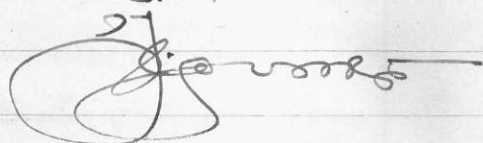
μέλῃ ἐπεξεργασίαν τῆς ἐπιστολῆς.

Ἐφ' ᾧ, χυδῶν τῆς εὐγνωστίας ἐπὶ τῆς ἐκτεθείου φροντιστικῆς ἐργασίας, συνετάχην τὸ παρὸν πρακτικόν, ὅπως ὑποχρεώσεται, ὡς ἐρεῖται.

Ο Καθηγητὴς

ὁ γραμματεὺς

Ἀρ. 7.

Πρακτικὰ συνεδριάσεως τῆς 28-5-1946.

Ἀντικείμενα. Ἑ λειτουργικὰ εἰδήσεις τῆς Διδασχῆς, ὑπὸ τοῦ ὅμοιου φοιητοῦ Βαχάση Δημητρίου.

Μετά τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ φροντιστικῆς δ. κ. Καθηγητῆς ἀσπέρχεται εἰς τὰς κρίσεις ἐπὶ τοῦ ἔχον καὶ χέρον. Ἐλ-
λείπει ὁ κατάλογος περὶ συνεχόμενων καὶ Βιβλιογραφία.
Τοιαύτη παρέχεις δὲ ἐπετελέσθαι. Ἡ εἰσαγωγή εἶναι
3 σελίδες, δοταὶ καὶ τὸ θέμα. Ἐν' αὐτῷ τῷ θέματι ἔχον
γραφῇ τόμοι ἀποκρίσεις καὶ καθεδρῆς ἔχον ὑποση-
μειωμένον ἔχον. Ἡ ἐπεξεργασία τοῦ ἔχον ἔχον; ὅ-
χι βέβαιον. Ὅσακις ἔχον ἀνάγκην ἐπεξεργασίας καὶ
κατανόησιν ἐνὸς κειμένου τὸδε καίτοι καὶ τὰ ἄλλα
κειμένα οὐδὲν ἀποδοῦναι, οἷον ἐν ἔχον ἐχον ἐχον
μαζα. Ἡ Διδασχὴ παρέχει τὰς εἰδήσεις, δὴ καὶ παραρ-
τῆς καὶ δόξης ἐχον ἐχον ἐχον. Ἡ ἐπεξεργασία
δὲν τὰ γίνονται κατὰ τὸ ἐχον ἐχον, ὡς καὶ τὸ ἐχον
ἐχον κειμένα γ.χ. τῆς ΚΑ, τὰ ἐχον ἐχον ἐχον ἐχον
ἐχον τῆς ἐχον τὸ βέβαιον ἐχον ἐχον, θὰ ἔχον ἐχον
ἐχον ἐχον: ἐχον τὸ βέβαιον ἐχον τῆς ΚΑ ἐχον ἐχον ἐχον,
ἐχον ἐχον ἐχον τὸ ἔχον τῆς ἐχον ἐχον.

» Δυσαναχοχίαν τῶν μερῶν ἐχον ἐχον ἐχον

χασίας δ' ἀνώραδα τῇ ἑλληνικῇ τῇ ἑσθίας. Τοῦτο εἶχε
μεγαλὴν ἀνδραγαθίαν διότι, ὡς καὶ ἄλλοι ἐπὶ τοῦτο, ὑπέλαβον
μεγαλὴν διαφορὰ ἐπιστήμονος καὶ δοχίου. Ὁ ἐπιστήμων προ-
τρέχων εἰς τὰ μαθήματα κείμενα θά τὰ χρησιμοποιοῦν τὸν
δοχίον ὅτι μὴ ἀντιλαμβάνηται τὸ κείμενον ἀλλὰ τὸ ἐρμηνεύει.

Ὁ κ. Σπυρίδωνος παρατηρεῖ δὲ δὲν δέχεται πλὴν ὅτι
πρὸς τὴν βασιλοφειαν. Ὁ κ. καθολικὸς ἀντιφρονεῖ καὶ λέγει·
«Ὁ κ. Βαχάσης μεταχειρίζεται ἀπλῶς ἐκφράσει, προχωρῶν
πέραν τοῦ δέοντος, ὅτι ἀκριβοῦς καὶ ἀντικειμενικὸν εἶναι δὲ
πραγματικὰ εἰς τὴν διακρίνωσιν τῶν ἐπιστημολογικῶν ἀντιθέσεων
ἐκείνων. Ὅταν διὰ τοῦτον φανερὸν ἐρεθισμὸν ἐκείνων ἐν κείνῃν ἐρ-
μηνείᾳ φανερὸν ὅτι ἔχει ὅχι τεχνικὴν ἐκφράσειν. Χρειάζεται ἀνά-
γνωστος τοῦ κάθε σχολίου καὶ δευτέρου καὶ τρίτου φορέου
μετὰ προσοχὴν, ὅτι καὶ ἀπαρτίζονται τοῖς χαρακτηρισμοῖς καὶ
τὰ μὴ εἶναι καμμία ἀξίως περὶ τῆς. Περὶ δὲ διαφορὰ
τὰ ἔχει τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ἐπιστημολογικῆς, ἡτοι·
1) ἀκριβείαν ἐν τῇ ἀπόδοσιν καὶ ἐρεθισμὸν 2) ἀκριβείαν
ἐν ἀντικειμενικότητι, χωρίς ποσὰ λόγια πού ἔχουν ὁ πρῶτος».

Ἐν ἀντικειμενικῇ ὁ κ. καθ. ἐρωτᾷ· «Πόθεν ἤρθε εἰς τὴν κ. Βαχά-
σην ἡ ἐκείνη περὶ τῶν κατανοήσεων καὶ πῶς τὸ ἀναφέρει
ἡ διδασχὴ αὐτοῦ;» Ὁ κ. Βαχάσης ἀπαντᾷ, δὲ τοῦτο τὸ ἀ-
ναφέρει ὁ ^{αὐτὸς} ἐκείνος εἰς τὴν Γραμματικὴν αὐτοῦ. Ὁ κ. καθ.
παρατηρεῖ δὲ «ἡ διδασχὴ μὲν δίδει πλὴν μίαν ἰδέαν πε-
ρὶ τῆς διδασκαλίας τῶν κατανοήσεων».

Ὁ κ. Σπυρίδωνος ἐρωτᾷ· τί σημαίνει ἡ φράσις «ἐν ὁ-
δοῦ τῶν»· Ὁ κ. καθ. ἀπαντᾷ δὲ ἀπλῶς εἶναι ποσὸν διδασ-
χῆς, ἀλλὰ ἡ κρατοῦσα γνώμη εἶναι δὲ περὶ τῆς περὶ ὁδοῦ
τοῦ ποσὸν τὸ ἐκείνου ἐκείνου.

Ἐπὶ μέντοι· Παρεκτός - λέγει ὁ κ. καθ. - ὁρθογρα-
φικὰ λάβει. Χρειάζεται προσοχή. Ἐπίσης ἡ ἐκείνη περὶ

ἔχεν βολητομοίς. π.χ. « περιχαρβαίνονται λειτουργοὶ πρεσβή-
ματα ἀποτελούν μερίδων σημασίαν. »¹¹¹ Ἐπειτα γράφει: « νά
δώσωμε τῇ ἐκκλησίᾳ κατὰ νόμον. » Τοῦτο εἶναι πάλιν θέβαι-
ον· δὲν δὲ τὸ ἔγραφε ὡς ὁ Παρνακ. Ἰὸ εἶπε « ἀποκατε-
ταί, » ἐν χεῖρσι εἰς τὰ ὕψος. Γράφει: « τὸ ἔρχον συμπαροῖ
τὴν γῆν τῆς διδασκαλίας, »¹ Θεωρεῖν δὲ ἔχει « συμπαροῖ
ἐν μέρσι τὴν γῆν καὶ περὶ τῆς διδασκαλίας ἐκτελεῖν. »
Ἰὸ κεφ. XV τῆς διδασκ. « χειροτονίαις κ.χ.π. » ἔχει πολλὰ
οὐκ ἐκτελεῖται καὶ εἶναι ἐν ἀπὸ τὰ ἀποχρεόμενα κεφάλαια, ὅ-
τινα ἀτυχῶς παρ' ἡμῶν δὲ εἶναι τὴν ἀρμόζονσαν ἐρεξερ-
χάν. Ἐδῶ ὡς τὸ πρεσβύτερον πρὸς ἀνδρέα ἀμέσως μετὰ τὴν δέ-
αν λειτουργίαν: ποῖος τελεῖ τὴν θείαν ἀρχιερείαν λέγει
περὶ τῶν προφητῶν οὕτως: « αὐτοὶ εἶναι ἀρχιερεῖς αὐτοί. »² Ἐπι-
σκοποὶ καὶ διάκονοι προφανῶς ἔδῳ εἶναι πρεσβύτεροι καὶ διά-
κονοι. « Μὴ παραβλέψετε, λέγει, καὶ τοὺς ἐπισκόπους καὶ δια-
κόνους, οἵτινες εἶναι τετιμημένοι ὑμῶν μετὰ τῶν προφητῶν
καὶ διδασκάλων. » Ἀκόμην δοκῶν οἱ προφῆται καὶ οἱ διδάσκα-
λοι εἶναι ἰσοδύναμοι ἢ καὶ ἀνώτεροι τῶν ἐπισκόπων καὶ
διακόνων; Ἐκ τούτου ἐξήχθη τὴν γῆν οὕτως ἀρκευμένηται
πρὸς πρεσβυτήν εἰς ἣν δὲν ὑπῆρχαν οἱ χειροτονοῦντες αὐτοί,
ἀλλ' ἦσαν πρεσβύτεροι, καὶ τοῦτο εἶναι σημερινόν. Οὗ καὶ Σε-
βαστιανὸς ἐλπίσιν προχάσσει εἰς τὴν ἐρεξερχάν τῶν ^{ἐκτελεσθέντων} χειροτο-
νοῦντων, ἀλλ' ἀκόμην δὲν ἔγνε ἡ ἐργασία πρὸς τὴν. Ὁ Μα-
ρκὸς γράφει περὶ τοῦ πορτοῦματος τῆς ἀρχαίας ἐκκλησίας
καταβάλλει ὅλην τὴν ἀποδείξιν ἐπισκόπων, πρεσβύτεροι καὶ
διάκονοι ἀπὸ τῶν ἀποστολικῶν χρόνων καὶ δίδωκε τὴν γῆν
ἐκτὸς αὐτὴν τῶν προφητῶν.

» Ἰὸ θέτει πρεσβυτέρα εἶναι ἐν ἀπὸ τὰ ἐκτελεσθέντα
πρεσβυτέρα τῆς ἐκκλησίας. εἶναι καὶ τοῦτο πρὸς τὸ. Ἰσα-
χων πολλοὶ δὲ οὗτοι δὲν ὑπολογίζονται σημείον τι ἀδιακρίτου.

Ἡ ἀρχαία περὶ τοῦ προβλήματος εἶναι δείγμα ἐπιστη-
μονικότητος.».

Ἐπιδιοτυπώμενος δὲ τὸ κ. Βαχάου, ὁ κ. καθ. κληρ.
ἐρωτᾷ: « Ἐὰν εἰχασιδήσῃς Βαχάου, δὲ εἰς ἐργασί-
αν τοῦ ἔκαρες; » - « Ὁχι. ἀποστὰ ὁ κ. Βαχάου. » Δὲν ἐ-
~~ργάζετο~~ ^{ἐπεχίρει} ὁ κ. καθ. κληρ., δὲν ἔκαρες τὴν δέουσαν
διατύπωσιν. Ἡ σερὰ αὐτὴ ἦν βέβαια, ἀλλὰ δὲν ἔφ-
θασεν καμμία παραπομπὴ εἰς κεφάλαια. Δὲν ἔχω εἰς τὴν ἀ-
ξίωσιν ἐπιστημονικῆς ἐργασίας, ἀλλὰ θελῶ προσάθεσαν ἐπὶ
φοῦν. Ἡ ἀρχαία εἶναι περὶ πειχέα,.....

» Εἶναι ποτὶ ἐνδιαφέρει ἐν σημείῳ ὅτι αἱ εἰδήσεις περὶ τῆς
^{παλαιῆς καὶ νέας ἐκδόσεως} ἐπιστημονικῆς βιβλιοθήκης ἐν τῇ ἑκδόσει ἐν-
εχέον τὸ ἀποφύγει ^{ἐν τῇ} πέραν τῆς ἀπελευθερίας, περὶ ἧς
δὲν ἔχω εἰσεῖν περὶ τοῦ ὁδίου? Ἐπεξεργάζομαι ἐξ ὑπαρ-
χῶς τὰ κείμενα, ὅσα εἶναι δυνατόν, διὰ τὰ περὶ τοῦ προσω-
πικοῦ. Ὡς πρὸς τὴν χεῖρ ὕδατος κατὰ τὸ βιβλίον περὶ
τῆς καλῆς τῆς γεωγραφικῆς ἐξέτασιν τοῦ ὅλου δέματος.
Πιθανόν τὰ περὶ καὶ περὶ τῆς ^{ἐκδόσεως}. Το κεφ. πῆ πε-
ρὶ βαπτίσματος, ποῦ εἶναι τόσο σημαντικόν, δὲν τὸ ἐμπερι-
λαμβάνεται ἀρκούντως. Διὰ τὰ ἡμεῖς ἐπιστήμην τῆς κα-
τέχει τὰ ~~βιβλία~~ ^{παλαιὰ καὶ νέα} τῆς ἐκδόσεως ἀρχαίου
τοῦ. Ἰσχυρὸν εἰς τὴν διδασκίαν εἰς τὰ ἰδιότυπα τοῦ
καὶ ὁδοῦν εἰς τὴν γένεσιν τῆς ἐποχῆς.

» Ἐπίσης κάνει παραπομπὰς εἰς τὸν ὁρισμὸν τῆς δει-
τέρας τοῦ Σαββάτου, ἥτις εἶναι ἡ δευτέρα.

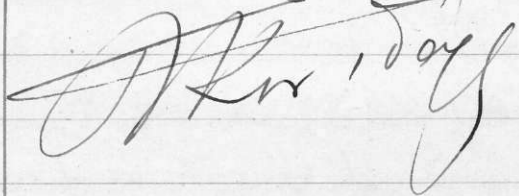
» Ἰσχυρὸς εἶναι ἀνάγκη τεραστίας ἐργασίας? Ἡ ἀπάντησις ἐπιστη-
μονικῆς μελέτης, δὲν ὁ ^{παλαιὸς καὶ νέος} δὲν παρουσιάζει τὴν ἀνα-
γκασίαν ὑπερβολῆς. Τοῦτο εἰς τὸν εἰς πάντα ὅσοι
ἔχουν τὴν ἀποκατάστασιν ἢ μέσον τερασχεῖν τοῦ εἶναι
τοῦ τῶν. Ὅταν ἀρκεῖται τὸ εἰς τὰς παραδόσεις τῶν κ. κ. καθ.

Ἡμεῖς
περὶ κα-
ταστάσεως
τῆς ἀρχαίας
ἐκδόσεως

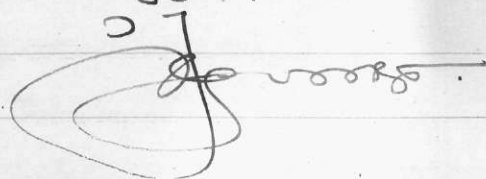
μηκῶν σημαίνει ὅτι δὲν ἔχει συνείδησιν τοῦ τί σημαίνει
ἐπισημῶν.

Ἐφ' ᾧ, ἀνδρὶς τῆς εὐκρίσεως ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως φρον-
τιστικῆς, ἐργασίας, συνελάγη τὸ παρὸν προκρινά, ὅπως
προσφέρεται ὡς ἔρεται.

Ὁ Καθηγητὴς

Ὁ γραμματεὺς

Ἀρθ. 8

Πρακτικὰ συνεδριάσεως τῆς 4-6-1946.

Ἀντικείμενον: Ἡ ἐγκυρία τῆς Ρώμης κατὰ τὴν Ἀ. Κη-
μεῖος, ὑπὸ τοῦ νεοῦς φοιτητοῦ Χάταχης Ἰωάννου.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ φροντιστηρίου ὁ κ. Καθηγητὴς
δίδει τοῖς λόχοις εἰς τοὺς φοιτητὰς οὓς καθεὶς νὰ ἀφέρων
τὰς ἐπ' αὐτοῦ κρίσεις τιν.

Ὁ κ. Παρασκευᾶς παρατηρεῖ ὅτι ὁ κ. Χάταχης δὲν δι-
δάσκει ἐπὶ τοῦ θέματος. Ὁ κ. Βαχάσης βελτιώνει τὴν παρα-
τήρησιν τοῦ κ. Παρασκευᾶ ἀφ' ὅτι ὁ κ. Χάταχης δὲν
καὶ ὡς νὰ ἀναγκασθῇ νὰ ζυγίσῃ τὸ θέμα. Ὁ κ. Χάτα-
χης ἀπολογεῖται ὅτι ἀρέσκει διότι ἡ Ἀ. Κημεῖος - ἀφ' ὅτι
δὲν παρέχει ἀνάγκη εἰς τὸ θέμα αὐτό. Ὁ ἴδιος ὅμως
περαιτέρω ἀναγνωρίζει ὅτι ὑπάρχει ἡ ἀνάγκη.

Εἰς τὸ συνέριον τοῦτο ἐμφαίνει ὁ κ. Καθηγητὴς καὶ
λέγει: «Τὰ φροντιστήρια μας πρέπει νὰ διατεθοῦνται
εἰς ἓνα εἶδος, ὁ ὁποῖος καθιερώσῃ ἤδη. Καὶ πρῶτον δὲν
ὑπάρχει καὶ ἐντυχαθῇ εἰς τὸ ἔργον. Παρατηρεῖται βο-
ρῶν ἐκ τῶν πτόλογον. Εἶναι ἀνεπὶ ἡ ἐκφρασις: «δὲν
ἠδυνάμην νὰ ἔχω εἰς ἐπαφὴν μετὰ τὰ βιβλία, διότι

μόνον μέ ἔμπροσθα ἔρχεται αὖ ἐν ἑξαφῶν. Δὲν δὲ δέχεται
πῖναξ περιεχομένων. Μετὰ τὰ εἰσαγωγικά, καὶ κατα-
χαρβάνων 8 σελίδας πρὸς ἑφθάσε ἐν τὴν ἐκκυστοίαν τῆς
Ρώμης; Τὸ θέμα ἐδῶ δὲν ἵλο περὶ τῆς ἐκκυστοίας καθόλου.
Μποροῦσε καὶ ἀντὶ τοῦ τοῦ θέματος τοῦτο ἀπὸ τῆς ἐρῶντος
τῆς θεωρητικῆς: ποίαν σχέσιν ἔχει ἡ ἔννοια τῆς ἐκκυσ-
τοίας κατὰ τὴν ἱστορίαν. Ἐξ τῆς περὶ πολιτεύματος δὲν
ξενῶ ἀπὸ ὁρίων γεγραμμένη. Θὰ ἔπρεπε καὶ τὸν οὗν δὲ
διὰ μέγα ἐκ τῆς ἐπιστολῆς καὶ ἐξαγαίχαμε ποῖο ἵλο
τὸ πολιτεύμα. α

» Ἐπρεπε καὶ ἐντέλῃ κατὰ ἀρχὴν εἰς τὰ προσηνέματα
καὶ καὶ βραχὺ ἐμπέσω τὰς εἰδήσεις. Θὰ ἔβγαζε τὴν γε-
μὴν δεξιὴν δὲ καὶ θεωρητικὴ ἡ ἐκκυστοία τῆς Ρώμης
καὶ ἡ τῆς Κορίνθου δὲν διαφέρουν. Ὁ Ζορέφης δὲ ἐδῶ
ἔχομε τὴν γενεσὴν τοῦ ἐκκυστοισμοῦ διὰ τοῦ. Αὐτὴ
ἡ ἀποφίς δὲν εἶναι ὁρίων, διότι τὸ ἐκκ. δίκαιον ἐδῶ
μεταρχίδι ἐκπότερον. Ἐδῶ τὸ ἀφροσύμενον ἄλλοθεν
δίκαιον τίθεται ἀπὸ ἀφροσύμης καὶ γενεῶν ἀνάγκη
ἐκπότερης γενομένης ἐκκυσ. δικαίου. Ἐδῶ ἡ ἐκκυστοία
τῆς Ρώμης παρουσιάζεται μετὰ μέγα κύρος ἕναντι τῆς ἐκ-
κυστοίας τῆς Κορίνθου, ὅπως δεικνύει δὲ ἡ ἐκκυστοία
τῆς Ρώμης εἶχε ἕναντι τῶν ἄλλων ἐκκυστῶν ἕνα σε-
βασμὸν.

» Ἐπίσης εἰς τὸ ὑπὸ κρίαν φανερὸν κατὰ
εἶτα μεταρχίδου ἀπὸ θέμα ἐν θέμα καὶ διὰ τὴν
εἰς τῆς ἀντικείνου. Θὰ ἔπρεπε καὶ καὶ ἀνάγκη
μέ τὸ πείσμα δὲ μαρτυροῦν τὴν ἐπιστολὴν τῆς θεωρη-
τικῆς ἐκκυστοίας τῆς Ρώμης. Ἡ μὲν ἀρ. εἰς τὴν
αὐτοῦ εἰς τῆς ἐπιστολῆς εἶναι ἡ εἰρη. σχέσις μεταξὺ
τῶν δύο ἐκκυστῶν. α.

Ἡμέρους: ἔχει πολλὰ ἀτελεῖς ἐκφράσεις - παρατη-
ρεῖ ἐν συνεχείᾳ ὁ κ. καθηγητὴς - τὸ ἐνιστοῦν τῆς
ἐπιστολῆς μαρτυρεῖ βαθύτατον θεωρητικὴν μόρφωσιν
καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν εἶναι δυνατόν νὰ δεχθῶμεν, ὅτι
ἔγραψεν τῇ ἀμετράξει πολλὰν προσώπων.

» Τὸ κεφ. LXI ἀποτὰ τὴν ὑποταχὴν εἰς τὴν καθε-
δικονίαν τῆς τῆς νόμιμον, ὅπου ἐπέδρασε καὶ ἐν
τῇ μετὰ ταῦτα ἐκκυσίᾳ. Τὸ θεωρητικὸν μέρος
τὸ ἀποδοτὸν αὐτῷ ἡμῶν, εὐρίσκειται ἐν τῷ κεφ. LX,
ὅπου ἔχομεν ὑπόδειγμα προσεχῆς, προφανῶς χρη-
σιμοποιομένης ὑπὸ τῆς ἐκκυσίας τῆς Ρώμης. Τὸ
τελευταῖον κεφ. τῷ φανταστικῷ δὲν περὶ χαρμὰ
τεταρτὸν ἐν τῷ θέμα. Παρασύρεται ἀπὸ τὴν ὁρὴν ἐ-
πιστολῆς. »

Εἶδμαι παρατηρήσας: Τὸ ὅτι ἔχει - ἐρῶτα ὁ κ.
καθ. - ἡ διδαχὴ μὲ τὴν Ἀ κήρυξιν; Τὸ δὲ περὶ
βήματα τοῦ περὶ τῶν μαρτυρίας, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι
μόνον μὲ τὴν Ἀ κήρυξιν, δὲν τὸ θέτει καν. Ἄντι
« ἡ ἱεραρχία εἶναι θεῖον ἴδιον », θετέον « θεῖον ὄργανον », ἢ
« θεῖον ὄργανον τῆς ἐκκυσίας ἀναμνηστικῶν
δογματικῶν διδασκαλίας ». Ἐπεὶ νὰ γράψῃ μᾶλλον:
« ἡ πῆξις τῆς ἐκκυσίας κατὰ τὴν Ἀ κήρυξιν ».

Ἐν κατακλείδι ὁ κ. καθηγητὴς ἀναμνηστικῶς τὴν ἐν-
μέλειαν τοῦ φοιτητῆ ἔχει ὁμῶς καὶ τὴν τάξιν καὶ τὴν
προσπάθειαν πρὸς ἀκρίβειαν.

Ἐφ' ᾧ, διδάσκου τῆς αἰσθητικῆς ἐν τῇ ἐκκυσίᾳ
φαινητικῆς ἀρχαίας, ἀνελθὼν τὸ καλόν, ὅπου
ὑποχρεῖται, ὡς ἔρεται.

Ὁ καθηγητὴς

Καὶ τὰς

ὁ γραμματικὸς
Ἰωάννης

Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος

1946-47

Ἀριθ. 9 [Ἀριθ. νέος 1]

Συνεδρίασις τῆς 18^{ης} - II - 46

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΙΣ

- 1) Ἀνάγνωσις καὶ ἐπικύρωσις πρακτικῶν προηγουμένης συνεδρίασεως.
- 2) Ἀνάγνωσις ὑπὸ τοῦ Δ/ετούς φοιτητοῦ Κων/νου Παρασκευᾶ τοῦ Φροντιστηρίου τοῦ «Ἡ ἐκκλησία τῆς Κορίνθου κατὰ τὴν Α'. Κλήμεντος», καὶ κρίσεις ἐπ' αὐτοῦ.

Ἀρχομένης τῆς συνεδρίασεως ἀναγιγνώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικά τῆς προηγουμένης τοιαύτης.

Ἀκολουθῶς ὁ ῥηθεὶς φοιτητὴς ἀναγιγνώσκει τὸ φροντιστήριόν του.

ΚΡΙΣΕΙΣ

Ὁ κ. καθηγητὴς κατ' ἀρχὴν παρατηρεῖ ὅτι ὑπάρχουν λάθη μὴ ἐπιτρεπόμενα.

Ὡς πρὸς τὴν μορφήν τοῦ φροντιστηρίου ὁ Διωρόθεος Ἰβηρίτης λέγει ὅτι ἡ § 3, ἡ πραγματευομένη περὶ τοῦ πῶς παρουσιάζεται ἡ πρὸ τῆς στάσεως ἐκκλησία, ἔδει νὰ προηχθῇ ὡς δευτέρα.

Ὁ κ. καθηγητὴς λέγει, ὅτι εἶναι ἐσφαλμένον νὰ ὁμιλοῦμε περὶ τὰ τέλη τοῦ α' αἰῶνος περὶ δογματικῶν πεποιθήσεων. Θά ὁμιλοῦμε περὶ πίστεως. Ἡ διατύπωσις τοῦ δόγματος εἶναι μεταγενεστέρα. Ἔχουμε σύμφωνά ὡς βραχεῖαν διατύπωσιν τῶν θεωρητικῶν ἀληθειῶν. Περὶ πίστεως λοιπὸν θὰ ὁμιλώμεν, ἥτις εἶναι ἡ ἀρχαιοτέρα μορφή τοῦ δόγματος, ὅπερ εἶναι ἐπεξεργασία μεταγενεστέρα.

α Προκειμένου περὶ τοῦ κεφαλαίου τῆς πίστεως, συνεχίζει ὁ κ. καθ., αἱ εἰδήσεις τῆς Α'. Κλήμεντος ὡς πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης εἶναι ἄμεσοι, διότι ὁ γράφων χρησιμοποιεῖ τὰς ἀρχὰς τῆς θεολογικῆς σκέψεως τῆς

Ρώμης. Ο Ηαππασκ λέγει ότι από τὴν ἐπιστολὴν αὐτὴν δύναμεθα νὰ συμπεράνωμε, ὅτι δὲν ὑφίστατο διαφορὰ εἰς τὸ ποχίτευμα τῶν δύο ἐκκλησιῶν.

« Ἡ διὰρθρωσις δὲν εἶναι ἡ ὀρθή. Δὲν ἔξεμεταχλέθῃ, ὅσον ἔπρεπε, τὸ Α'. κεφ. Ἡδεῖα - λέγει σφρεφόμενος πρὸς τὸν κ. Παρασκευῶν - νὰ ἐρ-
χασθῇς περισσότερον περιοριζόμενος εἰς τὸ θέμα. Διὰτὶ ἄρχισες ἀπὸ
τὸ ποχίτευμα; Πρέπει νὰ διανοηθῶμεν διὰτὶ ἀρχίζομεν ἀπὸ τὸ
ἄλφα καὶ ὄχι ἀπὸ τὸ βῆτα. Αὐτὸ εἶναι τὸ δυσκολώτερον. Ἐπρεπε νὰ
ἐπιμένῃς, ἀλλὰ σταμάτησες. Ὅταν δὲ ἔχη κανεὶς μπροστὰ τοῦ τὸ
ἐκπύ, χρειάζεται προσοχή ν' ἀρχίσῃ ἀπ' αὐτοῦ πού πρέπει. Ἐγένετο
μία προσπάθεια, ἀλλὰ δὲ ἔδει νὰ καταβληθῇ μείζων προσοχή πρὸς
κατανόησιν, δεδομένου ὅτι εἶσαι ἐν τῶν παρανοχουμένων τὰ
φροντιστήρια. Δὲν δέλω νὰ εἶπω ὅτι ἀπέτυχε πλήρως. τῶν αὐτῶν
βλέπω ὅτι κατεβλήθη προσπάθεια, ἀλλὰ δὲ ἦθελε κατὰ περισσότερο.

Εἰδικαὶ παρατηρήσεις: Εἰσερχόμενος εἰς τὰς εἰδημίας παρατη-
ρήσεις ὁ κ. καθ. λέγει: « Ὁ πρὸς λόγος πρέπει νὰ εἶναι βραχύς καὶ νὰ
ἀναφέρεται εἰς τὸ θέμα καὶ εἰς τὴν διανοητικὴν τῆς μεθόδου, ἣν ἀπο-
χουθεῖ ὡς καὶ εἰς τὰς δυσχερείας τοῦ θέματος.

« Οὐσιώδες σφάγμα τυγχάνει τὸ ὅτι χαρακτηρίζει τὴν Α'. κλήμενος
ὡς εἰς γραμμὰ τῆς ἀποστολικῆς ἐποχῆς, ἥτις, ὡς γνωστὸν, χήγει τὸ
70, ὅποτε ἔχομε ἐν σταυδαῖον γεγονὸς, τὴν ἀχυσὴν τῶν Τεροσχυρίων
ὑπὸ τοῦ Ἰζου.

« Ἐπίσης ἔπρεπε νὰ γράψῃ ὄχι τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλὰ τινῶν, διότι
τινὲς μόνον ἀπεβλήθησαν.

« Γράφει ἐπίσης: « πάντως πᾶσι δὲν ἀναφέρονται... » ἔπρεπε νὰ
λέγῃ: « δὲν ἀναφέρονται ῥητῶς », δὲν ἔχομε ῥητὴν μαρτυρίαν ἐπεξήκου-
σαν τοὺς δύο βαθμοὺς. Οὐχ ἥττον ὁμως, ἐκ τῆς συνεξέτασεν τῶν χω-
ρίων, προκύπτει σαφῶς ὅτι ἔχομεν ἐπισκόπους φέροντας τὸν τίτλον τοῦ
πρεσβυτέρου. Ἐκ τούτου προέκυψε ἡ γνώμη ὅτι ἔχομεν ἐν Ρώμῃ τὸ
« πρεσβυτεριανὸν σύστημα », καὶ τοῦτο ὑποβαν

θεΐται ἀπὸ τὸ γεγονός, ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἀπευθύνεται οὐχὶ ἐν μέρους ἐπὶ δὲ
ὀλοκλήρῳ τῆς ἐκκλησίας. Σημαντικὸν εἶναι τὸ χωρίον τοῦ 'Ποιμένος', τοῦ
Ἑρμῆ, τὸ σχετιζόμενον μὲ τὸν κλήμενα: πέμψη ὑμῶν κλήμενος εἰς τὰς
ἔξω πόλεις· ἐκείνη γὰρ ἐπιτέτραπται... Αὐτὴ ἡ φράσις εἶναι βαρυσή-
ματος διὰ τὴν λύσιν τῆς δέσεως τοῦ κλήμενος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Εἶναι
φράσις χαρακτηρίζουσα ἐπαρκῶς τὴν ἐξουσίαν τοῦ κλήμενος καὶ μέραν
τῆς Ρώμης.

« Δὲν εἶχε καθιερωθῇ καὶ μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ β' αἰῶνος ὁ τίτλος
τοῦ ἐπισκόπου. Ὁ ἀσκῶν τὴν διακονίαν τοῦ ἐπισκόπου δὲν ἔφερε καὶ τὸν
τίτλον, ἀλλ' ἀπλῶς ἐχαρακτηρίζετο διὰ τοῦ ὀνόματός του, ὡς ὁ 'Παῦλος'.

Ἐπίσης γράφει 'Πράξεις τῶν Ἀποστόλων, ἐνῷ ἐλέχθη ἐπανειλημμένως
ὅτι ὁ ὀρθὸς τίτλος εἶναι 'Πράξεις Ἀποστόλων', [Ἴδε καὶ κριτικὴν ἔκδοσιν κ. δ.
ὑπὸ Nestle]. Ἀκόμη περὶ ἐμφασιμένη εἶναι ἡ μετάφρασις τῶν Γερμα-
νῶν 'Ιστορία τῶν Ἀποστόλων', [Apostelgeschichte]. Εἶναι ἀπαρριθμητοί
Πράξεις Ἀποστόλων. Ὑπὸ τινα ἔροισιν εἶναι ἱστορία τῆς ἐκκλησίας, καὶ
ὁ Λουκάς δύναται νὰ ὀνομασθῇ ὁ πρῶτος ἱστορικὸς τῆς ἐκκλησίας, ἂν
καὶ ὁ τίτλος οὗτος ἀνήκει (εἶναι καθιερωμένος) εἰς τὸν Εὐσέβιον.

« Ἐδεῖ νὰ συνάγῃ εἰσαγωγικῶς τὸ περὶ μερίδων σημεῖον μὲ τὴν μετὰ
τὴν στάσιν κατάστασιν. Ἀπὸ τὸ Α' κεφ. ἔδει νὰ ἀρχίσῃ ἀπ' ὅπου ἀρχίζει
ὁ λόγος περὶ τῆς στάσεως.

« Εἶναι αὐστηρὸς διὰ τὴν κατάστασιν τῆς ἐκκλησίας τῆς Κορίνθου.
Τοῦτο εἶναι αὐθαίρετος κρίσις. Ἡ ἀκριβὴς μελέτη μᾶρ ὀδύγει εἰς
νέα συμπεράσματα. Ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἐπιστολῆς ἀποκορμίζο-
μεν τὴν εἰκόνα ὅτι ὀλίγοι παρέσυραν τοὺς ἄλλους. Ἡ πραγματικότης
τοῦ μᾶρ μεταδίδει εἰς τὸ Α' κεφ. δὲν εἶναι καθόλου φηγοφθηνός, διότι
ἡ ἐπικοινωνία Ρώμης - Κορίνθου ἐσταθεροποιήθη τόσον ὥστε περὶ τὰ τέλη
τοῦ 4 αἰ. ἡ Κόρινθος καὶ ἡ Θεσσαλονικὴ νὰ τεθῶν ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην, ἴσως
Φιλήν ἐποπτείαν τοῦ Ρώμης καὶ νὰ διεκθύνων τὰς ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος ἐν ὀνόματι τοῦ Ρώμης.

« Αἱ ἀρχαὶ τῆς ὑποταγῆς εὐρίσκονται εἰς τὸ 16 κεφ. Ἀπὸ τὴν χωρί

μίαν αὐτὴν ἀνακύπτει οἱ χαρακτηρισμοὶ τῆς ἐκκλησίας τῆς Κορίνθου ἐκ μέρους τῆς Ρώμης.

«Ἡ ἐπιμέλεια τῆς ἐκκλησίας τῆς Ρώμης εἶναι ἐντελὴς ἀδεφφική καὶ εἶναι ἐσφαχμένον πᾶσα ἄλλη ἑρμηνεία. Περιέχει σαφεῖς καὶ κατηγορηματικὰ χαρακτηρισμοὺς, τοῦ μὲν ἐπιβάλλοντος τὰ δεχθῆναι ὅτι ἡ ἐκκλησία τῆς Κορίνθου ἔχει μετὰ μεγάλην ἐκτιμῆσιν.

«Ὅμιλε περὶ «ἀσφαλοῦς γνώσεως», ἔχομε οὕτω μίαν θεολογικὴν ἀποκρίσιν.

«Εἰς σελ. 12 λέγει ὅτι ἐπεκαθέσθισαν τὴν συμβολὴν τοῦ Κλήμεντος. Ὅχι. Ἐφθάσε εἰς Ρώμην ἡ φήμη περὶ τῆς στάσεως καὶ ἡ Ρώμη ἔγραψε αὐτὴν τὴν ἐπιστολήν, ὑπὸ τὸν συμβολῆν. Φαίνεται ὅτι εἶχε ἄνδρα κατὰ γνώμην τῆς Ἀγίας Γραφῆς. Ὁ γράφων εἶναι γνώστης τοῦ κειμένου τῶν Ο. Ἀλλὰς τε ὅταν γένηται τότε Ἀγία Γραφήν ἐννοοῦμε μόνον τὴν Π.Δ.».

Ἐξαντιμωθεύσας τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ὡς ἂνω φροντιστηρίου λύεται ἡ συνεδρίασις.

Ὁ καθηγητής

Ὁ γραμματεὺς

Ἀριθ. 10. [Ἀριθ. νέος 2].

Συνεδρίασις τῆς 25^{ης} 11-46

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΙΣ

- 1) Ἀνάγνωσις καὶ ἐπικύρωσις πρακτικῶν προηγουμένης συνεδριάσεως.
- 2) Ἀνάγνωσις ὑπὸ τοῦ 4/έκτου φοιτητοῦ Γεωργίου Ἀβερτίου τοῦ φροντιστηρίου του: «Δύνανται νὰ κριθῇ τὸ πολίτευμα τῆς ἐκκλησίας μόνον ἐκ τῆς διδαχῆς;».

Ἀρχομένης τῆς συνεδριάσεως ἀναγιγνώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης τοιαύτης.

? Ακολουθώντας ὁ ῥηθεὶς φοιτητὴς ἀναγκάζεται τὸ φροντιστήριόν του.

Κρίσεις

Δόικος Δαμ. Εὐρίσκει ἐπιμέλειαν καὶ εἰς τὴν διαμόρφωσιν καὶ ἐπεξεργασίαν. Εἰς τὰ εἰσαγωγικά ὁμως εἶναι ῥιχή. Τὸ ἔργον χρήζει μείζονος προσοχῆς. Περὶ τῆς ἐνότητος τοῦ φιλολογικοῦ τούτου προϊόντος οὐδὲν ἀναφέρει. Θὰ ἔδει πληρέστερον νὰ εἶναι τὸ κείμενον τῆς εἰσαγωγῆς.

Ἰερόθεος: Θίγω μόνον τὰ σχετικὰ μὲ τὸ θέμα διηγήματα τῆς εἰσαγωγῆς. Ἀπορρίπτω τὴν ἄποψιν τοῦ κ. Δόικου περὶ τοῦ ὅτι ἔδει νὰ ἀναφέρῃ περὶ τῆς ἐνότητος. Τὸ θέμα εἶναι περὶ τοῦ ποιητεύματος καὶ ὄχι περὶ τῆς ἐνότητος τοῦ ἔργου τῆς διδαχῆς.

Δόικος Δαμ. Ἐπιβάλλεται ἡ ἀνάπτυξις τοῦ θέματος ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς ἐνότητος, διότι ἂν ἀποδειχθῇ ὅτι μέρος εἶναι μεταγενέστερας ἐποχῆς τότε δὲν δύνάται νὰ εὐσταθήσῃ ἐπὶ τῇ αὐτῇ ἐπισφαλοῦς βάσεως τὸ θέμα περὶ τοῦ ποιητεύματος.

Καθηγητής: Εὐρίσκει ὀρθὴν τὴν παρατήρησιν, διότι ἔχει σχέση τὸ ἑνιαῖον ἢ οὐ τοῦ ὑπὸ διεξερχασίαν κεμένου.

Παρασκευᾶς: Εὐρίσκει τὸ σημεῖον τῆς ἐνότητος ἄσχετον. Θὰ ἔδει νὰ μνημονεῖται μόνον ἂν τὸ θέμα ἦτο "περὶ διδαχῆς γενικῶς".

Καθηγητής: Εἶναι θεμελιώδες σημεῖον ἡ ἐνότης, διότι ἀφορᾷ τὴν φιλολογικὴν στήριξιν τῆς ἐργασίας. Ταῦτο δὲν ἔρχεται εἰς ἀντίθεσιν μὲ ὅτι ἐδιδάξαμεν ἐν σχέσει μὲ τὸ νὰ μὴ ἀπομακρυνόμεθα τοῦ θέματος. Ἡ ἀνάπτυξις τοῦ θέματος τῆς ἐνότητος ἦτο ἐπιβεβαιωμένη, ὄχι βέβαια διὰ μακρῶν, ἀλλὰ διὰ βραχείων. Ἀπὸ τὸ διήγημα τοῦ χρόνου καὶ τῆς ἐνότητος δύνάται νὰ ἐξαχθῇ εἰς ἐπιστήριον ἐντελὲς ἀλλοῖα συμπεράσματα.

Τὸ θέμα, τὸ ὁποῖον ἀνετέθη εἰς τὸν Ἰερόθεον, τίθεται τὸ πρῶτον, διότι δεῖ ἐτέθη ποτέ. Οἱ προσεστάντα ἰσχυρίζονται ὅτι δυνάμεθα νὰ ἐξαγάγωμεν ~~ἐπιβεβαιωμένα~~ ὡς πρὸς τὸ ποιητεῖν. Εἰς τοῦτον ἔχω ἥδον εἰς διαφανίαν εἰς ὑποθέμενα σημεῖα μὲ τὸν Lietzmann.

Ἀπαντῶν εἰς σχετικὴν παρατήρησιν τοῦ κ. Παρασκευᾶ λέγει: εἰς ἐν καμνῷ βέβαια υπερκριτικὴν εἰς βάρος τῶν φοιτητῶν, ἀλλὰ δίδω κατ' ἐνθῆσιν.

«Απαιτείται ωρίμανσις, ἥτις ἔρχεται μετὰ τὸν χρόνον».

Καραχάλιος. Λέγει, διὰ τὴν εἰσαγωγὴν εἶναι μεγάλην.

Καθηγητής: Ὅρθως ἐτέθη τὸ θέμα;

Γερόθεος: Ἐπιμένει ὅτι ἡ ἔκτασις τοῦ θέματος καὶ τῆς εἰσαγωγῆς ἔχει καλῶς.

Καθηγητής: Κατ' αὐστηράν ἐπιστημονικὴν ἀντίληψιν δὲν ἔχει καλῶς. Τὸ δὲ μα ἐπεδέχτο μείζονα ἐπεξεργασίαν, ἣν δὲν ἠδύνατο εἰς φοιτητὴς νὰ τὴν κάμῃ. Ὁ Γερόθεος ἐπομένως καλῶς διέδεσεν ὡς φοιτητὴς τὸν χώρον. (j)

» Εἰσερχόμενος ἀποχαιδύς εἰς τὰς εἰδηὰς παρατηρήσεις λέγει: Τὸ «ἀντὶ προλόγου, ἐτέθη ὁρθῶς. Ἐκεῖνο ποῦ δὲν ἀρέσκει ^{ἢ τὴν καθ' ἑαυτὴν} εἶναι: «τὸ ἐν τῇ εὐκταφῇ θέμα μοὶ ἐδόθη... κ.λ.π.». Αὐτὰ νὰ λείψουν.

» Λέγει εἰς τὸν φοιτητὴν: «ἔχω ὑποχρέωσιν ν' ἀσχοληθῶ μετὰ τὰ ἀσχο-
λῶντα τὴν θεολογικὴν Ἐπιστήμην προβλήματα». Τοῦτο εἶναι ποτὶ ὑπερ-
βολικόν!

» Τὸ «Γενμὰ περί ποιητεύματος», δὲ ἔπρεπε νὰ τεθῇ εἰς τὸ τέλος κατὰ τὴν συζήτησιν, διότι τοῦτο ἦτο τὸ ἐρευνητικὸν σημεῖον.

» Ὅλοι ὑποπίπτετε εἰς τὸ αὐτὸ σφάλμα. Πρέπει νὰ γράφετε εἰς τὴν Βιβλιογραφίαν ἔτος, τόπον καὶ τόμον (Συγγρ., τίτλος, τόμος, χρόνος ἐκδόσεως).

» «Ἡ λέξις «καίρις» περί συγγραμμάτων δὲν εἶναι ἐν χρήσει.

» Ἀντιπαρέρχεται τὸ σημεῖον τοῦ χρόνου τῆς συγγραφῆς μετὰ χύ-
τητα, ἐνῶ εἶναι σημαντικώτατον. Ἐφ' ὅσον τὸ 1071 ^{ἔχουμε τὴν μαρτυρίαν}
ὑπάρξεν, ἐπισκοπικὴν, πρεσβυτέρων καὶ διανόνων, ἐὰν ἐγράφη ἢ ἀργότερον,
τότε ἔχουμε τὴν πρωτοκαρδίαν τῶν βλαδρῶν τούτων. Ἐν ἐρίσῃ ^{τοῦ ἀγίου} καίρις εἶναι ἡ
συρία πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ἔχαμε συγγραμματα τοῦ τόπου τοῦ Ἰγνατίου
καὶ νὰ μὴ ἔχαμε μαρτυρίαν περὶ τῶν βλαδρῶν. Τὸ σημεῖον τοῦτο, τὸ
ὁποῖον ἀντιπαρέρχεται εἶναι σημαντικό, ὅχι μόνον διὰ τὸ δυσχερές,
ἀλλὰ καὶ διότι ἐὰν ἐκονράβετο ὀλίγον περισσότερον εἰς τὸ κεφάλαιον
αὐτὸ θὰ ἔγχετο εἰς τὴν σκέψιν: κατὰ πόσον εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι
ἡ Συρία τόπος συγγραφῆς τοῦτο εἶναι πρόβλημα. Ἐγὼ μεχρὲς τὸ δέ-

μα τούτο καὶ καταχίω νὰ θεωρῶ ὡς ἐρεκτάδεντα τὸν δευρὸν τῶν ἐπισκόπων καὶ εἰς τὴν Αἴγυπτον, ὅπου ἔχομε βραδύτερον - πρὶν βεβαίως τῆς Ἀλεξανδρείας - ἐμφάνισιν τῶν βραδμῶν.

» Δὲν ἔχομεν ἀπὸ μαρτυρίαν τοῦ Ἰγνατίου περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἐπισκοπικοῦ βραδμοῦ τὸ 107, ἀλλ' ἡ μαρτυρία αὕτη ὁμολογεῖ περὶ ἐρεκτάσεως τοῦ βραδμοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν ὕλαιδρον. ἔχομεν εὐρεθὰν ἐρέκτασιν μαρτυρουμένην ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς εἰς τὰς πέριξ περιφέρειας. Τὸ πρόβλημα καθίσταται ἀνυπέρβλητον, ἂν δεχθῶμεν ὅτι εἶναι ἡ Συρία καὶ ὅτι τὸ σὺγγραμμα εἶναι μεταγενέστερον τοῦ 107. Πρέπει νὰ ἀναζητήσουμεν ὑπαιδρον χάριαν, πιθανῶς ἐν Αἴγυπτῳ, ὅπου ἔχομεν ἐσηκρυβυμένην μαρτυρίαν περὶ ὑπάρξεως ἑνὸς καὶ μόνου ἐπισκόπου ^{μέχρι τοῦ 180} καὶ ὡς πρὸς τὸν χρόνον ν' ἀναζητήσουμε τούτον μεταξὺ τοῦ 80 καὶ 120 διὰ τὴν διδαχὴν καθ' ἣν διασώζεται ἡ χρησιμοποίησις τῶν ὀντων ἐπίσκοπος ^ἢ πρεσβύτερος. ὑπὸ τὸν ὄρον ἐπίσκοπος νοεῖται καὶ ὁ προκαθήμενος. Πρέπει νὰ ἀναζητήσωμε εἰς τὴν διδαχὴν ἐποχὴν μεταβατικὴν ὡς πρὸς τὴν διαμόρφωσιν τοῦ πολιτεύματος καθὺ καὶ ἀπὸ ἀνάγκης ἐκκλησιαστικῆς τάξεως. Δὲν ὑπάρχει ἐπιχείρημα σοβαρὸν ἀποκλείον τὸ ζήτημα τῆς συγγραφῆς τῆς διδαχῆς κατὰ τὸν χρόνον αὐτόν.

Δόικος: Τὸ ἐπιχείρημα περὶ τῶν λειτουργικῶν σημείων δὲν εἶναι σοβαρόν;

Καθολικὴς: Δὲν ἔχομε πᾶσαχού ὁμοιόμορφον ἐξέλιξιν τῶν λειτουργικῶν, προσευχῶν καὶ τελετῶν. Ἀποτερεῖ ἡδεγμένην παραγωγήν νὰ μὴ οἶδον τὸ ζήτημα σὶ διάφοροι συγγραφεῖς. ἂν ἀνακινήσωμε τὸ ζήτημα δὲν ἔχομε νὰ φοβηθῶμεν τίποτε ἀπὸ ὀρθοδόξου πλῆθος. Μὲ στενοχωρεῖ ἡ ἰδέα τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἐντολῆς τῆς ἐξελιξέως. Θὰ χρειασθῇ χρόνος, ἀλλὰ πιστεύω ὅτι εὐρίσκομαι ἐπὶ τῆς ὀρθῆς ὁδοῦ. Ἡ καθολικὴ Ὀρθόδ. Ἐκκλησία δὲν ἔχει νὰ φοβηθῇ, διότι ἀντὶ τὴν ἀνθεντικὴν μετὰ τῆς ἐλευθερίας. Ἡ ἐπισκοπικὴ ἐξέτασις μάλλον δὲ στήριξιν παρὰ δὲ κλονισμὸν τῶν ἀποστόλων μας. Ἡ Ὀρθόδοξος ἐκκλησιαστικὴ ἱστοριογραφία ἔχει τόσον ὀλίγους σκαπανεῖς ἀντικρίσει τὰ προβλήματα αὐτὰ μὲ ἐνδιαφέρον,

καὶ ἂν εἴρη μίαν διανόητον λύσιν, δὲν φαίνεται ὅτι αὐτὴ εἶναι ἀχάριστος.
Ὁ ἐπιστήμων θέτει πάντοτε τὰ πορίσματα τοῦ ὑπὸ τὴν βάσιν τοῦ
ἐραυτοῦ. Δὲν ἔχομεν ἐπαρκεῖς ἐργασίας ὡς πρὸς τὴν Α. Ἰδίαν περίοδον.
Διὰ τὸν ἀρχικὸν χειρισμὸν ^{καὶ τὴν ἐργασίαν} δὲν ἔχομε καμμίαν ἀξίαν λόγον
νεωτέραν καὶ ἐντυτέραν ἐπιστημονικῆς ἀντιλήψεως ἐργασίαν, πλὴν
τοῦ τοῦ Μακρῆ, ὅπως δύνανται γὰρ κριθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ θέματος.

• Ὅσους ἐκλέγηται ^{ἢ λαὸν} διδασκὴν διὰ τὴν λύσιν ^{τῶν προβλημάτων} τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ
πολιτεύματος, ~~καὶ τὰ~~ ^{ἢ λαὸν} ἐσφαλμένῳ σκοτοῦν. Οὔτε καὶ μέ ^{ἢ λαὸν} τὸν Ἰγνά-
τιον ὡς βίον δύνανται γὰρ λύσιν ὑποστηρικτικῆς τὸ πρόβλημα τῆς ἐξε-
λίξεως τοῦ πολιτεύματος τῆς ἐκκλησίας ἀπὸ τῶν ἀποστολικῶν χρόνων
μέχρι τοῦ 150. Πρέπει γὰρ εἶναι τὰ σημεῖα ἐπαφῆς ~~καὶ τὰ~~ ^{ἢ λαὸν} τῶν
κειμένων αὐτῶν πρὸς τὸν Ἰγνάτιον. Τοῦτο εἶναι τὸ δεύτερον πρόβλημα
τοῦ σημεῖου, ὅπερ ἐπιχειρῶ γὰρ λύσω. Τὸ θέμα εἶναι φιλοσοφικόν
καὶ ἱστορικόν καὶ δὲν εἶναι κατ' ἀρχὴν δογματικόν. ^{ἢ λαὸν} Πρέπει ἔργον
ὑπομελεῖν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς φιλοσοφικῆς καὶ ἱστορικῆς μεθόδου.

• Ἡ χρῆσις τῆς λέξεως «ἀρχοντες», οὐχὶ ἀρδὴ διὰ τὴν ἐποχὴν
αὐτὴν. Ἡ «διδασκὴν» ἀποβλέπει εἰς κοινότητα ἀδιαμορφώτους, ὧστας
κυρίως διὰ τῆς ἐπισκέψεως προφητικῆς καὶ διδασκαλικῆς. Μικραὶ κοι-
νότητες ἐν τῇ ὑπαίθρῳ μακρὰν κείμεναι τοῦ κέντρου ἀποτελοῦν
τὸ ἀντικείμενον τοῦ εὐαγγελίου τῆς διδασκῆς. Τὸ ὅτι δὲν μᾶλλον
χει περισσοτέρας λειτουργικῆς πληροφορίας καὶ παρουσιάζει
μίαν ἐξέλιξιν, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν πρόθεσιν τοῦ εὐαγγελίου. Τὸ
θέμα τοῦ τὸν προκαλεῖ γὰρ μᾶλλον δώσῃ περισσότερα στοιχεία τοῦ ἐκ-
κλησιαστικοῦ βίου τῆς ἐποχῆς αὐτῆς.

Τὸ θέματα τῆς παραχωρήσεως εἶναι μέγα θέμα. Ἐκάρχει
ὑπανγκρὸς γὰρ εἰς τὸν Ἰγνάτιον εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς θείας εὐχαρι-
στίας, ἀλλ' εἶναι θέματα ὑφιστάμενα μέχρι σήμερον, ἰδίᾳ με-
ταδὲ ἡμεῶν καὶ τῆς δυνατικῆς ἐκκλησίας, ὅπου ὁ Πάπας θεωρεῖται
οἶσει 4ος ἐκκλησιαστικὸς πατριάρχης, φορεῖς τοῦ ἐνόμιου τῆς ἐξου-
σίας τῆς ἐκκλησίας. Ἄξιον ἰδιαίτερον προσοχῆς σημεῖον, μὴ λαβὲν

ικανοποιητική δράση. (Αντ' αλληλίας)

«Επίσης δεν πρέπει να χρησιμοποιούμε την λέξη «Έξουσία».

«Είπατε να έχω υποσυνείδησή τουα περί της λέξεως «ἀπόστολος».

«Ενδέεται την περίεργον ἔργον ὅτι οἱ διδάσκαλοι εἶναι σχετικοί μέ-
τους προφῆταις καὶ ὅτι πιδανόν νά ἔτῃον τὰ καθήκοντα τῶν διακόν-
των. Ἀναγκηώσκων τὸ σχετικόν κεφάλαιον «Χειροτονήσατε κ.λ.π.» ὁ
κ. καθηγητής λέγει, ὅτι ἀπό ἀπολύτως προτεσταντικῆς ἔχει βαρύνοντα
τὸ «μή σὺν ὑπερίδντε αὐτοῖς». Ἀπορίτω ὅτι ἐν μέρυστῃ προτεσταν-
τικῆς ἱστοριογραφίας ὑπάρχει μία ρίσις ἐν τῷ κείμένῳ. Βεβαίως
ἡμεῖς τελοῦμεν ὑπὸ τὴν κατηγορίαν ὅτι ἐμπρεαδόμεθα, ὅτι ἡ ἡμε-
τέρα ἐκκλησία ἔχει ἐπισκόπους, πρεσβυτέρους καὶ διακόνους καὶ γι-
νόμε τὰ κείμενα. Τὸ ἀληθές εἶναι ὅτι αὐτοὶ πᾶν τὰ κείμενα.
Διότι εἶναι ἀληθές ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν ἀντιπροσωπεύει τὸ 100 μέρος
περίπου ἀλλ' ὀλοκλήρους δύο γενεάς (60 ἔτη). Τὸ κείμενον «μή σὺν
κ.λ.π.» φυσικῶς ἐνδέεται τὴν ἀκογὴν του. Εὐρίσκειται εἰς χώραν Ἰσρα-
θρον, ὅπου δὲν ἔχει ἐρεκταθὴν ἡ ἐκκλησιαστικὴ ὀργανώσις. Εἶναι
ἐποχή καθ' ἣν διασώζεται ὁ ἐνδουσιασμός τῆς α' περιόδου, τοῦ
ἐποίου ἐνδουσιασμοῦ ἐκπρόσωποι εἶναι οἱ προφῆται καὶ οἱ διδά-
σκαλοι. Σήμερον τὸ αἰόθημα εἶναι τυποκομπένον, πράγμα τὸ
ὅποιον δὲν συνέβαιεν κατὰ τὴν ἀρχαιοτάτην ἐποχὴν. Ἐν ἐνδουσι-
αῖς ἀπρόσφατα δὲν ἐπῆρκε νά ὑπάρχη ἐπεχὺς ἰδιάζον διαφέρον
διὰ τὴν ^{καὶ ἀπὸ τῆς} ~~καὶ ἀπὸ τῆς~~ τῶν λειτουργιῶν τῆς ἐκκλησίας. Ἐν ἀπρόσφατα αὐτὴ
ἔχει τοὺς φορεῖς τῆς (χλωσσοχαλὰ, κ.λ.π.) καὶ φυσικόν εἶναι ὁ ἐνδου-
σιασμός νά στρέφεται πρὸς αὐτοὺς τοὺς φορεῖς. Οἱ ἐκκλησιαστικοὶ
λειτουργοί, προφῆται καὶ διδάσκαλοι, ἀρ' αὐτὴν τὴν τάξιν προήρ-
χοντο. Εἶναι λεπτομέρεια περί τῆς δὲν εἴμεθα εἰς θέσιν νά δώσωμεν
ἀπάντησιν. ἔχοντε μαρτυρίαν ὅτι ἐκ τῆς τάξεως τῶν διδασκάλων προ-
έρχονται γόνιμοι ἐκκλησιαστικοὶ λειτουργοί. (Ἡ γὰρ αὐτὴ)

«Οἱ προφῆται, λέγει ἡ διδαχή, εἶναι ἐκκλησιαστικοὶ λει-
τουργοὶ καὶ δύνανται νά τελέσωσιν τὴν θείαν ἐνχαριστίαν. Εἶναι

1
εφάλλα να μή δεχθῶμεν, ὅτι δὲν ὑπάρχουν τοιαῦτα τινες περιπτώ-
σεις. Ἐν ἐπιτροπῇ τῇ Ἀνατολῇ ἐπὶ τῇ Δύσεως ἐρεκτείνεται βαθ-
μικῶς, ἀλλὰ διατηρεῖται ἀκόμη ἡ ἐξουσία καὶ τὸ δικαίωμα
τῇ λειτουργίᾳ τῶν προφητῶν καὶ διδασκάλων ἐκεῖ ὅπου δὲν
ὑπάρχουν ἐκκλησιαστικοὶ λειτουργοί.

« Εὐρίσκω πάντοτε μέγα εἰδιαφέρον, ὅταν μελετῶ τὰ κει-
μένα αὐτά, διὰ τὴν ὁδοῦ ἐξόχως πρὸς τὴν ἔρευναν! »

« Ἐν συμμετοχῇ τοῦ χριστιανικοῦ λαοῦ ἐχειροτονήσατε καὶ
εἶναι πατορχαί. Ἐν Πολιτείᾳ σήμερον ἀντικρουμέναι τὰ λα-
οί. Τότε ἡ ἐκκλησία ἵδωμεν. »

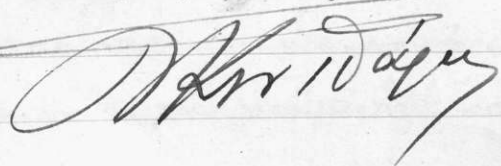
Γαβρὴλ: Πρέπει νὰ συμμετέχη ὁ λαὸς εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἐπι-
σκόπου; »

Καθηγητής: Πρέπει νὰ εὐρεθῇ τρόπος νὰ ἀκοῦνται καὶ ἡ γνώ-
μη τῆς περιφέρειας, διότι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἶναι ἀντικεί-
μενον μόνον τῇ Πολιτείᾳ ἀλλὰ καὶ τῇ Διοικήσει Ἐκκλησιαστικῇ. Ἐν
ἀποῦς τῆς ἐκλογῇ τοῦ ἐπισκόπου μόνον ἐκ μέρους τῇ Διοι-
κήσει τῇ Ἐκκλησίᾳ δὲν συμβιβάζεται μετὰ τὴν ἀρχαίαν ἀντι-
λήψιν. Εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ Ματθίου μετέχον ὅλοι οἱ μαθη-
ταί. Πρέπει νὰ εὐρεθῇ λοιπὸν τρόπος, ὥστε νὰ διαφυλαχθῇ ἡ
οὐσία. Ἐχομεν ἐπὶ κεφαλῇ τῇ ἐκκλησίᾳ τὴν ἰνῶδον. Αὐτὸ
τὸ δημοκρατικὸν πνεῦμα ἔχει τυχὴν τὴν Κ.Δ. Εἶναι σημεῖον
συνδεῖν τὴν ἡμετέραν ἐκκλησίαν κατ' εὐθερίαν μετὰ τὴν Κ.Δ.

« Τὸ γενικὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἐργασίας εἶναι ὀρθόν, ὅτι δὲν
δυνάμεθα νὰ κρίνωμε τὸ πολιτικὸν ἐπὶ τῇ βάσει μόνον τῆς
Διδαχῆς. »

Ἀξιάση τῇ συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ὡς ἂν ὡ φροντιστηρίου,
λύσαι ἢ συνεδρίασις.

Ὁ καθηγητής

Ὁ γραμματεὺς

Ἀριθ. 11. [Ἀριθ. νέος 3].
Συνεδρίασις τῆς 26^{ης} 11-46

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΙΣ

- 1) Ἀνάγνωσις καὶ ἐγκύρωσις πρακτικῶν προηγουμένης συνεδρίασεως.
- 2) Ἀνάθεσις φροντιστηριακῶν ἐργασιῶν εἰς φοιτητὰς μὴ ἀναρβόντας μέχρι τοῦδε τοιαῦτας.

Ἡ Ἀρχομένη τῆς συνεδρίασεως, ἀναγνώσκονται καὶ ἐγκυρῶνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης τοιαύτης.

Ἡ Ἀποχρίδωσις δὲ κ. Καθηγητῆς, ἀφ' οὗ παρακαλεῖ ὥστε εἰδοποιηθῶσι ὅτι οἱ ἀναρβόντες φροντιστηριακὰς ἐργασίας ἵνα προσέλθωσι εἰς τὸ προσεχὲς φροντιστήριον, ἀναθέτει θέματα πρὸς ἐπεξεργασίαν εἰς τοὺς κάτωθι φοιτητὰς, μὴ ἀναρβόντας μέχρι τοῦδε τοιαῦτα.

- 1) Εἰς τὸν κ. Πέτρον Σαρνατζίδην, τελεόφοιτον: «Ἡ Ἐκκλησία τῶν Μαχμοτιῶν κατὰ τὸν Ἰγνάτιον».
- 2) Εἰς τὸν κ. Δημήτρ. Ἀντωνάρον, τελεόφοιτον: «Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρώμης κατὰ τὴν σφύδρην τοῦ Ἰγνατίου».

Εἰς τὸν κ. Ἀντωνάρον δὲ κ. Καθηγητῆς συνιστᾷ νὰ προσέξῃ ἰδιαίτερον τὸ πρῶτον, ὅπερ προηκόησε μεγίστη ἐπιστημονικὴ συζητήσις. Ἡ δὲ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν τοῦ ὅτι τὸν Ἰγνάτιον, ἀλλὰ καὶ τὴν Α'. Κλήμεντος διὰ τὴν ἰδίαν τὸ πνεῦμα, τὴν συνείδησιν καὶ τὸ ὄχι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης ἐν ἀρχῇ τοῦ 2 αἰ. Χρ. ὡς ἐν προκειμένῳ τυχόναι τὸ ἔργον τοῦ Χρυσόστομου Παροδοκίου «Τὸ πρῶτον τοῦ Ἐπισκόπου τῆς Ρώμης, Ἐν Ἀθήναις, 1930...».

- 3) Εἰς τὸν κ. Κοτρώτσον Χρήστον, δευτεροετη. «Ἡ Ἐκκλησία τῆς Συρίας κατὰ τὸ μαρτύριον τοῦ Παχικάρου καὶ τὴν πρὸς Συρραίους».

Εἰς τὸν ἀναστέρω φοιτητὴν δὲ κ. Καθηγητῆς συνιστᾷ νὰ προσέξῃ τὴν χρονολογικὴν διαφορὰν μεταξὺ τῶν δύο κειμένων. Ἡ ἐπιστολὴ ἐγράφη περὶ τὸ 107, ἐνῷ τὸ μαρτύριον περὶ τὸ 155. Ἐπομένως ἔχομε μίαν χρονικὴν ἀπόστασιν. Θὰ κατατάξῃ τὰς εἰδήσεις καὶ διὰ ἰδίαν τὰ σμῖνα ἐξαφῆς καὶ ἀποστάσεως. Ἡ Πατρολογία Μπαρ-

λάνου και η Γραμματολογία δέξεται, ήτις είναι αναγκαστικά, είναι τα δύο άμεσα βοηθήματα. Χρήσιμοι έργον είναι και η Ήχολογία δέξαι.

« Είς όσους δίδω μίαν μόνον τυχήν, δέν θα κάμουν ανάγνωση τών. Το θέμα χρειάζεται μείζονα προσοχήν ».

4) Είς τόν τεχνοφόρον κ. Χρυσ. Χουζινιάνην, δά δόθη δέμα εις τό προσχές φροντιστήριον.

« Οί δευτεροετείς ρά έχουν υπ' όψει τού ότι έφές τό δέμα τού φροντιστηρίου άλλάζει δά είναι : « Ο Ευσέβιος και οί συνεχισταί του ». Οί πρωτοετείς δά είναι άκροαταί, άλλα ρά μελετούν και τό κείμενα, άλλα ενισχύ εις τούς έξεταζομένους, και, εδ δυνατόν, ρά μετέχουν και αυτοί τής συζήτησης, δίδω τό φροντιστήριον δέν είναι μονόλογος τού καθηγ. ».

Τά φροντιστήρια αυτά δά άρχίσουν τόν Ήανουάριον και δά περιέχουν μίαν διάρθρωση τών ειδήσεων, μίαν κατάταξιν.

1) Αρχυρός Ήωάννης : Τά δύο πρώτα βιβλία τού Ευσεβίου.

Θά κάμω βραχείαν ανάγνωση μέ μίαν κρίση εις τό τέλος, άν δυνατόν ρά ήμ άλλη κατάταξι από εκείνων που έχει ο Ευσέβιος. Θα διαμερδύ τόν τόν τινά τό φροντιστήριον εις Α' μέρος (ανάγνους) και εις Β' μέρος (κριτική). Λόγω τών δυσχερειών, άς παρουσιάζει τό φροντιστήριον ενισχύ δκ. καθηγ. χείων τού χείμας τής Έλλ. Γλώσσης, έπίσης τό τού Σοφοκλέους, καθήκον τής Κλασσικής Φιλολογίας.

2) Βλαχιδόφης Θυμάς	}	Τό Γ' Βιβλίον
3) Λαχιώτης Γεώργιος		
4) Γερόνιος Θεόδωρος	}	Τό Δ' »
5) Πετάνης Άνδρέας		
6) Δημοπόπουλος Παναχ.	}	Τό Ε' »
7) Τσιτσιφης Άθαν.		
8) Θεοδωρακόπουλος . . .	}	Τό ΣΤ' »
9) Τσομπάνογλου Δωρ.		

10) Καροδιᾶκος	}	Τὸ 2. Βιβλίον
11) Χαλκιδανιάκης		
12) Κυράτσος Διον.		» Η' »
13) Παναγιωτόπουλος		» Θ. »
14) Κικιανίτης		» Ι' »

Ἐν συνεχείᾳ ὁ κ. καθ. παρακαλεῖ τὸν γραμματεῖα τοῦ φροντιστηρίου ὅπως δι' ἐπιστολῆς τοῦ εἰδοποιήσῃ τὸν φοιτητὴν κ. Δ. Τηγεωνάκη, κατόπιν τοῦ ἐκ μέρους τοῦτου ἀποδοχῆς διὰ τοῦ Ταχυδρομείου τοῦ ἀφαιρημένου φροντιστηρίου, ὅτι ἀνὲν παρανομιολογίας δέν εἶναι δυνατόν - ἐφ' ὅσον τοῦλάχιστον ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν κ. καθηγητὴν - νὰ βαθμοποιηθῇ ἢ νὰ κειθῇ.

Ἀναφερόμενος ἀποχούδων ὁ κ. καθηγητὴς εἰς τὸ θέτημα τῶν πρωτοετῶν τοῦ τρέχοντος Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους, εἶπε τὰ ἑξῆς: «Οἱ ἐφθεανοὶ πρωτοετῆς τῆς Σχολῆς μας ἀνέρχονται εἰς 21. Δέν εἶμαι εὐχαρισημένος ἀπὸ τὰ χαρακτηριστὰ τινὲς κατὰ τὰς εἰσιτηρίους ἐξετάσεις, πλὴν ἐπιτόλιν ἐξαιρέσεων. Εἰς ἀπογύφιν τῆς Σχολῆς Νομικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ἔδιδε τὴν ἑξῆς καταγκηκτικὴν ἀπάντησιν ἐπὶ τοῦ τεθέντος ἐρωτήματος: «Ποῖα τὰ σπουδαιότερα σφεεῖα τῆς Νομοθεσίας τοῦ Σόλωνος»; Ἀπάντησις: «Ἰνα καταδιώξῃ τὸν Χριστιανισμόν καὶ ἐκεῖ ἀναφέρεται τὸ «Σόλων, Σόλων διατὶ μέ δυνάμεις». Ἀπὸ τοῦτς 21 εἰσαχθέντας εἰς τὴν Σχολὴν μας ἔπρεπε νὰ εἰσαχθῶν μόνον οἱ 8. Διευθύνωσα μετὰ μετῴχου μου χύτης δι' ἐλλείπειν ἢ ἐλαττωμάδεα, ἥτις ἀποτελεῖ τὴν βίαν τῆς ἡμετέρας μορφώσεως καὶ τὸ φροντιστήριον σκοπὸν ἔχει νὰ δείξῃ, ὅτι δὲν μέλει τῶν πνευματικῶν ἑπιστημῶν εἶναι ἡ φιλοσοφία. Ἐκ τῶν ἀπογοηφίαν φοιτητῶν μερικοὶ εὐρίσκειται ἐξ ἀχίφραστον κατὰδασιν καὶ δάημον τῆς γνώμης νὰ τιμωρηθῶν οἱ Γεννασιάρχαι, οἵτινες δίδουν πτωχία. Δέν εἶναι δυνατόν νὰ συνεχισθῇ ἀπὸ τὸ πρᾶγμα. Τοῦτο πάντως ἀνάγκηται εἰς τὰ καθήκοντα τῆς Πολιτείας. Ἐγὼ τούτω τοῦτο: ὅτι δέν δάφω δόση, κανεὶς ποτε εἰς τὸ 4^{ον} ἔτος ἐάν δέν γνωρίσῃ νὰ γράφῃ, διὸ αἱ ἐδῶ κείμεναι ἑπιστημῶν.

Ἐξαιρουμένων τῶν δειμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως, χύει

ται ἡ συνεδρίασις.

ο Καθηγητής

ο γραμματεὺς

Φ. Γ. Γ. Γ.

Ἀριθ. 12 [Ἀριθ. νέος 4]
Συνεδρίασις τῆς 2^{ης}-12-46

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΙΣ

- 1) Ἀνάγνωσις καὶ ἐτικυρώσις πρακτικῶν προηγουμένης συνεδρίασεως.
- 2) Ἀνάγνωσις ἐπιστολῆς τοῦ Γραμματέως τῶν Φροντιστηρίων πρὸς τὸν φοιτητὴν Δ. Τσιγκονάκη.
- 3) Ἀνάγνωσις ὑπὸ τοῦ τελειοφότου Ἀντ. Φοβίου τοῦ φροντιστηρίου τοῦ «Ἡ δεῖα εὐχαριστία εἰς τὴν διδασχὴν τῶν 12 Ἀποστόλων καὶ τὸν Ἰησοῦν συγκριτικῶς».

Ἀρχομένης τῆς συνεδρίασεως ἀναγιγνώσκονται καὶ ἐτικυρῶνται τὰ πρακτικά τῆς προηγουμένης ταύτης.

Ἀποχούτως ἀναγιγνώσκεται ἡ κατ' ἐντολὴν τοῦ κ. Καθηγητοῦ σταχεῖσα ἐκ μέρους τοῦ γραμματέως τοῦ Φροντιστηρίου ἐπιβολὴ πρὸς τὸν ἐν Ἰάνθῃ διαμένοντα τελειοφότον Δημ. Τσιγκονάκη, ἔχοντα ὅτω:

« Ἀγαπᾷτε μοι κ. Τσιγκονάκη,

« Ἡ παρούσα μου ἔρεχαι δέσω ἀπαντήσεως ἐπὶ τῆς σταχείσεως

« ἐκ μέρους σας ἐπιστολῆς πρὸς τὸν Καθηγητὴν μαρ κ. Γεράσι. Κονιδάρη,

« ἀφορώσης διαφιβασθεῖσαν αὐτῷ φροντιστηριακὴν ἐργασίαν ἐπὶ θέματος

« τῆς Ἰεκηνοσιαστικῆς Ἱστορίας.

« Εἶμαι ἐξουσιοδοτημένος νὰ σας ἀνακοινώσω ἐπὶ τοῦ προκει-

« μένου ὅτι ὁ κ. Καθηγητὴς ἐκτιμᾷ δεόντως τὴν ἐκ τῆς ὑπαρχηκῆς ἰδιό-

« τιτὸς σας ἀπορρέουσαν ὑποχρέωσιν ὥπως εὕρισκεσθε μακρὰν τῶν

« παραδόσεων του, πλὴν ὅμως, μετὰ τὴν ἄρσιν τῶν ἐκ τῆς Κατοχῆς δι-

« τῶν, ἅπαντα ἐδωκευλόχουν ἐν τῇ μέτρῃ ποίαν τινα ἔχαστικότητα, θεωρεῖ
« στοιχεῖον ἐκ τῶν «ἐν οὐκ' ἄνευ», τὴν τακτικὴν φοίτησιν καὶ ἰδίᾳ τὴν παρανοχοῦ-
« θῶν τῇ φροντιστηρίᾳ τοῦ, τὰ ὅποια, ὁμολοχοῦμένως, — τοῦτο δὲ ἀποτελεῖ
« γενικὴν ἀντίληψιν — ἀποτελεῖ τὴν πλεον φωτεινὴν κοινοτομίαν τοῦ Πανε-
« πιστηρίου μας, καὶ ἐφ' ᾧ εἶναι διατεθειμένος νὰ τηρήσῃ ἄτεχνα ἐπι-
« μερίην.

« Συναγῆς εἰς τὴν ἀρχὴν ταύτῃ τῆς καταργήσεως ἐφεξῆς
« πάσης ἐπιτελείας ἀποβαλλούσης ἐπὶ ἑνὶ αὐτῶν τούτων τῶν καλῶς νοουμέ-
« νων φοιτητικῶν συμφερόντων, εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ θεωρήσῃ ἀπαράδε-
« κτον τὴν ἐργασίαν σας, ὥς μὴ πληροῦσαν οὐσιαστικῶς τὴν προϋπόθεσιν
« ταύτῃ, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν ἕτερον ἐπίσης οὐσιαστικὸν λόγον, ὅτι δὲν σας
« ἀνετέθη τὸ θέμα παρὰ τοῦ ἰδίου, ἀλλ' ὑπῆρξεν ἀντικείμενον τῆς ἐχευδέ-
« ρας ἐκλογῆς σας.

« Παρὰ ταῦτα ὁμως, ὡς ἐκ τῶν ἰδιαίτουσιν συνθηκῶν ὑφ' ἃς
« τελεῖτε, ἐγγίζω — τοῦτο δὲ εἶναι καθαρῶς ὑποκειμενικὴ γνώμη μου —
« ὅτι μία ἐμφάνεισ σας ἐδῶ, ἔστω καὶ ὀλιγοχρόνιος, καὶ μία παρανο-
« λούθους μερικῇ φροντιστηρίᾳ τοῦ, δά ἡδύνατο νὰ σας ὠφελήσῃ
« ἀπὸ πάσης ἀπόψεως. Τὴν ἐντύπωσίν μου δὲ αὐτὴν οὐδόχως στηρίζω
« ἐπὶ τῆς τυχόν παχυμφοχίας ἢ τοῦ εὐμεταβόλου τοῦ κ. Καθηγητοῦ, ἀλλ'
« ἐπὶ τῆς ἐγγύδος ὅτι κατ' ἐξαίρεσιν δά εὐαρεστηθῇ ν' ἀναθεωρήσῃ τὸν
« κανόνα, κατόπιν μᾶλλον βραχυτικωτέρων ἐκτιμήσεως τῶν περιστάτικῶν
« ἐκείνων, τὰ ὅποια ἠνάγκασαν ἕνα ἐκ τῶν ὄντως πλεον φιλοτίμων καὶ ἐπι-
« μελῶν συναδέλφων μου νὰ στερηθῇ τῆς τακτικῆς φοιτήσεως.

« Σας παρακαλῶ νὰ μὴ παρεξήγησιντε τὸν τυπικὸν χαρα-
« κτῆρα τῆς ἐπιστολῆς μου.

« Με τοὺς θερμότερους χαίρειοις
« Θεολογικὴ 28-11-46. Ἰωάν. Χρυσοχοῦ.

« Ἀναγνώσκεται ἐν συνεχείᾳ ὑπὸ τοῦ φοιτητοῦ Ἀντ. Τσιβίτη
τὸ φροντιστήριόν τοῦ « Ἡ θεὰ εὐχαριστῶν εἰς τὴν διδασχὴν τῶν 12 Ἀπο-

στόλαν καὶ τὸν Ἰγνάτιον ευχεριστικῶς, μετ' ὃ ἐπανορθοῦν αἱ κρίσεις.

Ὁ κ. Καθυ. παρατηρεῖ ἐν πρώτοις ὅτι ὁ κ. Τσιβίκης δέν μιν ποτεῖν ἀπὸ τοῦ παίρνει τὰς ριγὰς, ἐπαναλαμβάνει οὕτω τὸ ἴδιον κλασικὸν σφάλμα μὲ ἄλλου συναδέλφου του. Τοῦτο εἶναι, λέγει, μία ἀταξία καὶ ἐμποχαιότης συνήθη καὶ εἰς συγγραφῆς. Δυστυχῶς δὲν προσέχουμεν τὸ κεφάλαιον τοῦτο? Ἐπειμὺν γὰρ ἐπαναλαμβάνω, συνεχίζει, ὅτι ἐπισήμην σημαίνει δύο ἀνα: α) συστήματα καὶ β) ἀκριβῶς περιγράφει.

Ὁ κ. Δόικος προτείνει τὴν ἐξυδιάρκην: Ἡ θ. εὐχαιρεία κατὰ τὸν Ἰγνάτιον - Ἡ θ. εὐχαρία κατὰ τὴν Λιδάχην - εὐχ-κερος.

Ὁ κ. Τσιβίκης ἀπαντᾷ ὅτι ἐπερσε τοῦτο ταυτοχρόνως.

Ὁ κ. Καθυ. ἐρωτᾷ τὸν Τσιβίκην: Ἐάν εἶναι ἀρχαῖος παρὰ ληγὰ τὰ χωρία σημαίνει ἡ διαίρεσις τοῦ ἀν' ὅχι ἡ διαίρεσις τοῦ κ. Δόικου.

Ὁ κ. Τσιβίκης ἀπαντᾷ ὅτι τὰ παρὰ ληγὰ χωρία εἶναι ὅχι.

Καθυ: Ἐπομένως δῶσαι γὰρ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἡ μία καὶ ἡ ἄλλη ἀποψις. Ποία ἡ οὐσιώδη διαφορὰ μεταξὺ Ἰγνατίου καὶ Λιδάχου ἐν πρὸς τὸν ρχόντων τῶν γνώσεων;

Ὁ κ. Τσιβίκης δέχεται ὅτι ἡ Λιδάχη ἐγράφη τὸν 2 αἰ. καὶ τοῦτο δίδει τὸ ὑποσημειῖται ὁ κ. Καθυ.

Εἰς τὸ σκεῖται τοῦτο ὁ κ. Καθυ. μεθιὼν ἀπαντᾷ ὅτι τοῦτο εἶναι λόγος τοῦ Γορδίου δέσποτος διὰ τῆς ἐράτης. Δὲν εἶναι σωστό γὰρ σκεῖν; Ἀπὸ τὸ Πανερμιο πρέπει γὰρ κομίζωμε τὴν τδον γὰρ ἐργαζόμεθα μετὰ τῆς, μετ' αὐτοπρόβου καὶ ἀκριβείας. Παρέναργες, παρατηρεῖ εἰς τὸν κ. Τσιβίκην, τὸ σκεῖν διαύτερον σημαίνει. Ἄν κάναμε μίαν εὐχαιρίαν πρέπει γὰρ δῶσμε τὸ ρεθρῆμα τοῦ χρόνου καὶ τοῦ τόπου εἰς ριγῶν. Περὶ τῶν ριγῶν τοῦ Ἰγνατίου εἰρηκόμεθα εἰς ἀρίστην δέσιν. Φυλάσσοντες ἀπὸ ἀλόγου τόπου καὶ χρόνου ἐν πρὸς τὴν Λιδάχην εὐ-

προκόμειν πρό μεγίστων δυσχερειών. Είναι τάχα παράλληλα; Η παραλληλότης αὐτὴ νοεῖται διττῶς: Ισοτική καὶ χρονική.

Δύο ἐρωτήματα προβάλλουν: 1) Μήπως εἶναι παράλληλα καὶ ποῖον προηγείται; 2) Μήπως ἀνέχεται αἱ χώραι ἐξ ὧν ἔχον ἰδύσθαι τὰ δύο αὐτὰ ἔργα;

Δὲν ἔχω κλείσει τὸν κύκλον τοῦ μελετῶν περὶ τῶν πυλῶν αὐτῶν καὶ νῦν ἀποβύεις ἀνεκφυγὰν ἐκ τοῦ φροντιστηρίου. Γ

Ἐπίσης δὲν μᾶς ἔτρεψε ἐν σμύρειν, τῆς οὐσιώδους διαφορᾶς τῶν πυλῶν: Ὅτι ἡ μὲν διδασχὴ σκορὸν ἔχει τὰ μᾶς παραδοχὴ μίαν σκοπτικὴν εἰκόνα τῆς διδασκαλίας τοῦ χειρισμοῦ. Ὁ ἰχθυὺς ἔχει κύριον σκορὸν τὰ χειρισμοποιήσας ἐκείνης τὰ διὰ φῶς στοιχεῖα τῆς χειριστικῆς πίστεως καὶ τῆς πείρας διὰ τὰ ἐνισχύον τὰς ἐκκεννώσεις ἀπὸ τῶν ὁποίων περᾶ. Γράφει ἐμμελῶς μὲ οὐκ ἐκτετασμένον σκορὸν, ἐνῶ τὸ πᾶν τὸ ἡμεῖς ἔχει συστηματικὸν σκορὸν. Αὐτὸ ἀποτελεῖ οὐσιώδη διαφορὰν διὰ τὴν σύγκρισιν.

Παρατηρῶ ἐπὶ πλεονάζον ὅτι δὲν ἐντυγχάνεται οὐσιώδους ὁρῆς τῆς ἐπιτυχίας τοῦ φροντιστηρίου: Δὲν ἀναγκάζονται τὸ κείμενον παρὰ τῶν παρανομοχουδόντων.

Ἐνσπέρχόμενος μετὰ ταῦτα εἰς τὰς εἰδικὰ παρατηρήσεις ὁ κ. Κωδύχ. παρατηρεῖ ὅτι εἰς τὸν Πυλῶνα ὑπάρχει ἀτελής εὐφραδία. Δὲν θέτει κατὰ τὸ δῶκεν τῆς παραλληλότητος: βάζει μεταγενετέραν τὴν διδασχὴν. Ἐρεσε καὶ οὐκ οὐκ μετὰ τὰ δῶκεν τὸν κ. Τσιβίτη ἐν ἀρτιβόχῳ ὡς περὶ τὸν χρόνον. Εἰς τὸν χρόν. ἔχον ἡμεῖς τὸ ποχίτευμα. Ἐδὼ ἔχομεν παραλληλότητα τῶν χειρισματοποιήσεων πρὸς τὰ λειτουργήματα. 2) Ἐχομε ἐπισκόπους καὶ διακόνους. Αὐτὰ τὰ δύο σμύρεια ἔρεσε τὰ δῶκεν τὸν κ. Τσιβίτην ἐξ ἐκείνης σκέψης: Είναι παράλληλα ἢ χρονικῶς ἀνέχοντα ὥστε τὰ παρουσιάζον ἐξελίξιν; Ἐκεῖνο ποῦ εἶναι χαλεπὸ καὶ ρίπτει τὴν διδασχὴν πρὸς τὰ ὁρίσω καὶ τὴν

φέρει παράλληλον πρὸς τὸν Κλήμεντα εἶναι ἡ παρουσία ἐμοκόρων καὶ διανόνων.

Ὁ κ. Πετάνης ἐρωτᾷ: «εἰς τί τὸ ὕψωμα τοῦ χεῖνου δά ἐμμέα ἔσε τὴν θ. εὐχαριστίαν ὡς πρὸς τὴν σύγκρισιν»;

Ὁ κ. Καθικ. ἀπαντᾷ ὅτι δὲν εἶδεται ὁ τόνος εἰς τὴν διαφορὰν ἀλλὰ τὸ εἶναι τῆς διδασκαλίας τῆς θ. εὐχαριστίας. Καὶ ἐκεῖ ὅπου συμπίπτουν τὸ ἐνδιαφέρον δά ἦτο τὸ ἴδιον.

Ἰντερίβιν τοῦ εἰδικῆς παρατηρήσει τοῦ δ. κ. Καθικ. λέγει: «Ἡ εἰσαγωγή σου εἶναι ἀτελής. Ὅταν γράφει κανεὶς μίαν ἐργασίαν τόσο ἀνίστηται περὶ περιωρισμένων καὶ μικρῶν, πρὸς τὸ κείμενον ὡς εἶναι ἀφοσιωμένο εἰς θέματα καὶ ὡς μὴ γυμνάζεται μέσαι εἰς παρεκτελέματα χωρία ἐν τῇ κ. δ.

Θὰ εἶδει ὡς καταλήξει εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι εἶναι εὐχνοῦς τῆς Α. Κλήμεντος καὶ ὅτι τὴν ἐργασίαν τοῦ Ἰγνατίου. Ἡ ἔργον αὐτοῦ ἀφοσφᾷ εἰς τὸ υπερῶν θέμα.

Τὸ κρεῖν θέμα, πρὸς τῇ οὐσίᾳ τῆς θ. εὐχαριστίας, εἶναι πᾶρα πολύ πενιχρόν. Ἡ ἔμφρασις «ἐν τρυφῇ εἰς τὰ χωρία» εἶναι ἀτυχής.

Ποία ἡ οὐσία τῆς θ. εὐχαριστίας; Οὐκ ὁ οἶνος καὶ ὁ ἄρτος μεταβάλλονται εἰς αἷμα καὶ σῶμα τοῦ Κυρίου. Περαιτέρω μὲν δοκεῖ περὶ ἐξελίξεως εἰς τὴν μορφὴν καὶ ὅχι εἰς τὴν οὐσίαν. ἔχει παρουσιάζῃ ὁ κ. Τσιβίτης ἀπὸ τὴν ἱστορικὴν, ἡ ὁποία εἰς τὴν περὶ κειμένην περιήγησιν δὲν ἔχει νόημα. Παραδέχεται τὰ ματθαῖον καὶ μετατοπίζει εἰς ἑποσημεύσεις τὰ σπουδαιότερα χωρία πού δά τῇ χρησιμεύουν. Εἰς τούτῳ συνετέλεσεν ἡ σπουδή. Ἡ αὐτοῦ περὶ ἱστορίας δὲν ἐντρέφει τὴν χεῖρον πενιχὴν χωρίων παραχρήσιν ἐντὸς τοῦ κειμένου. Καὶ ἐν παντὶ ἐνδεσμοῦ ἀνέμει χρειάζεται περὶ κειμένης ἐξάντησις τοῦ θέματος. Ἡ κενόδογος εἶναι δυσχερεστέρα τοῦ πλάτυνασθαι. Οὐδέποτε ἐκπορεύομεν τόσο πρὸς πᾶρα ὁσάντις ἐλαφρὰ ἀνακοινώσαν εἰς

τῶν Ἀκαδημίων.

Μετά διαδοχικὴν ἐπιτήδευσιν περὶ τῆς μορφῆς ἢ τοῦ τύπου τοῦ
φροντιστηρίου ὁ κ. Κόδης παρατηρεῖ: Ὑπάρχουν μερικοὶ θεμι-
κοὶ κανόνες ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἑνιαῖος τύπος διότι τὴν μορφὴν
τῆς ἐργασίας μᾶλλον προδίδκναι αὐτὸ τὸ αὐτοκείμενόν της.
Καὶ ἐδῶ ἀκριβῶς ἔγκειται ἡ τέχνη. Χρειάζεται ρεῖρα καὶ ὑφίμαν-
σις. Μερικοὶ δέχονται νὰ ἐφαρμόσουν τοὺς τύπους τοῦ Ἐπιστη-
μῆς δίκης Προκευδίου. Διαμαρτυρήθηκαν μερικοὶ, ὡς ὁ Σραν-
γκερ καὶ εἶπον ὅτι οἱ κανόνες δὲν ἐφαρμόζονται ἀπολύτως. Δὲν
ὑπάρχει φορμουλά ἐν τῇ ἐρεῖς ἐργασίᾳ καθε δέματος. Τὸ δέμα
προδίδκναι τὴν διαίρεσιν. Εἰς μίαν ἰσορροπίαν τὸ θεωρητικὸν
συμμεῖον ἔχει μίαν προτεραιότητα. Δὲν δύναται νὰ ἐρεῖς ἐργασθῇ
ἐκτενέως μίαν ἰδέαν ἐν τῇ ἰσορροπίᾳ. Ὅπως ἐν τῇ νεωτέρᾳ
γυμνασίᾳ δὲν ὑπάρχουν τύποι, οὕτως καὶ ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ.
Ἐὰν δὲν ἐφαρμόσῃ τὴν εὐρηστικὴν ρεῖαν τὸ αὐτοκείμενον
μέθοδον καὶ διαίρεσιν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καταλήξῃ ἐν ὁ-
ρᾷ συμπεράσματα. Τοῦτο δὲν διδάσκεται ἀπολύτως, ἀλλ' εἶναι
ἀποτέλεσμα τῆς ἐπιστημονικῆς ρεῖρας.

Εἰς τὸ περὶ οὐσίας ὁ κ. Τσιβίλης παραθέτει τὰ ἐρεῖς
ἐργασθῇ ἀκριβῶς τὸ συμμεῖον: «Ἔτα ἄρτον κλυότερ, ὅς εἶμι
φαρμακὸν ἀθανασίας».

Τὸ χωρίον τῆς διδαχῆς 9,5: «μὴ εἰς φαρέτω κτλ.»
δὲν ἀφορᾷ τὴν οὐσίαν. Δὲν ἀνήκει ἐν τῇ 8 αὐτῇ ἀλλὰ σὺν
ρρὸς αὐτῇ ἀναφέρεται.

Εἰς τὸ περὶ οὐσίας ἀνήκει: «ἡ γὰρ σὰρξ ἀχνυμένη ἐστὶ
βρωσις κτλ.». Τοῦτο εἶναι θεμελιώδες καὶ ἔδει νὰ τεθῇ ἐν ἀρχῇ.

Τὸ διδάχης 12 καὶ τὸ «ἐποινάσασθε σὺν...» τοῦ 13ου
εἶναι παράλληλα καὶ ἔπρεπε νὰ ἐκρεταχθῇ, διότι ἐν αὐτῷ
ἐκδηλοῦνται τὸ πνεῦμα τῆς ἐνότητος τῆς ἐκκλησίας. Εἶναι μία ἐν-
νοια ἢ τοῦ οὐδαμοῦ τοῦ φροντιστηρίου ἑνός.

Εἰς τὸ περὶ τεχνοποιοῦ τοῦ μυστηρίου λέγει ὅτι δὲν φαίνεται σαφῶς ἐξ ἀμφοτέρων τοῦ τεχνοποιοῦ. Τότε οὐκ ὀρθόν. Εἰς τὸν ἴκν. δὲν φαίνεται ὅτι ἐπίσκοπος καὶ τὸ πρεσβύτερον καὶ οἱ διάκονοι τελοῦν τὸ μυστήριον τῆς θ. εὐχαριστίας. Τοῦναντίον μία ἄλλη ἐντελής εἰκὼν παρουσιάζεται ἐν τῇ διδασκῇ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον δὲ προσηύχτο ἡ ἑκκλησία ἐν τῇ εὐχαριστίᾳ τῆς διδασκῆς. Ὑψαίρει ἀσάφεια ἐν τῇ φράσει σου κ. Τσιβίκη.

Ἡ διδασκῇ, συνεχίζει ὁ κ. καθ., ἀρχίζει γὰρ μὲς διότι καί ποιν τὸν τοῦ προσεῦχεσθαι. Δυνάμεθα γὰρ ἐκρησινάμεν ὅτι ὅτι μὲς λέγει ἡ διδασκῇ δὲν εἶναι καὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἰγνατίου; Ὁχι. Δὲν μπορεί γὰρ τὸ ἀποκλείει τις; Τότε μόνον ἂν εἶτε ὁ ἴκν. μὲς παρέχε σὺστημα ἢ ἐπῆρχε μία ἄλλη ἀρχή. Ἡ διδασκῇ παρουσιάζεται ἀρχαιοπρεπῆρα τοῦ Ἰγνατίου.

Μερικὰ περὶ διδασκῆς: θεωρεῖται μέχρι σήμερον καὶ σημαίως ἐν ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων συγγραμμάτων τῆς ἀρχαϊκότητος. Ἡ σπουδαίω τῆς διδασκῆς ἔγκειται ἀκριβῶς ἐν τῷ ὅτι δὲν ἔχει παρὰ τὴν κείμενον διὰ τὴν μετοποιολογικὴν ἐποχὴν. Ἐν τῇ διδ. τὸ τῶν τῶν διασπέντων κεφάλων εἶναι ἐμολογῆσαι ἢ διδασκαλία οὐκ οὐσιαστική, ἡ διδασκῇ παρουσιάζει τὸν τίπον μὲς κατευχόσεως. Μὲς δίδει ὁδηγίας διὰ τὴν λειτουργίαν, ἐκκλησιαστικὴν τῶν τῶν. ἔχει ὑπ' ὄψιν τοῦ βεβαίως τὸν τίπον τῆς ἐκκλησίας, ἀλλ' ἐπιστείνεσθαι ἐκκλησιαστικὰ καὶ εἶναι ἀνδρὶ ἀποστολικῶν. Αὐτὴ εἶναι ἡ μετὰ τὴν σπουδαίω τῆς διδασκῆς. Νομὴ ἵω ὅτι ὁ τῶν πρὸς γὰρ ἀμφότερ. ὑπ' ὄψιν διὰ τὸ διαφέρειν τοῦ συγγραφέως.

Γὰρ ἔχετε ὑπ' ὄψιν καὶ ὅτι ὁ συγγραφεὺς εἶναι ἐν χειρὶ τοῦ ὁδὸν ἐρεξερχάμενος κείμενον κείμενον Ἰουδαϊκῶν ὅτι εἶναι τῶν μὲς τῆς χειρὶ τῆς ἐκκλησίας, ἀλλ' ὅτι ὁ τῶν καὶ τὸ βάρος τῆς ἐργασίας τοῦ πύπτου ἐν τῷ πρὸς τοῦ ἀρεσκύνεσθαι. ὅτι τὸ σημεῖον τοῦτο δὲν εἶχε παρ' ἡμῶν ἰδίως ἐρεξερχάμενος

καὶ δύναται τὰ παρασχῆναι ἀφορμὰς ποικίλης σκέψεως, ὅτι ὁ συγγραφεὺς ἀποβλέπει εἰς ἐκκλησίαν τῆς ὑπαιθρου, καὶ ὁργανοδείκτας, ἔχοντας ἐκ τῆς διδασκαλίας καὶ τῆς ὁργανώσεως περιδεύοντες χαρισματούχων.

Ὁ Συγγραφεὺς: Ἐν τῇ δὲ δὲ ἡδυνάτω τὰ ἀποκρίσιν τῆς διηγεῖται τὸν χειρισμὸν τῆς πόλεως ἔχει ὑπὸ τῆς τῶν περιοχῶν εἰς τὴν περιδεύοντες χαρισματούχοι εἰσέτι διδάσκων καὶ καθοδηγῶν.

Ἀπὸ 7-10 διδάσκει ὁδὸν διὰ τὸ βάπτισμα, προσευχῇ, δ. εὐχαριστίαν. Εἰς περὶ ἀποδείξεων. Τίτλος γὰρ λόγος περὶ τοιαύτης ὁργανώσεως τῆς ἐκκλησίας δι' ἀποκρίσεως ἐπισκόπων καὶ διανοίαν, ἔχοντες διηγ. μετὰ βαρύνων ὑποθέσεων περιοχῶν ἀπὸ τοῦ καθ' ἑαυτὸ τοῦ παλαιότερου εἰς τὴν ὁργάνωσιν τῆς κοινότητος.

Τὸ 11-15 κεφ περιγράφει μίαν μὲν τὴν ἀποδείξεων, τὸ δὲ 15 κεφ. εἰς σημαντικὸν διὸ ἀναφέρει τὸν ἐπίσκοπον, διάκονον, προφήτας καὶ διδασκούς.

Τὸ περιεχόμενον τῆς διδασκῆς ἔργου φῶς, κατὰ τὴν γνῶσιν τῶν μετὰ τὴν ἰσορροπία, εἰς τὴν ἰσορροπία τοῦ ἀρχικοῦ ποικιλύματος τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν φύσεων τῶν λειτουργημάτων τῆς ἐκκλησίας καὶ εἰς τοῦ θεοσκεπτικοῦ βίου. Ὑποθέσιν ὅμως καὶ αἰτία ποικίλων ἀντιθέσεων.

Ἀκριβέστερον ὡς πρὸς μὲν τὸ ποικιλύμα τῆς ἐκκλησίας ἢ διδασκῆς μαρτυρεῖ μετὰ βαρύνων ὑποθέσεων περιοχῶν ἀπὸ τοῦ καθ' ἑαυτὸ τῆς διοικήσεως τῆς ἐκκλησίας ὑπὸ περιδεύοντων εἰς τὸ καθ' ἑαυτὸ τῆς διανοίσεως τούτων ἀπὸ μόνιμων ἐκκλησιαστικῶν λειτουργῶν. Πολλὰ τμήματα δύναται τὰ διηγεῖται τὸ εἶδος τοῦτο.

Σήμερον τοῦτο μόνον ἐν σημείον καὶ δὲ ἐπὶ τῇ ἀλλοτρίᾳ ἐπὶ τοῦ ἀποδείξεως θέματος. Τὰ περισσότερα τῶν χα

ρίαν ὁδηγῶν εἰς μίαν πρῶτον χρηστέον τοῦ συγγραμματος
τούτου. Τένω γὰρ δεχθῶ ἀνόμεν τὴν ἀρκὴν ὅτι εἶναι πρὸ τοῦ 1ην.
καὶ κυρίως ὁδηγῶμαι εἰς τούτο ἀπὸ τοῦ 15^{ου} χωρίου καὶ 13 κεφ.,
εἰς ᾧ περὶ προφητιῶν καὶ διδασκάλων γίνεται λόγος, μετὰ τὴν οὐσίαν
δὲ διαφορὰν περὶ ὧν λέγον οἱ Προτεστανταί, οἵτινες ἔρμην-
εύουν μεταφέροντες τὸν τόνον εἰς τὸ φαινόμενον ἑαφ' ἑαυτοῦ εἰς
τὴν πραγματικότητα ὅπως εἰς κοινὸν σοβαρὸν σημεῖον, ὥστε γὰρ
ἀγχοῦνται ἡ ἀρετὴ τοῦ συγγραφέως τῆς διδαχῆς.

Εἰς τὸ 15 κεφ. ὁ τόνος τῶν Προτεσταντῶν εἶναι ὁ 2
στιχ. «μὴ σὺν ὑπερίδμε...» Δὲ ἔρε ὁ τόνος εἶναι εἰς ἄλλο ση-
μεῖον «ὑμῖν γὰρ λειτουργοῦσι καὶ αὐτοί... αὐτοὶ γὰρ εἰσὶν οἱ
τετυχημένοι...» διχ. ὁ συγγραφεὺς ἐπατέρχεται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ
σημεῖου διὰ τὸ τόνον τὸ παρὰ τὸν τόνον τῶν δύο λειτουργημάτων
ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Δὲν μπορούμε γὰρ ῥίπτειν τὸ βάρος εἰς τὸ
σημεῖον τῆς Προτεσταντ. θεολογίας διὰ τὴν καθαρὰν ὁμοιοπα-
θεῖαν. Θέλον γὰρ δεῖξαι ὅτι οἱ ἐκκλησιαστικοὶ καὶ οἱ διάκονοι εἶναι με-
ταχειρότεροι.

Οἱ ξένοι κοινῶς ἔχον ἔξωθεν τὸ θέμα τοῦ καθολικι-
σμοῦ. Θέμα κοινὸν δύσκολον καὶ μακρὸν. Παρ' ἡμῶν οὐτε λέξις. Τὸ
σημεῖον αὐτὸ εἶναι λίαν ἐγκυκλίον, δεδομένου ὅτι ὁ ὅρος ἀ-
ρκῶς τὸ πρῶτον παρ' ἡμῶν. Νομίζω ὅτι ἡ καθολικότης, προ-
κειμένου περὶ τῶν καμένων τῆς ἀποστολικῆς καὶ μεταποστολικῆς
ἐποχῆς, πρέπει γὰρ διακριθῆ εἰς ἑσπερινὴν (τύσις καὶ ἀγάπη
ἀμφότερα ἀόρατα σημεῖα ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν, δὲν ὑπαρ-
χει ἑσπερινὴ δέσφῃ ἢ δέσφῃ ἐνάντι τὴν ἐκκλησίαν ἀδελφὴν τὴν
ἐποχὴν, ὡς γ. γ. ἢ τὴν οὐρανόν). Ἡ καθολικὴ ἐκκλησία εἶναι οὐσία, πη-
σις, ἀγάπη, ἐνδυναμὴν διὰ τῆς ἐκκοινωνίας, ἀλλ' οὐκ ἀνδρὶ
τύπῳ. Ἡ δὲ διανομοῦσα κοινὴ τύπος νομίζω ὅτι ἀποτελεῖ τὴν
ἀρχὴν τοῦ ἑσπερινοῦ καθολικισμοῦ. Αὐτὰ τὰ ἑσπερινὰ
σημεῖα ἀναρχῶν, νομίζω, ἢ δὲ εἰς τὴν διδαχὴν ὡς εἰς τὸν 1ην.

Ἡ ἀρχὴ τοῦ καθολικοῦ, δηλ. τῆς ἐξωστρενῆς ἐμφανίσεως τῆς ὑπερ-
σταρῆς ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ χριστιανῶν καθολικότητος, ἐμφανί-
ται ἐν τῇ διδαχῇ, ἥτις μαζὶ μετὰ τὴν Α. Κλήματος καὶ Ἰγν. θεω-
ρεῖται ὡς ἐγκανιάζουσα τὴν ἐξωστρενὴν διαμόρφωσιν τῆς ἐκ-
κλησίας ἐν καθολικῇ. Ἐχομε λοιπὸν ἀρχὴν ἐν ταῖς κείμενα ἀπο-
διδυνάσει σφραγίσαν ἐξωστρενῆς καθολικότητος.

Καὶ ἡ θ. εὐχαριστία ἀποτελεῖ σημαντικὸν καὶ οὐκ ὀλίγον
σημεῖον, περιλαμβανόμενον ἐν τῇ ἔκφρασιν τῆς καθολικότητος
τῆς ἐκκλησίας.

Μελέσας τὴν σύνταξίν σου ἐπὶ τοῦ ὡς ἀνω φροντιστηρίου, ἀν-
εστὶ ἡ συνεδρίασις.

Ὁ Καθηγητής

Ὁ γραμματεὺς

Ἀριθ. 13 [Ἀριθ. νέος 5].

Συνεδρίασις τῆς Θ^{ης} - 12-46

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΙΣ

- 1) Ἀνάγνωσις καὶ ἐπικύρωσις πρακτικῶν προηγουμέ-
νης συνεδριάσεως.
- 2) Ἀνάγνωσις ὑπὸ τοῦ φοιτητοῦ Ἀθ. Γιουρτζιάκη
τοῦ φροντιστηρίου τοῦ Μαρτύριον τοῦ Πορυ-
καρπύου καὶ αἱ ἐν αὐτῷ ἱστορικαὶ εἰδήσεις.

Ἀρχαμένης τῆς συνεδριάσεως, ἀναγιγνώσκονται καὶ ἐπικυ-
ρῶνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης τοιαύτης.

Ἐν ἀρχῇ ὁ κ. Καδὺς ἀνοίγει ὥρεον διὰ δόσιν τοῦ Patrum
Apostolicorum Opera, διότι εἶναι χρησιμώτατον. Ἐῖτα εἰσερχόμενος
ἐν ταῖς παρατηρήσεσι λέγει ὅτι τὰ Γεννάτεια τοῦ Μαρινοῦ,
δὲν ἔχουν συνάρτησιν. Ἐρερεῖ τὰ τεσσάρων ἐν τῇ εἰσαγωγῇ. Αἱ

ιστορμαί εἰδήσεις δὲν ἔχον καμμίαν διάρθρωσιν. Ἐδὲι νὰ διαφέρῃ
τὸ φανερὸν τῶν: α) Περὶ τοῦ μαρτυρίου τοῦ Ποικιλοῦ β) Αἱ σὺν
δαύτερας εἰδήσεις καὶ νὰ υποδιαφεῇ τὸ ἀναλόγως τῶν δεικνύ-
ων τοῦ μᾶς δίδοναι ἱστορμαί εἰδήσεις καὶ ἐκεῖ ἀντιβῶν ἔρε-
ρε νὰ εὑρεθῇ τὴν σειράν.

Ἐχέσθαι καὶ δὲν δά ἡδὲα ν' ἀφῇσιν ἀνασάντασιν τὸ πρὸς
συμπλοκήν χάσας. Δὲν πῶς κατέλα, φανερὸν δὲ ἡ συμπτω-
κὴ χάσσα δὲν κατέλασε νὰ γῆν ἡκὴ νὰ γράφεται διὰ τὴν
ἐπιστήμην. [Ἡδὲτε Θεοδωρίδου. Εἰσαγωγή εἰς τὴν ἑπιστήμην, δὲν
γράφει: ἡ φιλοσοφία καὶ τὰ κοινὰ τῆς σκέψεως, - καὶ ἄλ-
λα]. Πρὸς τὴν ἀγνὴν καθαρὸν σάν, δίδει ὁ γνωρίζων τὴν
τὴν γνωρίζει ἅα τὰ ἄλλα, ἐνδὲ ὁ γνωρίζων τὴν συμπτωκὴν δὲν
γνωρίζει τὴν καθαρὸν σάν. Καὶ εἰς τὴν Γερμανίαν δὲν ἀπάρ-
χει ἑκατὸν χάσας, ἐν τούτοις κατέλα Γερμανὸς δὲν ἐσκέφθη
νὰ περὶ τὴν συμπτωκὴν χάσας. Οὔτε κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Χρ-
στοῦ εἶχαμε ἑκατὸν χάσας. Ὁ λαὸς εἰς τὴν καθαρὸν σάν τὴν
τὴν χρησιμοποίησιν ἠρωμένων λέξεων αἰσιν ἐφίσταται διαρκῆ
τρίβῃ. Μοραίης ἀπάρχει μία μικτὴ χάσσα, ἡ τὴν χρησιμο-
ποιεῖται.

Λαζάρους: Πιστεύετε, κ. Καθὺς, εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῆς συμπτωκὴς
χάσας;

Καθὺς. Ἀνατόν. Δὲν ἀνάμετα ὅπως νὰ ορίσῃμε τὸ παρεχθὲν καὶ
νὰ προσπαθοῦμε νὰ μὴ κατανοῶμε τοὺς προγενεστέρους.

Γουμανίδης: Ἀντίχας τοὺς μεγάλους συγγραφεῖς καὶ ἱστορικούς τοὺς
κατανοῶν ἠρωμένοι, ἐνδὲ ὁ ἀγνὸς κόσμος δὲν ἀντιλαμβάνεται τίποτε.

Καθὺς: Τὰ ἄρθρα τῶν ἐφημερίδων διαβάζονται ἀρχίστως, καὶ εἶναι
ἐκτὴν καθαρὸν σάν. Ἐπίσης αἱ διάφορα ἔγκυρα καὶ κοροσάια
συντὰ ἔργων ἐξεδόθησαν εἰς τὴν καθαρὸν σάν, ἡ ὁποία τὰ τεχνικά
χρῆμα εἶναι εἰς κοινὴν χεῖρ. Τέινονεν νὰ εὑρεθῇ ἐν κοινῇ σμῆ-
σιν συνειδησέως (Hoc boits).

Εἰδικαὶ παρατηρήσεις: Ὁ κ. καθηγ. παρατηρεῖ: Δὲν λέγεται
«μάθημα τοῦ φροντιστηρίου», οὕτε γράφεται «ὑψαλός τῆς δυσκολίας»,
ἀλλὰ εἶναι κακὴ ἔκφρασις. Παρασύρουν ἀπὸ τὴν ῥιτορικὴν
καὶ γράφει, πράγματα μὴ σωστά. Ἐπίσης, «ἐδιδρομικία», δὲν σημαίνει
ἐκείνο ποὺ ἐννοεῖς, δηλ. τὰ ἔθνη. Ἡ βιβλιογραφία εἶναι ἐλλιπὴς.

Δόικος: Ὑπάρχουν ἀδόκητοι φάσεις, ὡς: «ἡ προσπάθεια ἡ ἡρεστέ-
ρα», «ἡ εὐρεσις ἡλικού». Εἰς τὸ τέλος τοῦ κεφαλαίου ἀμυγνέται περὶ
ἐλλείψεως ἡλικ. Διὰ δὲν ὑπάρχει ἡλικία ἀφ' οὗ ὑπάρχει τὸ μαρ-
τύριον; Ἐπίσης, ὁ χρόνος καὶ ὁ τόπος ἔπρεπε νὰ ἐξετασθῶν περὶ
σόμενον εἰς τὰ εἰσαγωγικά.

Καθηγ. Ἐσπερίωσα εἰς τὸ περιεχόμενον τοῦ φροντιστηρίου: «αὐ-
τιώδη παράδειγμις». Δὲν συνενώνωμαι μετὰ τὰ θέματα. Ὁ συγ-
γραφεὺς πρέπει νὰ ἐξαρχέλην μετὰ τὴν πρώτην λέξιν ποτα ἀθέματα
ἀπὸ τὸν ἀραχὸν οὐκ ὄντων. Δὲν δίδει γύρω εἰς ὑποθέσιν ἀντιρρήσεων
ἀρροχολογίων. Πρέπει νὰ συμπέσει νὰ κάμνιτε παραπομπὰς.

Παραδήμα: Ἐρεσε νὰ τοποθετῇ ἡ γυναικίαν, ἡ ὁποία δὲν ἔχει
ματοχυροδῆ.

Καθηγ. Μάξιμα: εἰς ἀφ' ἧς ἀνοικτὸ τὸ θέμα. Τὸν χρόνον τοῦ
μαρτυρίου δὲν τὸν θέτομεν ἀδιακρίτως, ἀλλὰ κατόπιν ἀρροχολογίου.
Ἡ καθιερωμένη ἀραχολογία εἶναι 155/56. Τὸ ἀχρεῖον σημεῖον
τοῦ φροντιστηρίου εἶναι δι' ἐπαναλαμβάνοντα ποσῆς τὰ 7
διασφάγματα. Εἶδαι ἀδύνατον εἰς τὰ ἑλληνικά. Δυσκόλως δὲ φθα-
σεν εἰς τὸ πτυχίον. Τὸ πτυχίον τῆς θεωρητικῆς ἱστορίας τοῦ Πανεπιστη-
μίου Θεσσαλονίκης δὲν δὲ ἐνταυρῶ νὰ δημοσιευθῇ ποσῆς.

ὑπάρχον ἀντιρρήσεις ὡς πρὸς τὴν κακὴν παράδοσιν τῶν κεφ.
ἀπὸ τοῦ 21 καὶ ἔξω.

«Ἡ ἐκπαιδευτικὴ αὐτὴ ἐπιστολὴ ἐχρῆν ὅλως ἀρχικότερον τοῦ δε-
κτέου...» Τὸ εἶναι σοφιστικόν. ὑπάρχει σωρεία ἀτελῶν ἐκφρα-
σεων. «διὰ τῆς ἐρεθίσσεως τὸν δόνατον...» Ὀχι. ἔλκειται καὶ ὄχι ἐνε-
δρῆσι. Πολλὰ πράγματα ἀποφῆ καὶ ἀρετρία ἀδυνατοῦς τῶν

ὀρθογραφικῶν λαδῶν. Παραλείπει πολλά ὀνόματα. Ἔρεσε νὰ τυνίους
δὴ εἶναι ἑτέρα τῶν σπουδαίων μυθῶν διὰ τὸν βίον τοῦ Πογκάρου.
Τρεῖς αἱ μυθαι: Ὁ θανάτος - τούτο - ὁ ἔλεος καὶ τὰ ἀποκα-
τα.

Μετά τὸν πρῶτον, ὅσῳ δὲ ἀνέφερε τὸ θέμα καὶ τὰς δυσκολίας
τοῦ θέματος, ἔρεσε νὰ ἀποχρηθῇ εἰσαγωγή. Τὸ πρῶτον μέρος ὅπερ
θα περιελάμβανε: 1) Περὶ τοῦ μαρτυρίου τοῦ Πογκάρου καὶ τῶν
σπουδαιοτέρων ἐκτενέων τὰ ὅποια ἀναφέρονται ἐν τῷ μαρτύριον
αὐτοῦ. Εἶτα α) Νὰ ἐξετάσῃ ἡ σχέση τῆς ἐκκλησίας τῆς Μ. Ἀσίας πρὸς τὰς
ἐκκλησίας, τοῦ φηγομηνίου τοῦ Πόντου. Ἐκ τῆς ἐπιστολῆς ἀκριβὲς
φαίνεται δὴ ἀπεσπένεται πρὸς μίαν γνήσιον ἐκκλησίαν καὶ δὴ
οἱ φηγομηνιοὶ ἐξήκουσαν εἰδήσεων. β) Νὰ εἰσέλθῃ ἐν τῷ βίῳ
τοῦ Πογκάρου, χριστιανικῶν τῶ μαρτύριον, δεδομένου δὴ ὅτι
τοῦ Π. συνφαίνεται πρὸς τὸ μαρτύριον, τὸ ὅποσον ἀποτελεῖ
κέντρον ὅλῃ τῶν εἰδήσεων. Εἰς τὸ περὶ τοῦ βίου τοῦ Π. κίρια
σημεῖα εἶναι δὴ ἐκ νεώτερον ἐχέειστο χριστιανῶν, ἔν ᾧ τὸν οἱ ὁ-
ντοὶ τῶν. χριστιανῶν, περὶ τῆς ἡλικίας, τοῦ μαρτυρίου δι' ὀχλοῦν
(κεφ. 5) καὶ οἱ χαρακτικτοὶ τοῦ Πογκάρου (8, 12 καὶ 16, 2).
Περὶ τῶν διωγμῶν. Εἰς τὴν παραρ. αὐτὴν νὰ ὁριχθῇ πότε ἔτε-
μαρίσθη, περὶ τὸ 155 καὶ περὶ τῆς αἰτίας τῶν διωγμῶν. Ἔρεσε
νὰ περιέχῃ τὸν τρόπον τοῦ μαρτυρίου, τὴν ἐδεχούσαν ποσὴν
ἀντων. Τετὸν περὶ τῶν ἰατρῶν. Τὴ ἐξέμετο καὶ τὴ ἑκατοντὸν (4, 8, 9 ἐχ-
μαὶ εἰδήσει). Ἐν παραρτήματι δὲ ἐπιδραματικῶν μερῶν
σημεῖα, ὅσῳ μὲν πρὸς τὸ κίριον θέμα, ἀλλὰ χεῖονα διὰ διάφο-
ρα ἄλλα περὶ τῆς: ἥτοι: περὶ προσκυνοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ ἀγάτης
καὶ τῆς πρὸς τὴν μάστιγαν, ὁ δὲ ἡδύνατο νὰ τερῇ καὶ ἐν τῷ τέρ-
τοι τοῦ βιογραφικοῦ κεφαλαίου. Ἔρεσε ἄλλῃ δὲ τοῦ παραρτή-
ματος τούτου ὅπου πραγματεύεται τὴν ἰστορίαν (εἰς κεφ. 3). Ἡ ἐκκλη-
σία εἶναι τῆς Βασιλείας: περὶ σεβασμοῦ τῶν ἀρχόντων. 4) Ἡ κα-
θολικὴ ἐκκλησία ἀπαντᾷ τὰ παραρ. τῶν καὶ Πογκ. Διὰ μερῶν

να διδύμε τὴν ἐπέκτασιν καὶ ἐμπέδωσιν τοῦ ὅρου καθορ. ἐγκυμ-
δια (5, 8, 19). Τελευταία παράγραφος: Ἡ λέξις χρωστικὴ καὶ ἡ ἀρτι-
μετρία καὶ παρὰ τὴν ἰσορροπίαν. Διὰ τὴν ἐξισορροπίαν συνεπαρασχετίζονται διὰ
παρεμβολῆς τῶν σχετικῶν χωρίων.

Καθῆγ. Ἐν συνετάσει μου: δὲν εἶχεν οὐ τακτικὴν ἐπεξεργασίαν
τῆς ἑξ. .

Γραμματεὺς: Δὲν δὲ ἐφοίτει κατὰ τὸν συνάδελφον ἀλλ' ὁ τίτος δὲν
ἦτο τῶν ἐντεταμένων καὶ ἀποστόλων;

Καθῆγ. Δὲν ἀρχίζει ἐν αὐτῷ θέμα, ἀλλὰ διάφορα. Θ' ἀκούω-
μεν εἰς τὸ νὰ διδύμεν ἀπάντησιν εἰς τὸ θέμα, ὡς καὶ ἡ δόξα. Ὁ κ.
Πομπηναῖος κοίταξε τὴν τελευταίαν γραμμὴν τῆς ἐργασίας. Ἡ
ἀντιμετώπιση, ὡς εἶπατε καὶ χρωστικὴν ἀνεξάρτητον. Παρουσιάζει
προσπάθειαν, ἡμεῖς δὲ ἐλάμβανεν προβλεπόμενον βάθος, ἐν ἑνὶ ὅρῳ
τῶν χρωστικῶν εἰσαγωγῶν ἀρέσκει. Θὰ ἐξετασθῇ κατὰ τὴν ἀπο-
ρίαν ἡ ἑξοχὴ δὲ ἐξαιρετικὴ τὴν ἡλικίαν τοῦ φοιτητοῦ καὶ τὸ χρο-
νόν. Τοῦτο δὲν εἶναι ἀνθρώπινον ἀλλὰ καθήκον μου. Ὅσον κατὰ
δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ γράφῃ δὲν μπορεῖ καὶ νὰ μεταδῇ.

Τελεμαχίδου τῆς συντάξεως ἐπὶ τοῦ φροντιστηρίου τῶν
του, δύνει ἡ συνεδρίασις.

Ὁ Καθηγητής

ὁ γραμματεὺς

Ἀριθ. 14. [Ἀριθ. νέος 6]. Συνεδρίασις τῆς 10^{ης} - 12-46

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΙΣ

- 1) Ἀνάγνωσις καὶ ἐπικύρωσις πρακτικῶν προηγουμένης
συνεδριάσεως.
- 2) Ἀνάγνωσις ὑπὸ τοῦ Γερομανάχου φοιτητοῦ Ἀθανασίου
Ἰβηρίτου τοῦ φροντιστηρίου τοῦ Ὁ. Μαρτύριον τοῦ Π.

λυκαρτίου καὶ αἱ ἐν αὐτῷ ἱστορικαὶ εἰδήσεις».
 3) Ἀνάγκη ὑπὸ τοῦ φοιτητοῦ Γρηγοροπούλου Κ.
 τοῦ φροντιστηρίου τοῦ «Ἡ ἐκκλησία τῶν Τράλλων
 κατὰ τὸν Ἰγνάτιον».

Ἀρχομένης τῆς συνελεύσεως ἀναγιγνώσκονται καὶ ἐγκυροῦν-
 ται τὰ πρακτικά τῆς προηγούμενης ταύτης.

Μετά τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ φροντιστηρίου, ὁ κ. Καθηγ. εἰσερχό-
 μενος εἰς τὴν κεντρὴν τοῦ, λέγει διὰ τοῦτο ὅτι εἴται διαφθώσκει.
 Ἐπειὶ γὰρ διαμεθεῖ εἰς δύο μέρη: α) Γεννὰ περὶ μαρτυροῦ
 β) ἱστορικαὶ εἰδήσεις. Ἐλλείπει ἡ βιβλιογραφία. Ἡ δὲ πραγμα-
 τεία καταναλίσκεται εἰς 2 σελίδας καὶ ἡ εἰσαγωγή εἰς 4. Δὲν
 φαίνεται ὅμως. Διαφαίνεται θὰ καὶ προστάθῃ γὰρ τελευ-
 σῇ ὅπως-ὅπως. Συνδύω εἰς τὸν κατὰ Ἀδαμάσιον μελέτην Ἀρ-
 χαίων καὶ λατινῶν. Κάμνει εὐρεαφὴν πληροφορεῖν καταλήξων
 εἰς εὐνογραφίαν καὶ ὅχι εἰς ἱστορίαν. Ἐξ ἀφορμῆς τοῦ τελευ-
 ταίου τούτου διηκῶ διὰ δὲ διδάξω ἰδιαιτέρως καὶ βυζαντινὸς
 εὐνογραφίας καὶ δὲ ὁμιλίαν περὶ διαφορᾶς ἱστορίας καὶ χρο-
 νογραφίας. Τὸ φρονιστήριον εἶναι ἐνδεὲς ἀνταπόδοτον καὶ
 χρεὶς ὁδομῶν διὰ θεῶν.

Ἐξ ἀφορμῆς σχετικῆς παρατηρήσεως τοῦ κ. Θεοάντ, ὁ κ.
 Καθηγ. εὐρίσκει εὐκαιρίαν γὰρ εἶπαι διὰ κατεξέσθαι εἰς τὸ Παρε-
 νστήριον Ἀδωντὴν διαταβῆ «περὶ μαρτυρίας». Περὶ κατὰ εἰ-
 ρασία. Συνένεργον εἶναι τὰ αὐτὰ τοῦ καταφαίνεσθαι ἡ δὲ
 αὐτῆς ἀρχαίας ἐκκλησίας περὶ τὸ μαρτυρεῖν καὶ ἀνταυτῆς τῶν
 τῶν μέγας πρῶτος εἰς θουσιαστικῶν τάσεων. Δὲν γέμειται δ-
 μως περὶ ἀνταυτοῦ ἐν θουσιαστικῶν τάσεων.

Παρασκευαῖ: Κατ' ἐμὲ δὲν ὑπάρχει εἰς τοῦ πρακτικῆς οὐδὲν
 μία διαφορὰ.

Καθηγ. ὑπάρχει.

Δοίκεν. Κατά βάθος οὐδέμία διαφορὰ μεταξύ ἐνδοκραστικῶν τά-
σεων καὶ τάσεων πρὸς τὸ μακρύτερον, διότι κατ' οὐσίαν προκύπτει πρὸς
τοὺς αὐτοὺς πρᾶγματι. Ἐνδοκραστικὴ τάξις εἶναι ἡ βία τῆς ἐνώσεως.

Καθμυ: Δὲν ἔχει δικαίον ὁ Δοίκεν, διότι τὸ πρᾶγμα δὲν ἐξετάζεται
ἀπὸ θεωρητικῆς ἀλλὰ ἀπὸ ἰστορικῆς πλευρᾶς. Διασπῆλυστονίῳ, ὅτι
προσδοκία τῶν ἐνδοκραστικῶν τάσεων ὅλο ἡ ἐμφάνεια τοῦ Κυρίου.
Πρόκειται πρὸς Μαράν-ἰδοῦ. Ἐπὶ ἡ τάξις πρὸς τὸ μακρύτερον εἶναι τα-
σις ἰδίου δογματικῶν σκοποῦ - τῆς ἐνώσεως - ἀλλὰ προέρχεται ἀπὸ
τὸ γεγονός ὅτι δέχον τ' ἀναγκαστὸν ἀπὸ τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐπιδόμῃ
μετὰ τοὺς ἄν.

Παρατήρησα πολλά δευτερογενῆ καὶ εὐκαταστά φαι-
νήματα. Δὲν δὲ διευκρίνω ἀρρέφοντες ἐφ' ὅσον αὐτοὶ δὲν εἶναι ἐξ ὅσων
τὰ διατηροῦν τῶν ἰδέων, τὸν Χραδῆται ἐργαστὰ καὶ ἔργοι. Φορεῖται
τὸ ἀναγκαστικὸν τῶν ἐλλείψεως εἶναι.

Ἀποκρίσεις ἀναγκαστικῶν καὶ ἀπὸ τοῦ φοιτητοῦ Κ. Γεω-
ργίου τὸ φοιτητικὸν τὸν ἢ ἐκκλῆσις τῶν Τεράλλων κατὰ τὸν
ἵνδον.

Ἡ ἐλλείψει ἐπαρκῶς χρόνου ἀποφείχεται ἡ μακρὰ κριτικὴ ἐπὶ
τῆς ἐργασίας, λῆξι δὲ κ. Καθμυ. Τυπικὸν τὸ σημεῖον ὅτι ὁ κ. Γεω-
ργίου ἐπεξεργασθὲν τὸ θέμα του ὡς τὰ εἶχε θέμα τὸ πρᾶγμα
καὶ τῆς ἐκκλῆσις τῶν Τεράλλων.

Ἡ ἐργασία ἔδει τὰ ἴσῃ κατ' ἄλλον τρόπον. Μία ἀρχὴ
συνοψιστικὴ πρὸς τῆς ὑποθέσεως καὶ ἄλλων ἐκκαχυτικῶν καὶ τοῦτο
διότι δὲν εἶχε ἡ ἐργασία ἔργον τῶν ἐπιστολῶν ἀλλὰ μόνον μίαν.
Ὁ εἰσὶν εἶλα εἰς τὴν διαπραγματεύσασιν τοῦ θέματος, τὸ ὁ-
ποῖον δὲ διμερῆς εἰς τὰς ἐξῆς παραθεσάται.

§ 1. Ἀφοσμή τῆς ἐπιστολῆς. Σχέσις τῆς ἐκκλῆσις τῶν
Τεράλλων πρὸς τὰς ἄλλας τῆς Μ. Ἀσίας.

§ 2. Ἀφοσίωσις τῆς ἐκκλῆσις τῶν Τεράλλων εἰς τὸν ἐπι-
σκοπον (Διοκίον τῆς ἐκκλῆσις).

§ 3. Χαρακτηρισμός τῆς εὐκλείας (Περὶ γραφῆς κ. 5, 1 ξ.).

§ 4. Ὁ ἴσος φέρεται ὅτι αἱ διαδοχόμεναι ἐν μ. ἡσίοις αἰ-
ρέσεις δυνατόν τὰ φθάσων μέχρι αὐτῶν.

§ 5. Ἐπολέσει τοῦ ἴσου περὶ ἀπειροτάτου καὶ α.

ὅτι σπάρχοντος ἑτέρου θέματος καὶ ἐκλήσεων, ἀνε-
ται ἡ ἀνέδοξος.

Ὁ Καθηγητής

Ὁ γραμματεὺς

